

Årsredovisning 2013

Höors
kommun

Innehåll

INLEDNING

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Organisationsöversikt inklusive bolag	7
Vart går skattepengarna?	8
Fem år	9

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Befolkning, bostäder, pendling och näringsliv	10
Ekonomistyrning och kontroll	12
Övergripande finansiell analys	12
Ekonomisk översikt och analys	20
Årets resultat	20
Väsentliga ekonomiska händelser	20
Utvecklingen av intäkter och kostnader	21
Balanskravet	21
Sammanställd redovisning	22
Pensionsåtagande och förvaltning av pensionsmedel	29
Samlad redovisning av pensionsmedelsförvaltningen	29
Budgetföljsamhet och prognossäkerhet	30
Likviditet och lån	30
Skuldsättning och konsolidering	31
Investerings- och exploateringsverksamhet	31
Borgensåtagande och övriga ansvarsförbindelser	32
Framtid/avslutning	33
Personalredovisning	35
Året som gick	35
Framtiden	35

MILJÖREDOVISNING

Energieffektivisering	38
Energirådgivning	38
Ekologiska livsmedel	38
Trafik och miljö	39
Miljövänliga tjänsteresor	39
Ogräsbekämpning utan gift	40
Utbyggnad av det kommunala vatten- och avloppshätet	40
Nytt naturvårdsprogram	40
Miljömål	40
Gröna nyckeltal	40

VERKSAMHETERNA

Kommunstyrelsen	41
Revisionen	45
Tekniska nämnden, skattefinansierade verksamheter	46
Tekniska nämnden, avgiftsfinansierade verksamheter	49
Kultur- och fritidsnämnden	52
Barn- och utbildningsnämnden	56
Miljö- och byggnadsnämnden	66

RÄKENSKAPER

Redovisningsprinciper	69
Begreppsförklaringar	71
Resultaträkning	72
Kassaflödesanalys	73
Balansräkning	74
Noter	75
Driftsredovisning per nämnd	82
VA-verksamhetens räkenskaper	83
Investeringsredovisning per nämnd	86
Större investeringsobjekt och exploatering	87
Sammanställd redovisning för Höörs kommun och dess bolag	88
Revisionsberättelse	95

Kommunstyrelsens ordförande

Stark ekonomi – bokslut med bra resultat – god ekonomisk hushållning

2013 års bokslut för Höörs kommun uppvisar ett resultat om 20,8 miljoner kronor.

Efter balanskravsutredning, då engångsposter och realisationsposter justeras, blir det balanserade resultatet 20,8 miljoner kronor och därmed är underskottet om 100 tusen kronor återställt enligt plan.

Nettoinvesteringarna uppgick, under 2013, till 43,8 miljoner kronor mot budgeterade 82,0 miljoner kronor. En budgetavvikelse med 38,3 miljoner kronor. Denna avvikelse beror främst på förseningar av investeringar inom den avgiftsfinansierade VA utbyggnaden i ytterområden, ledningsförnyelse VA, ombyggnad av personallokaler i Ormanäs samt spillvattennät i Norra Rörum. Förseningar inom den skattefinansierade verksamheten har också påverkat och då särskilt när det gäller gång- och cykelvägsutbyggnad. Arbetet med att dra ner på investeringstakten fortsätter oförtrutet då kommunen på sikt endast har ”råd” med investeringar om ca 30 miljoner kronor per år.

Soliditeten uppgick 2013 till 71%. Soliditeten visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med skatteintäkter. En hög soliditetsnivå visar på en god långsiktig betalningsförmåga.

Kommunfullmäktige beslutade i november om nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning och antog en resultatutjämningsreserv.

Koncernen Höör består av koncernen, Höörs Fastighets AB och det delägda Mellanskånes Renhållnings AB.

Koncernens totala resultat uppgår till 13,0 miljoner kronor.

Anna Palm, kommunstyrelsens ordförande

God måluppfyllelse

Det är första året som hela kommunen har följts upp via styrkort.

Måluppfyllelsen för kommunens sektorer är mycket god. Av de fem mål som kommunfullmäktige har antagit, som särskild vikt för begreppet god ekonomisk hushållning, är fyra av dessa mål uppfyllda. Se sid 13. Vid en samlad bedömning av de 13 inriktningsmål som kommunfullmäktige har antagit är samtliga uppfyllda under året. Se vidare sid 16. Kan tilläggas att kommunen ser mycket allvarligt på att inte målet för ”att en ökande andel elever får kunskaper så de blir antagna på ett nationellt program på gymnasiet och fullföljer det” uppfylls. Extra insatser av SYV verksamhet är budgeterade och insatta.

Framtida samarbeten

Från och med februari 2013 har Höör och Hörby gemensam räddningschef. En ny tillsynsplan för lagen om skydd mot olyckor och lagen om brandfarliga och explosiva varor har tagits fram.

Kommunen arbetar kontinuerligt med att finna olika samarbetsprojekt med andra kommuner eller organisationer. Under 2013 har ett unikt samarbete med Hörby kommun inletts med vår gemensamma vatten och avlopps verksamhet. Denna händelse uppmärksammades under hösten då det hölls en ceremoni i Lundvigsborg då Hörbys kommunalråd Lars Ahlqvist och undertecknad vred gemensamt på kranen som symboliserade den gemensamma organisationen, MittSkåne Vatten.

Destination MittSkåne är ett annat gemensamt projekt som Höör, Hörby och Eslövs kommuner tillsammans med näringslivet i dessa kommuner försöker få tillstånd. Detta projekt är tänkt att vi tillsammans kan stärka besöksnäringen i MittSkåne.

Projektet att tillsammans med några kommuner i Nord-Ost, Hässleholm, Östra Göinge, Höör och Hörby, gå ihop om it-verksamheten, Unikom, fortsätta även under 2013 och blir förhoppningsvis genomfört under 2014.

Befolkningstillväxt

Även under 2013 ökade befolkningen i Höör. Prognosen var ca 41 personer men utfallet blev 111 personer. Den 31 december 2013 var folkmängden 15 637 personer. Nuvarande befolkningsprognos visar på en folkmängd om ca 16 700 invånare i Höör 2025. Den stora inflyttningen har medfört att åldersfördelningen har förändrats de senaste trettio åren, från en ganska stor del äldre till allt yngre barnfamiljer. En stor del av inflyttade kommer från Malmöområdet.

Alla nyinflyttade hälsas varmt välkomna!

Årets händelser

En av de större händelserna var att stationsområdet äntligen stod färdigt! Stor invigning med musikkår, invigningstal och en avslutande visselsignal blev avstampet för en ny station med god tillgänglighet för alla. Det var en riktig folkfest med ett helt underbart väder! Ett stort tack till alla som bidrog till denna trevliga dag!

En annan unik händelse var när de två trålbåtarna Östan och Västan döptes. Dessa båtar inköptes för att Ringsjöns Vattenråd ska kunna fortsätta utfiskningen av Ringsjön och på det sättet också fortsätta arbetet som EU-projektet Algae Be Gone har medverkat till. Detta projekt pågår till maj 2014. Det är också meningen att dessa specialbyggda trålare ska hyras ut till andra kommuner för att hjälpa till att få god kvalitet i andra

Svenska sjöar och, naturligtvis, även ett bra sätt att finansiera båtarna.

I mars månad klubbades kommunfullmäktiges beslut att fusionera Höörs Fastighets AB med sina två döttrar Höörs Byggnads AB och Höörs Industribyggnads AB. Arbetet med nya ägardirektiv för Höörs Fastighets AB har inletts.

Inom kommunförvaltningen har det genomförts två vitala omorganisationer. Inom kommunledningskansliet har en planerings- och utvecklingsenhet inrättats. Enheten ska arbeta med näringslivsutveckling, kvalitetssäkring, processstyrning, övergripande strategisk planering och utvecklingsarbete och sist men inte minst information och marknadsföring om och av kommunen.

En samhällsbyggnadsavdelning har också sett dagens ljus där det övergripande ansvaret är att, just, ansvara för samhällsbyggande av alla de slag.

En central nämndssekreterarfunktion har också inrättats från 1 januari 2013 för miljö- och byggnadsnämnden, tekniska nämnden, socialnämnden och för deras respektive utskott och beredningar.

Ny chef, Monica Dahl, tillträdde på socialsektor under sensommaren. Vi hälsar Monica välkommen till oss!

Nu finns Höörs kommun också på Facebook! Gå in och "gilla" så kan du följa kommunens arbete och de olika händelserna!

Förskola och skola

En stor organisationsförändring skedde under året då skolorna Lindvalla, Jeppa och Samreal blev skolenheten **Enebackeskolan**. Syftet är att inom en större enhet är det större möjlighet att omfördela både ekonomiska och personella resurser. Arbetet med större enheter kommer att fortsätta inom sektorn.

Arbetet fortsätter med ett starkt fokus på barns lärande och att utveckla pedagogiska miljöer som skapar förutsättningar för det.

Förbättrade måluppfyllelser för elever med behov av särskilt stöd och en inkluderande lärmiljö är ett arbete som fortsätter målinriktat.

Förstärkta Studie och Yrkes Vägledande insatser är insatta för att förbereda elever att välja rätt gymnasieutbildning så att de inte blir flera byten av linjer under gymnasietiden.

Stöd och omsorg

Under 2013 infördes LOV (lagen om valfrihet) inom servicetjänster. Medborgaren kan välja mellan ett antal olika aktörer, privata och kommunens bolag HFAB, som utför städ, tvätt och andra service tjänster i hemmet. Under året har också ett utredningsarbete påbörjats för

LOV inom omsorgstjänster vilket beräknas vara klart under 2014.

Projektet Utvägen, där de som varit långt från arbetsmarknaden under längre tid får stöd, visar bra resultat och kommer att permanentas under 2014. Ett av kommunstyrelsen drivet projekt för unga vuxna mellan 16 och 24 år har som uppgift att få dessa ungdomar i meningsfull sysselsättning och utbildning. Detta projekt håller på kontinuerligt.

131 ungdomar hade feriearbete och ett tiotal ungdomar var sommarentreprenörer.

Hemtjänsten har ett ständigt ökat tryck på sin verksamhet vilket gör att ett ständigt arbete utförs för att få en så god balans i verksamheten som möjligt.

Social insatsgrupp håller på att formas och kommer under 2014 att startas.

Den ökade efterfrågan om hjälp till bostad gör att ett aktivt arbete pågår för att se hur bostadssituationen kan lösas i kommunen. Ett bostadsförsörjningsprogram håller på att utarbetas tillsammans med samhällsbyggnadssektorn och kommunstyrelsen.

Kultur och fritid

Arbetet med **Kulturmiljöprogrammet** fortsätter och kommunfullmäktige har antagit programmet för tätorten. Nu fortsätter arbetet i övriga orter.

Skapande skola-satsningen fortsätter med att anordna kulturupplevelser för varje elev och läsår. Även arbetet med kulturgaranti för kommunens elever fortsätter.

Kultur i vården är ett samverkansprojekt med socialsektor. Under 2013 har musik, konst, minneskorgar på äldreboenden samt ett filprojekt genomförts.

Ridled Nord-Ost är ett samverkansprojekt mellan kommunerna i NordOst för att få fram sammanhållna ridleder. Projektet skulle vara färdigt 2013 men är förlängt till sommaren 2014. Hästnäringen i denna del av Skåne längtar!

Miljö och trafik

Ekologiska livsmedel i kommunens skolor och boenden uppgick till 28 %! Målet var satt till 25 % så detta uppfylldes med råge! Dessutom är allt nöt och fläsk kött närproducerat. Kommunens restauranger arbetar med "klimatsmart" mat och med att minska mängden mat som slängs, både vid tillagning och av konsumenterna.

Energieffektiviseringsstrategin är igång för fullt. Den går ut på att energieffektivisera alla kommunens och HFABS fastigheter och har som mål att minska energikonsumtionen med 20 procent till 2016.

Strategin handlar även om transporter, fordon, gatubelysning och va-verksamhet. Andelen tjänsteresor som görs med kollektivtrafik ska öka och kommunen har antagit en mötes- och resepolicy som anger riktlinjer till hur vi reser. Tåg plus övernattnings ska prioriteras framför flyg vid längre resor. Vid resor i Skåne gäller tåg eller personbil (miljövänlig) från kommunens bilpool. Under 2013 rullar fyra elbilar i den kommunala förvaltningen.

En trafikplan, de första åtta delarna, har fastställts under 2013. Planen är mycket ambitiös och ytterst är målet att öka andelen hållbara transporter. Trafikplanens sista fyra delar bearbetas och fastställs under 2014.

Utbyggnad av det kommunala vatten- och avloppsnätet beslutades av kommunfullmäktige under 2013. Lagstiftning och uttolkning av lagen har blivit mycket strängare och kraven på att kommunen ska kunna leverera vattentjänster på ett säkert sätt och att reningen av avloppsvatten sker på ett tillfredsställande sätt för att hälsa och miljö ska säkras har ökat. Länsstyrelsen har pekat ut de 12 områden som berörs. 1 027 fastigheter omfattas av denna utbyggnad som kommer att sträcka sig till år 2019. Genomförandet beräknas kosta omkring 175 miljoner kronor.

Ogräsbekämpning sker numera utan gift. Gatu- och parkavdelningen använder en metod där vattnet hettas upp till ca 98 grader som sprids över ogräset. Det heta vattnet hålls varmt av ett isolerande skum som består av kokos- och majssocker. Med denna metod förlorar även ogräsfrön sin förmåga att gro.

Ett nytt naturvårdsprogram antogs i kommunfullmäktige i februari 2013. Programmet ska bli användas som underlag för fysisk planering och myndighetsutövning. Privatpersoner kan naturligtvis också använda sig av detta program.

Sist men inte minst!

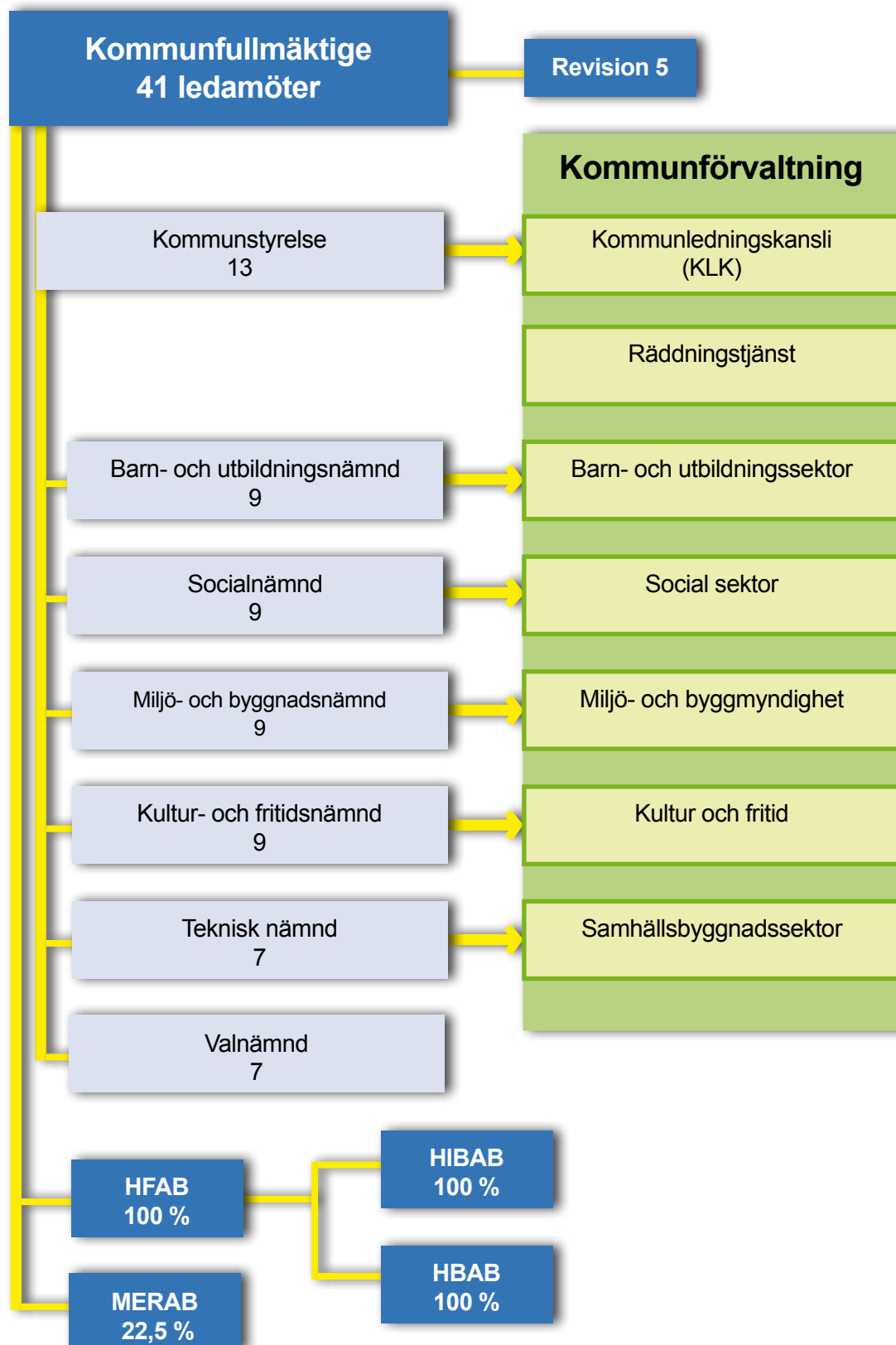
Vill jag tacka alla medarbetare som dagligen arbetar med att verkställa fullmäktiges beslut, myndigheters krav och både dag och natt möter och hjälper våra medborgare med god service på ett föredömligt sätt!

Anna Palm
Kommunstyrelsens ordförande

Organisationsöversikt

inklusive bolag

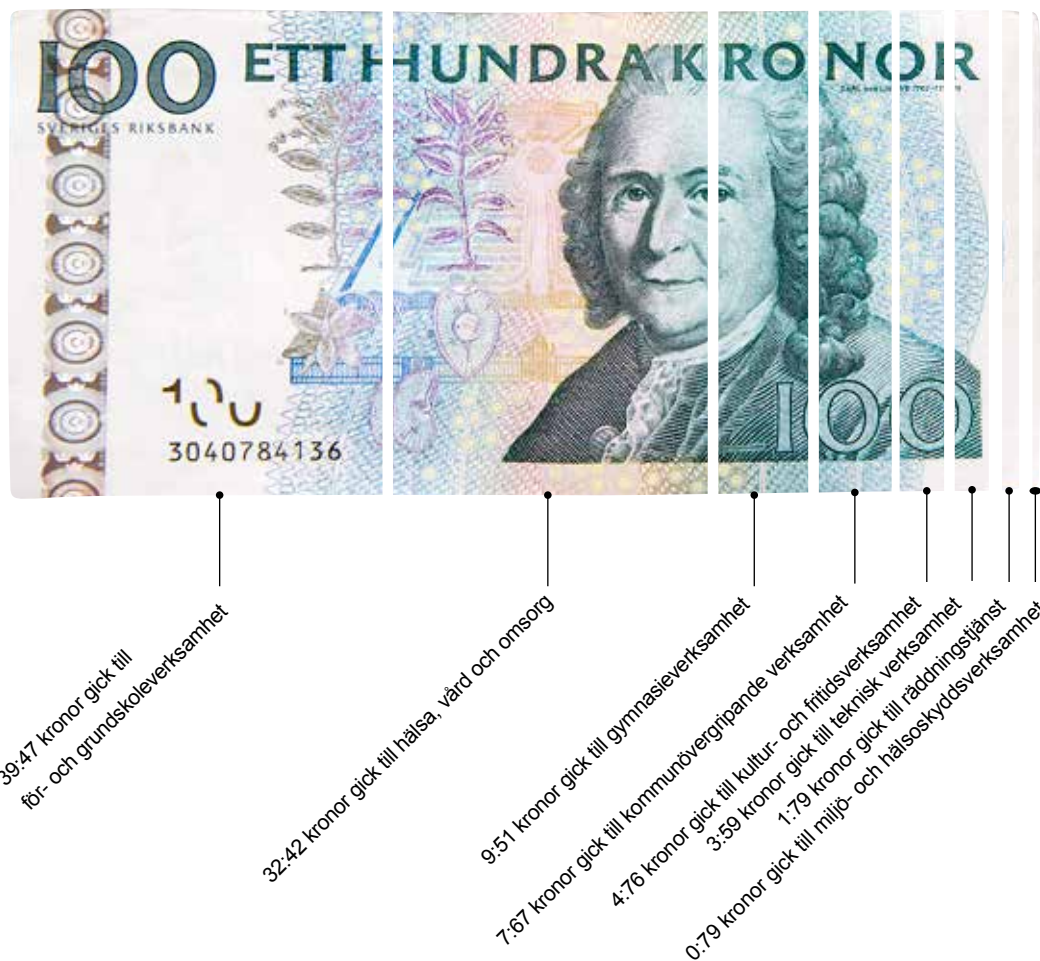

Vart går skattepengarna?

Så här får kommunen sina pengar...

...och 100 kronor i skatt till kommunen användes så här

Fem år

Fem år i sammandrag

	2009	2010	2011	2012	2013
Soliditet (procent) ¹⁾	73	68	72	75	71
Likvida medel (mkr) ²⁾	208	142	49	5,8	75,3
Skuldsättningsgrad (procent)	27	32	28	25	29
Nettokostnader och finansnetto i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag (procent) ³⁾	101	96	97	96	95
Resultat inklusive extraordinära poster (mkr)	117,5	83,7	6,2	9,4	20,8
Tillgångar (mkr)	681,5	581,5	560	548,7	608,5
Tillgångar/invånare (kr)	44 656	37 613	36 148	35 341	38 914
Låneskuld (mkr)	0	0	0	0	40
Låneskuld/invånare (kr)	0	0	0	0	2 558
Eget kapital (mkr)	498,5	395,8	402	411,4	432,2
Eget kapital/invånare (kr)	32 665	25 601	25 949	26 497	27 640
Nettoinvesteringar (mkr)	50,5	26,6	67,7	41,4	43,8
Kommunala borgensåtaganden (mkr)	894,3	881,3	905	910,5	893,9
Kommunala borgensåtaganden/invånare (kr)	58 600	57 005	58 417	58 643	57 166
Utdebitering (kr)	20:58	20:58	20:93	20:93	20:93
Antal invånare den 31 dec (SCB)	15 261	15 460	15 492	15 526	15 637

¹⁾Soliditeten definieras som eget kapital i förhållande till totalt kapital.

²⁾Exklusive checkräkningskredit.

³⁾Avskrivningar inkluderas ej.

Befolkning, bostäder, pendling och näringsliv

Befolkning

Kommunens folkmängd har ökat kraftigt sedan kommunen bildades 1968/69. År 1975 hade kommunen cirka 10 000 invånare och per den 31 december 2013 var folkmängden 15 637. Under 2013 ökade antalet invånare med 111 personer, vilket kan jämföras med prognosen som pekade på en ökning om 41 personer. Under perioden 2002–2013 ökade befolkningen i medeltal med 134 personer per år. Under de senaste åren har kommunen haft en flyttningsvinst mot framför allt Malmöområdet.

Nuvarande befolkningsprognos visar på en folkmängd om cirka 16 700 invånare år 2025.

Den stora inflyttningen har medfört att åldersfördelningen i kommunen har förändrats de senaste trettio åren. Från att ha haft en ganska stor andel äldre har nu andelen yngre ökat. Det är framför allt yngre familjer som bidrar till det positiva flyttningsnettot.

Under 2013 föddes 178 barn jämfört med 161 barn 2012, 146 barn 2011 och 205 barn 2010.

Bostäder

Bostadsproduktionen har varit mycket ojämn över tiden. Under åren 1977–1992 byggdes i genomsnitt 90 lägenheter per år och som mest färdigställdes 128 lägenheter (1992). Därefter försämrades byggkonjunkturen och under några år i mitten av 1990-talet byggdes endast ett fåtal nya lägenheter per år.

2012 färdigställdes 16 nya bostäder jämfört med 14 stycken 2011 och 37 stycken 2010. Statistiken från SCB för 2013 är inte klar än, men mycket tyder på ett relativt lågt antal färdigställda lägenheter, cirka 10–20 stycken. Ändrade läneregler och osäkerheten på finansmarknaden har medfört en avmattning på bostadsmarknaden. Under de kommande åren planeras det för en fortsatt utbyggnad av Höör Väster.

Pendling

Utpendlingen har ökat markant under den senaste 25-årsperioden och numera har mer än 50 procent av de förvärvsarbetande sin arbetsplats i en annan kommun. För Höörs del har tågtrafiken varit en starkt bidragande orsak till ökningen. Cirka 4 200 personer pendlade från Höörs kommun 2011. Den största pendlingsströmmen går längs Södra stambanan till Lund, Malmö, Eslöv och Hässleholm samt till Hörby. Totalt pendlar nästan 1 700 personer till Höörs kommun. Den största pendlingen till Höörs kommun sker från Hörby, Eslöv, Hässleholm, Malmö och Lund. Utpendlingen till Danmark har ökat sedan Öresundsbron invigdes.

Näringslivet

Näringslivet i kommunen är mycket småskaligt. De dominerande branscherna är vård och omsorg samt handel. Tillverkningsindustrin är däremot relativt liten. Det största tillverkande företaget, Höörs Plåt AB, har cirka 80 anställda. Besöksnäringen är en sektor som växer. Strukturen på näringslivet ger en relativt stor okänslighet för svängningar i konjunkturen. Den strukturuomvandling som pågått en tid har inte medfört några större utflyttningar av verksamheter till andra länder.

Antalet sysselsättningstillfällen i kommunen har ökat med omkring 10 procent den senaste 10-årsperioden och är nu cirka 4 700, medan antalet boende med förvärvsarbete är cirka 7 000.

Antalet nystartade företag är högt jämfört med riksnittet.

Inom Leader Mittskåne bedrevs under 2012 ett projekt inom besöksnäringen – Sätt Mittskåne på kartan. Projektet, som har varit lyckosamt med bland annat affärsutveckling och ökat samarbete i näringen, har nu förädlats vidare i ett nytt projekt – Destinationsnav

Mittskåne – som nyligen presenterat ett förslag till en gemensam organisation för besöksnäringen i MittSkåne.

Svenskt Näringsliv gör varje år en undersökning av näringslivsklimatet i alla kommuner i Sverige. I undersökningen i slutet av 2008 visade Höörs kommun den största förbättringen bland alla kommuner. Höörs kommun steg med 110 placeringar till plats nummer 78. Under 2009 förbättrades placeringen ytterligare till plats 69 och 2010 till plats 64. 2011 försämrades placeringen till plats 125 för att sjunka ytterligare till plats 146. Kommunen har därefter deltagit i en utbildning, ”Förenkla – helt enkelt”, som drivs av SKL och handlar om att bli bättre i företagskontakterna. En företagslotsfunktion kommer att inrättas för att underlätta kontakterna.

De flesta tomterna på verksamhetsområde Syd har sålts. Ny detaljplan för verksamhetsområde Nord har antagits och beredskapen inför en konjunkturförbättring är därför god.

EKONOMISTYRNING OCH KONTROLL

Övergripande finansiell analys

Kommunen har en fortsatt hög soliditetsnivå även om soliditetsnivån sjunkit något under året. Anledningen till att soliditeten minskat trots ett positivt resultat är att kommunen under juni månad upphandlade ett långfristigt lån om 40 mkr. Likviditetsnivån har återställts genom lån och genom premieåterbetalning från AFA samt återbetalning av jämkningsmoms från kommunens bolag Höörs Fastighets AB. Kommunen har nästan fullt ut kunnat finansiera sina löpande investeringar under året.

Nämndernas löpande verksamhet har bedrivits på en hanterbar kostnadsnivå, trots stor budgetavvikelse, i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag. Utvecklingen av skatteintäkterna och de generella statsbidragen har varit något gynnsammare än vad som antogs vid budgettillfället. Budgeten fastställdes utifrån en bedömning att det finansiella utrymmet skulle vara begränsat men präglades samtidigt av en satsning inom samtliga nämnders verksamhetsområden. De stora satsningarna riktades mot barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden samt tekniska nämndens skattefinansierade del. Trots att verksamheterna inte lyckades klara de ekonomiska betingen begränsades den totala nettokostnadsförändringen till 3 procent. Detta tack vare återbetalningen av 2005 och 2006 års premier för avtalsgruppsjukförsäkring samt avgiftsbefrielseförsäkring uppgående till 10,5 mkr. Skatteintäkterna blev 5,5 mkr högre än i den ursprungliga budgeten och statsbidragen har utvecklats 3,1 mkr sämre än planerat. Även finansverksamheten har bidragit till det positiva resultatet.

Ovan angivna skäl är de huvudsakliga orsakerna till att det sammantagna resultatet i den löpande verksamheten efter balanskravsutredning blev positivt. Kommunfullmäktige har i november 2012 beslutat om att

ge resursförstärkningar till barn- och utbildningsnämnden och även socialnämnden för budgetåret 2013.

Sedan tidigare pågår en process som syftar till att genomlys samtliga verksamhetsområden inom socialnämnden. Detta arbete har bland annat utmynnat i ett resursfördelningssystem inom vissa verksamhetsområden under 2013.

Sammanfattningsvis kan följande iakttagelser göras om kommunens ekonomi:

- En god resultatnivå enligt plan, efter realisationsvinster, bidrar till en fortsatt god betalningsstyrka.
- De löpande verksamhetskostnaderna måste anpassas till hur skatteintäkterna förändras, så att den ekonomiska strategin efterlevs.
- Den kommunala utdebiteringen är relativt hög jämfört med andra kommuner i regionen.
- Pensionsförpliktelserna är säkerställda i form av en pensionsförsäkring och har därmed väsentligt minskat. Vid årets slut uppgår dessa till 82,0 mkr.
- Kommunen har ett omfattande borgensåtagande om 893,9 mkr. Risken bedöms som låg för infriande av större delen av borgensåtagandena.

Positiva tecken:

- Förhållandevis låg långfristig låneskuld.
- God betalningsberedskap.
- God soliditetsnivå.

Negativa tecken:

- Den kommunala utdebiteringen ligger bland de högre i regionen.
- Nämndernas relativt stora budgetavvikelser.

Ekonomisk strategi

Höörs kommun har definierat sin ekonomiska strategi utifrån begreppet god ekonomisk hushållning. Avsikten med kommunens ekonomistyrning är att uppnå balans mellan en acceptabel ekonomisk situation och ett bra

verksamhetsresultat, det vill säga vad som faktiskt åstadkommit för pengarna. De finansiella målen ska enligt kommunallagen kompletteras med verksamhetsmål och riktlinjer som är av betydelse för denna hushållning. Denna balans är grunden för god ekonomisk hushållning för Höörs kommun.

God ekonomisk hushållning

Av effektmålen har kommunfullmäktige dessutom angivit fem mål som har särskild vikt för begreppet god ekonomisk hushållning i Höör. Av dessa mål är alla utom ett uppfyllt enligt nedan given beskrivning.

Vid en sammantagen värdering blir bedömningen att Höörs kommun hade en god ekonomisk hushållning 2013.

Inriktningsmål av särskild vikt för god ekonomisk hushållning

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Kommentar	Måluppfyllelse
Hållbar utveckling.	13. Höörs kommun ska ha en god ekonomisk hushållning.	13.1 Årets resultat ska utgöra minst 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag vilket också inrymmer en buffert för oförutsedda händelser samt möjlighet att amortera på låneskuld och säkra pensions-skuld.	Det ekonomiska resultatet redovisas till 20,8 mkr.	 Målet är uppfyllt.
Hållbar utveckling.	13. Höörs kommun ska ha en god ekonomisk hushållning.	13.2 Nyinvesteringar ska i första hand finansieras med skattemedel. Kommunens låneskuld får maximalt uppgå till 20 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Under året har ett långfristigt lån om 40 mkr upphandlats.	 Målet är uppfyllt.
Hållbar utveckling.	13. Höörs kommun ska ha en god ekonomisk hushållning.	13.3 Inkomster från försäljning av anläggningstillgångar ska användas till återbetalning av lån samt reinvesteringar alternativt avsättningar till pensionsåtagandet.	Realisationsvinster från pensionsförvaltningen är återinvesterade i pensionsåtagandet som likvida medel.	 Målet är uppfyllt.
Hållbar utveckling.	13. Höörs kommun ska ha en god ekonomisk hushållning.	13.4 En ökad andel elever ska få kunskaper så att de kommer in på ett nationellt program på gymnasiet och fullföljer det.	Kommenteras i barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse.	 Målet är inte uppfyllt.
Hållbar utveckling.	13. Höörs kommun ska ha en god ekonomisk hushållning.	13.5 Genom att underhålla kommunens anläggningar väl förlänga nyttjandeperioden.	Kommenteras i tekniska nämndens verksamhetsberättelse genom redovisning av balanserat styrkort.	 Målet är uppfyllt.

Resultat och kapacitet

För att erhålla ett positivt resultat måste skatteintäkterna utvecklats mer positivt i förhållande till nettokostnadsutvecklingen. Den procentuella ökningen av nettokostnaden, exklusive jämförelsestörande poster, 2013 jämfört med föregående år är 3 procent medan skatteintäkter och statsbidrag ökade med 4 procent. Under året har alltså skatteintäkter och statsbidrag utvecklats bättre jämfört med hur nettokostnaderna förändrats. Under året erhöll Höörs kommun en premieåterbetalning från AFA om 10,5 mkr. Finansnettots förbättring beror på realisationsvinsten om 8,7 mkr från pensionsförvaltningen. Detta är orsaken till det positiva resultatet för 2013.

Kommunens resultat, inklusive jämförelsestörande poster, om 20,8 mkr innebär en fortsatt positiv resultatnivå. Årets resultat motsvarar +2,9 procent relaterat till skatter och statsbidrag. År 2012 redovisades ett positivt resultat om 9,4 mkr. Resultatet har inkluderat realisationsposter, i genomsnitt varit 12,1 mkr och motsvarar 1,7 procent av skatter och statsbidrag under perioden 2011–2013.

Resultatnivån för kommande planperiod ligger på en snittnivå om 7,7 mkr motsvarande 1,0 procent av skatter och statsbidrag samt utjämning.

Då resultatet i budget 2013 var planerat till 7,0 mkr, exklusive realisationsvinster, innebär bokslutet, efter

balanskravsutredning, en positiv avvikelse om 13,7 mkr. Överskottet jämfört med budget är främst hänförligt till en positiv nettoavräkning för skatteintäkter, statsbidrag och utjämning samt den premieåterbetalning från AFA som kommunen erhöll.

Under 2013 tog Höörs kommuns löpande driftverksamhet exklusive avskrivningar och finansnetto i anspråk 96 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Avskrivningarnas andel var 2 procent och finansnettot bidrog positivt med 2 procent till finansieringen. Tillsammans tog därmed de löpande nettokostnaderna i anspråk 96 procent av skatteintäkter och statsbidrag.

Nettoinvesteringarna uppgick under 2013 till 43,8 mkr. När den löpande verksamheten och räntekostnaderna var finansierade hade kommunen 37 mkr över till att finansiera investeringar. Under året upphandlades ett långfristigt lån om 40 mkr för att återställa checkräkningskrediten och finansiera delar av den löpande investeringsverksamheten.

Soliditeten uppgår år 2013 till 71 procent, vilket är en minskning från föregående år med 4 procentenheter. Den negativa förändringen är hänförlig till den långfristiga upplåningen om 40 mkr. Om den totala pensionsskulden räknas med i balansräkningen sjunker soliditeten till 59 procent. Den genomsnittliga soliditeten (inklusive pensionsskuld) i riket, som vägt medelvärde, låg på 19 procent år 2012, vilket är den senaste officiella siffran att tillgå.

Risk/kontroll

Kommunens likviditet i form av kassalikviditet ökade under året från 44 procent till 116,8 procent. Ökningen beror på en premieåterbetalning från AFA om 10,5 mkr och försäljning av pensionsförvaltningsfonder för 35,0 mkr. Höörs Fastighets AB har betalat tillbaka jämningsmoms om 12,1 mkr och därtill tillkommer det av kommunen upptagna långfristiga lånet om 40 mkr. Kassalikviditeten innehåller den checkräkningskredit om 50,0 mkr som kommunen har samt kortfristiga placeringar. Bortser man från den så har kommunen 35,0 mkr kvar i likviditet för löpande betalningar.

Kommunens totala borgensåtagande uppgår till 893,9 mkr. Av dessa är 760,4 mkr beviljade till de kommunala bolagen. Borgensåtagandet har minskat med 16,6 mkr jämfört med fjolåret på grund av amorteringar. Då fastighetsbolaget är helägt av kommunen så bedöms risken för infriande som låg.

Den finansiella målsättningen vad gäller resultatnivån har fullt ut uppfyllts under det senaste verksamhetsåret. Den premieåterbetalning som kommunen erhöll ska emellertid ses som en jämförelsestörande post och räknar man bort den så blir resultatet fortsatt positivt och bättre än budgeterat. Jämfört med plan har de negativa avvikelserna inom socialnämndens och barn- och

utbildningsnämndens verksamhetsområden varit stora. Kommunstyrelsens avvikelse har också varit negativ men inte i samma omfattning.

Intern kontroll

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i kommunallagen 6 kap 7 § och revisionens uppgift anges i kommunallagen 9 kap 9 §. Enligt Höörs kommuns reglemente för intern kontroll (KF 2001-03-28 § 18) ska nämnden löpande eller senast i samband med årsredovisningens upprättande rapportera resultatet från uppföljning av den interna kontrollen inom nämnden till kommunstyrelsen.

Redovisningskontroll utgår från planen för intern kontroll avseende kommunstyrelsen. Ny riskanalys har gjorts eftersom ny teknik ger förändrade behov och utifrån gällande reglemente för intern kontroll så har en ny intern kontrollplan tagits fram och behandlats av kommunstyrelsen (KS 2013-09-12 § 4).

Ekonomikontoret har valt att granska perioden januari–augusti 2013. I intern kontroll 2013 ingår endast redovisningskontroll. Inom respektive sektor har granskning skett av alla leverantörsfakturer som bokförts den 15:e varje månad. Kontroll har skett av kontering, periodisering samt att fakturorna blivit betalda i tid. Samtliga manuella utbetalningar på över 10 tkr har granskats. Kontroll har även gjorts av att beloppen på utbetalningsunderlagen stämmer mot ekonomisystemets utbetalda belopp. Kontering har granskats och kontroll har gjorts av att rätt person har beslutsattesterat, att dubbelattestering alltid skett samt att aktuella förteckningar över beslutsattestanter finns på varje sektor och att dessa stämmer med kodning i ekonomisystem. Inom kundreskontra har man granskat utgående moms på var tionde verifikation på kundfakturer. Kontroll har även skett av lönerapportering, hantering av handkassar, momsredovisning och att ekonomisk uppföljning skett enligt anvisningar.

År 2012: Av 84 avvikelser för perioden januari–augusti 2012 så består 54 av avvikelserna av för sen betalning (sen attest) av fakturan, 24 av avvikelserna att felaktigt konto använts och 6 av avvikelserna övrigt.

År 2013: Av 36 avvikelser för perioden januari–augusti 2013 så består 14 av avvikelserna av för sen betalning (sen attest) av fakturan, 13 av avvikelserna att felaktigt konto använts, 3 av avvikelserna att periodisering inte skett och 6 av avvikelserna övrigt.

Antalet avvikelser har halverats från år 2012 till år 2013. Oavsett anledning till varför fakturer förfaller så är det verksamheterna som ska säkerställa att fakturorna blir betalda i tid. När det gäller kunskaper om redovisning ute i verksamheterna så bör dessa fördjupas för ökad kvalitet.

Med anledning av den lagändring som ger leverantören rätt till en förseningsavgift på 450 kr vid en sen betalning (trädde i kraft 16 mars 2013) införde ekonomikontoret i början av året en avvikelserutin för att minska antalet för sent betalda fakturor. Rutinen innebär att ekonomikontoret dagligen tar ut listor på fakturor som håller på att förfalla och påminner verksamheterna utöver de automatiska påminnelser som kommer via fakturahanteringssystemet.

Höörs kommun säkrar numera sina betalningar via Inyett AB. It-tjänsten Inyett är en betalningskontroll och ett skydd som bland annat varnar för bluffakturor, betalningsanmärkningar och avsaknad av F-skatt. Genom Inyetts samarbete med Bankgirot, Nordea och dess Plusgiro, Skatteverket, Förenade bolag, Svensk handel samt Bolagsverket får Höörs kommun alltid aktuell information.

En ny kontoplan (Kommun-Bas 13) trädde i kraft den 1 januari 2013. I den nya kontoplanen har antal konton reducerats kraftigt och kontoplanen har blivit logisk och enkel att använda och kvaliteten på redovisningen har ökat avsevärt. Detta innebär dessutom att det blir enklare att sammanställa statistik, både till upphandlingsunderlag och inköpsrapporter exempelvis till SCB. Under hösten och våren 2013 har utbildningar av den nya kontoplanen och bokföring i inköp och faktura genomförts vid fyra tillfällen. Dessa utbildningar kommer regelbundet återkomma både vår och höst framöver och förväntas på så vis öka kvaliteten ytterligare i redovisningen.

Nytt attestreglemente (KS 2013-11-14 § 10) antogs under hösten. Attestreglementet förtydligar innebörden av attestanternas respektive ansvar samt sektorchefernas ansvar för att varje attestant inom respektive sektor har tillräcklig insikt och kunskap om uppgiften.

Sammanställning av nämndernas måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har arbetat fram en ny vision för Höörs kommun som ska gälla från och med budget 2013 och sträcka sig fram till och med 2025. Från och med 2013 finns det dels styrkort för nämnderna och dels kommungemensamma styrkort där visionen för Höörs kommun är nedbruten i strategi och sedan inriktningsmål och slutligen effektmål samt hur de ska följas upp.

Av effektmålen har fullmäktige dessutom angivit fem mål som har särskild vikt för begreppet god ekonomisk hushållning i Höör. Av dessa mål är alla utom ett uppfyllt enligt ovan given beskrivning.

Graderingen avseende måluppfyllelse är följande:

- Målet är uppfyllt.
- Målet är inte uppfyllt.

Skala för att bedöma måluppfyllelsen:

- Varje mål och aktivitet bedöms utifrån en tvågradig skala.
- Om målet är uppfyllt ges en tvåa och grön färg.
- Om målet inte är uppfyllt ges en etta och röd färg.
- Om exempelvis tre effektmål ska vara uppfyllda för att ett inriktningsmål ska vara nått och endast ett effektmål är uppfyllt ska resultatet viktas.

Så här viktas resultatet:

Poängsätt varje effektmål utifrån nedan skala. Räkna därefter ut medelpoängen för respektive mål. Exempel: För inriktningsmål 1 krävs att tre effektmål är uppfyllda men vid årets slut är endast två effektmål uppfyllda och ett effektmål är inte uppfyllt. Det ger poängen $2+2+1=5$. Denna siffra delas med tre ($5/3$). Detta ger ett medelpoäng om 1,7, vilket ger en tvåa och ett grönt resultat.

Poäng	Måluppfyllelse	Viktning	Färg
2	Målet är uppfyllt.	1,5–2	
1	Målet är inte uppfyllt.	1-1,49	

Styrkort för Höörs kommuns mål 2013
Samtliga inriktningsmål är uppfyllda under året.

Perspektiv	Strategi	Inriktningsmål	Måloppfyllelse
Medborgarperspektivet Så här ska vi främja god samhällsutveckling och tillgodose medborgarnas behov av kommunens service och tjänster (idag och imorgon).	Attraktiv boendeort mitt i regionen.	1. Vi ska ha medborgardialog för att skapa delaktighet och ge medborgarna möjlighet att påverka och ta ansvar.	 Målet är uppfyllt.
		2. Vi ska planera och agera för ett bra boende för alla.	 Målet är uppfyllt.
		3. Våra utemiljöer ska vara attraktiva. Naturen ska upplevas som tillgänglig och våra gatu- och parkmiljöer ska vara tillgängliga, välsköta och säkra.	 Målet är uppfyllt.
	Höör som en del av kunskapsregionen.	4. Förskola och skola ska vara i toppklass och skapa goda framtida förutsättningar för barn och unga.	 Målet är uppfyllt.
	Kreativt möteslandskap.	5. Höör ska vara en arena för kultur, friluftsliv, fritid och rekreation.	 Målet är uppfyllt.
	Kommunikationer som förenklar livet.	6. Trafiksystemet ska vara tillgängligt och utvecklas för människa och miljö, så att resan fungerar hela vägen.	 Målet är uppfyllt.
		7. Vi ska agera för att utveckla mobil- och it-infrastrukturen.	 Målet är uppfyllt.
Processperspektivet Så här arbetar, samverkar och planerar vi för vår verksamhet (idag och imorgon).	Attraktiv boendeort mitt i regionen.	8. Vi ska ge kommunal service med god kvalitet som tillgodoser medborgarnas behov.	 Målet är uppfyllt.
	Stärka vår position genom kommunikation.	9. Höörs kommun ska vara välkänd och förknippas med positivitet.	 Målet är uppfyllt.
	Kreativt möteslandskap.	10. Vi ska gynna besöksnäringen och samverka för att skapa aktiviteter och arrangemang.	 Målet är uppfyllt.
	Hållbar utveckling.	11. Vi ska arbeta systematiskt för att minska den kommunala verksamhetens negativa miljöpåverkan och medverka till att hela samhället minskar sin negativa miljöpåverkan.	 Målet är uppfyllt.

Perspektiv	Strategi	Inriktningsmål	Måluppfyllelse
Medarbetarperspektivet Så här tar vi tillvara och utvecklar medarbetarnas resurser (idag och imorgon).	Hållbar utveckling.	12. Vi ska ha en god arbetsmiljö där medarbetarnas kompetenser och färdigheter stimuleras och utvecklas.	 Målet är uppfyllt.
Finansiella perspektivet Så här agerar vi för en ekonomi i balans.	Hållbar utveckling.	13. Höörs kommun ska ha en god ekonomisk hushållning.	 Målet är uppfyllt.

Verksamheternas effektmål och dess måluppfyllelse

	Målet är uppfyllt	Målet är inte uppfyllt
Kommunövergripande mål	10	1
Kommunstyrelsen	4	1
Teknisk nämnd, skattefinansierad	4	—
Teknisk nämnd, avgiftsfinansierad	2	—
Kultur- och fritidsnämnden	7	1
Barn- och utbildningsnämnden	2	2
Socialnämnden	7	7
Miljö- och byggnadsnämnden	4	3
Totalt	40	15

Av 55 effektmål har 40 effektmål eller 73 procent helt uppfyllts under året. 15 effektmål eller 27 procent är inte uppfyllda. Närmare analyser kring ej uppfyllda mål kan läsas under respektive nämnds och styrelses verksamhetsberättelse.

Kommunövergripande mål

Under respektive verksamhetsberättelse redovisas verksamheternas måluppfyllelse. Enligt budget 2013 finns även kommunövergripande mål, vilka redovisas nedan.

Medborgarperspektivet

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	Vi ska ha medborgardialog för att skapa delaktighet och ge medborgarna möjlighet att påverka och ta ansvar.	Att till december 2014 öka medborgarnas upplevelse av delaktighet och möjlighet att påverka och ta ansvar.	Nöjd inflytandeindex, antal, fokusgrupper, antalet inkomna synpunkter.	Målet omfattar även 2014. Införandet av synpunktssystem har påbörjats och aktiviteter kommer att initieras för att under våren 2014 nå målet.	 Målet är uppfyllt.

Processperspektivet

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	Vi ska ge kommunal service med god kvalitet.	Att till december 2014 öka medborgarnas nöjdhet med kvalitet på kommunens tjänster.	Nöjd medborgarindex, SKL:s nyckeltal och öppna jämförelser, antalet kvalitetsförbättringar.	Målet omfattar även 2014. Aktiviteter kommer att vidtas våren 2014 för att nå målet.	 Målet är uppfyllt.
Stärka vår position i regionen.	Höörs kommun ska vara välkänt och förknippas med positiva känslor, tankar och upplevelser.	Att andelen medborgare som kan rekommendera andra medborgare att flytta till Höörs kommun ökar 2014.	MBU, TEM-undersökningar.	Målet gäller även 2014. Det kommer mätas i medborgarundersökningen som görs hösten 2014.	 Målet är uppfyllt.
Hållbar utveckling.	Vi ska arbeta systematiskt för att minska den kommunala verksamhetens negativa miljöpåverkan och medverka till att hela samhället minskar sin negativa miljöpåverkan.	Att andelen inköpta ekologiska livsmedel uppgår till 25 procent december 2014.		Andelen är 28 procent.	 Målet är uppfyllt.
		Att effektivisera energianvändningen så att den relativa kostnadsandelen minskar.		Arbetet med energieffektiviseringen sker enligt plan.	 Målet är uppfyllt.

Medarbetarperspektivet

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Hållbar utveckling.	Vi ska ha en god arbetsmiljö där medarbetarnas kompetenser och färdigheter stimuleras och utvecklas.	Att utifrån medarbetarenkäten sätta mål och formulera handlingsplaner för att bli en attraktivare arbetsgivare.	Resultatet av medarbetarenkäten. Andelen medarbetare som medverkar i forskningsinriktade satsningar. Ett måttal håller på att tas fram. Befintliga nyckeltal i personalredovisningen (information kommer från personalkontoret). Antal sökande till tjänster (information kommer från personalkontoret).	Målet bedöms att nås 2014.	 Målet är uppfyllt.

Finansiella perspektivet

Strategi	Inriktningsmål	Effekt mål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Hållbar utveckling.	Hörs kommun ska ha en god ekonomisk hushållning.	Årets resultat ska utgöra minst 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag vilket också inrymmer en buffert för oförutsedda händelser samt möjlighet att amortera på låneskuld och säkra pensionsskuld.	Soliditet	Det ekonomiska resultatet redovisas till 20,8 mkr.	 Målet är uppfyllt.
		13.2. Nyinvesteringar ska i första hand finansieras med skattemedel. Kommunens låneskuld får max uppgå till 20 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Skuldsättningsgrad	Under året har ett långfristigt lån upphandlats om 40 mkr.	 Målet är uppfyllt.
		13.3. Inkomster från försäljning av anläggningstillgångar ska användas till återbetalning av lån, reinvesteringar alternativt avsättningar till pensionsåtagandet.		Realisationsvinsterna från pensionsförvaltningen är återinvesterade i pensionsåtagandet som likvida medel.	 Målet är uppfyllt.
		13.4. En ökad andel elever ska få kunskaper så att de kommer in på ett nationellt program på gymnasiet och fullgör det.	Betygsindex. Analys av rapporten "kommunalt uppföljningsansvar"	Behörigheten ligger i stort sett i samma nivå som tidigare i år.	 Målet är inte uppfyllt.
		13.5. Genom att underhålla kommunens anläggningar förlänga nyttjande perioden.	Antalet nedskrivningar	Inga nedskrivningar har skett under året.	 Målet är uppfyllt.

EKONOMISK ÖVERSIKT OCH ANALYS

Årets resultat

Kommunen redovisar ett positivt resultat om 20,8 miljoner kronor. Det genomsnittliga resultatet under perioden 2011-2013, i relation till skatteintäkter och statsbidrag, är 1,7 procent. Denna resultatnivå är god i förhållande till de krav som kan ställas utifrån begreppet god ekonomisk hushållning. Med detta i beaktande har kommunen klarat att inflationsskydda sitt egna kapital.

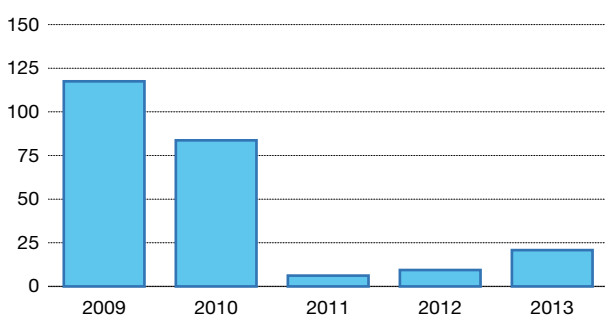
Årets resultat innehåller några jämförelsestörande poster:

- Återbetalning av 2005 och 2006 års premier för avtalsgruppsjukförsäkring samt avgiftsbefrielseförsäkring uppgående till 10,5 miljoner kronor och redovisas under verksamhetens intäkter.
- Avslutat exploateringsprojekt, Karlslund, + 0,7 miljoner kronor.
- Räntekostnadseffekten av ny diskonteringsränta för beräkningen av ansvarsförbindelsen avseende pensioner motsvarar 0,7 miljoner kronor inklusive löneskattsförändringen och har belastat årets resultat.

Dessutom innehåller resultatet återinvesterade medel i kapitalförvaltningen, vilket har gett en realisationsvinst om 8,7 miljoner kronor och redovisas under finansiella intäkter.

Årets resultat

(mnkr)

Väsentliga ekonomiska händelser

Med anledning av nämndernas prognostiserade resultat under året har kommunstyrelsen beslutat att nämnder med prognostiserade budgetöverskridanden fortlöpande ska redovisa vilka åtgärder de kommer att vidta för att inte överskrida tilldelade budgetramar och att detta ska ske i separat skrivelse som lämnas tillsammans med nästföljande prognos. Detta har i olika omfattning presenterats för kommunstyrelsen under året. Trots åtgärdsprogrammen lyckades inte berörda sektorer vända de negativa prognoserna, utan driftsavvikelsen blev 2,0 miljoner kronor sämre än prognostiserat i delårsrapporten men i linje med höstens senare prognoser.

Under juni månad upphandlades ett lån om 40 miljoner kronor i enlighet med beslutad budget, därmed utnyttjas inte checkräkningskrediterna längre.

En återbetalning av 2005 och 2006 års premier för avtalsgruppsjukförsäkring samt avgiftsbefrielseförsäkring uppgående till 10,5 miljoner kronor gjordes under november månad och redovisas som en intäkt under verksamheterna.

Hörs Fastighets AB har under hösten betalat tillbaka jämkningsskatten om 12,1 miljoner kronor och därmed har kommunen inte längre någon långfristig fordran på bolaget.

I december beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att försälja del av pensionsförvaltningen motsvarande 40 miljoner kronor. Dessa medel ska sedan placeras kortfristig inom pensionsförvaltningen för att kunna återlånas till avgiftskollektivet som finansiering för utbyggnaden av ytterområdena innan anslutningsavgifterna inkommer. Detta för att minimera kommunens externa upplåning. Under december försålles 35 miljoner kronor och genererade en realisationsvinst om 8,7 miljoner kronor. Under januari 2014 försålles resterande 5 miljoner kronor.

Utvecklingen av intäkter och kostnader

Viktigt för kommunens ekonomi är hur nettokostnaderna utvecklar sig i förhållande till skatteintäkterna och det generella statsbidraget. Nyckeltalet speglar hur stor del av skatter och statsbidrag som den löpande driften i verksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av långfristiga lån, finansiering av investeringar och/eller sparande. Verksamheten exklusive avskrivningar och finansnetto tog i anspråk 96 procent av skatter och statsbidrag under 2013. Avskrivningarnas andel var 2 procent och finansnettots påverkan är marginellt positivt med 2 procent. Nettokostnadsandelen inklusive finansnettot slutar på 96 procent vilket är en procentenhet bättre än fjolåret. Andelen för avskrivningar är den samma som fjolåret och detta beror på förseningar i investeringsverksamheten.

Nämndernas resursramar har överskridits stort i flera fall, till stor del beroende på problem med anpassa personalorganisationen vid volymförändringar inom skolområdena men även beroende på ökade barnvolymen i skola samt tilläggsbelopp för barn med särskilda behov. Vad gäller gymnasiet är underskottet hänförligt till högre genomsnittspriser och högre volymen än budgeterat. Socialnämndens budgetöverskridande är i huvudsak relaterat till en stor ökning av hemtjänstinsatser och ekonomiskt bistånd. Detta har uppvägs av en mera positiv utveckling av skatter och statsbidrag samt finansiella poster än vad som förutsattes när budgeten för året fastställdes samt den premieåterbetalning som gjorts.

Totalt har resursförbrukningen relaterat till utvecklingen av skatteintäkter och statsbidrag utvecklats marginellt jämfört mot året innan. Den totala nettokostnadsutvecklingen innebär en treprocentig ökning av verksamhetens nettokostnader jämfört med fjolåret även om hänsyn tas till den AFA ersättning från återbetalning av 2005 och 2006 års premier för avtalsgruppsjukförsäkring samt avgiftsbefrielseförsäkring uppgående till 10,5 miljoner kronor.

Skatteintäkterna och generella statsbidrag och utjämning har ökat motsvarande 4 procent. Det är av yttersta vikt att kommunens nettokostnadsutveckling åtminstone följer utvecklingen av skatteintäkterna och de generella statsbidragen.

Balanskravet

Kommunfullmäktige beslutade i § 93 2013 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering av Resultatutjämningsreserv. Vidare antog kommunfullmäktige att avsätta 4,4 miljoner kronor inom eget kapital för åren 2010 till 2012 till resultatutjämningsreserven.

Kommunallagen föranstaltar att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning. I förarbeten till lag-

stiftningen anges att ett kriterium för god ekonomisk hushållning är att kommunens förmögenhet inte får minska. Den kommunala förmögenheten är specificerad till kommunens egna kapital. Gällande lagstiftning specificerar ytterligare kraven på god ekonomisk hushållning genom att ange ett minimikrav på ekonomisk balans i den kommunala ekonomin. Minimikraven på ekonomisk balans är att intäkterna måste överstiga kostnaderna varje enskilt år. Blir resultatet negativt måste det regleras inom tre år. Enligt kommunallagen 8 kap 5 b § får fullmäktige besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges ett antal exempel på företeelser som kan vara av sådan karaktär, exempelvis skäl som kan försvaras med ett mycket väl motiverat resonemang om god ekonomisk hushållning. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Som bestämmelsen utformats är det i första hand kommunerna själva som ska bedöma vad som inbegrips i synnerliga skäl. I likhet med bestämmelsen i kommunallagen 8 kap. 1 § om god ekonomisk hushållning, är avsikten med bestämmelsen om synnerliga skäl att den inte är lämpad att ligga till grund för en domstolsprövning. I de båda fallen är det frågan om lokala politiska bedömningar av vad som är en lämplig hantering av den lokala ekonomin. Den bör alltså avgöras inom ramen för det politiska systemet.

Årets resultat innebär att kommunens intäkter, inklusive realisationsvinster och jämförelsestörande poster, överstiger kostnaderna med 20,8 miljoner kronor. Efter balanskravsutredning då justering sker för poster av engångskaraktär inklusive realisationsposter blir det balanserade resultatet 20,8 miljoner kronor för 2013. Detta innebär att kommunens ackumulerade underskott återställs med 20,7 miljoner kronor och uppgår till + 20,7 miljoner kronor vid årets slut. Därmed är underskottet återställt.

Balanskravsavstämning

Ingående resultat att återställa	-0,1 mnkr
Årets resultat enligt resultaträkningen	+20,8 mnkr
- avgår realisationsvinster	-0,7 mnkr
+ tillkommer nedskrivningar av engångskaraktär	0,0 mnkr
+ tillkommer realisationsförluster	0,0 mnkr
+ tillkommer jämförelsestörande poster	+0,7 mnkr
Utgående resultat att återställa	+20,7 mnkr

Enligt gällande regelverk ska realisationsvinster som inte utgör en del av den löpande verksamheten avräknas mot balanskravet. Rörelsestörande poster som innebär kostnadsredovisning av engångskaraktär avräknas också. Balanskravsavstämningen visar att Höörs kommun har återställt sitt negativa resultat under 2013. Det pågår ett ständigt förbättringsarbete som syftar till att genomlysa samtliga verksamhetsområden i form av processkartläggning och styrning. Detta arbete har bland annat som målsättning att optimera den kommunala verksamheten.

Resultatutjämningsreserven

Kommunfullmäktige antog 2013-11-27 § 92 riktlinjer för hantering av Resultatutjämningsreserv samt beslöt att avsätta 4,4 miljoner kronor, inom eget kapital, för åren 2010-2012 till resultatutjämningsreserven.

Riktlinjerna säger att en reservering till en resultatutjämningsreserv får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller balanskravsresultatet som överstiger en procent av skatteintäkter, generella statsbidrag, kommunal-ekonomisk utjämningsreserv och fastighetsavgift. Detta avser lagens minimikrav för reservering. Riktlinjerna anger att reserven högst får vara 5 % av eget kapital. I Höörs kommuns motsvarar 5 % av eget kapital 21,6 miljoner kronor år 2013.

Årets resultat, mnkr

Koncernen Höörs Fastighets AB	-11,7
Mellanskånes renhållnings AB, MERAB (22,5%)	+ 0,2

FÖRETAG	Ägarandel	Resultat mnkr	Omsättning mnkr	Balansomslutning mnkr	Soliditet %
HFAB-koncernen	100 %	-11,7 (6,9)	120,3 (118,5)	847,3 (860,5)	6,8 (6,6)
MERAB	22,5 %	0,2 (4,1)	91,2 (84,4)	103,3 (115,7)	37,0 (30,0)

Koncernen Höörs Fastighets AB

Fastighetskoncernen, Höörs fastighets AB (HFAB) med dotterbolagen Höörs Byggnads AB (HBAB) och Höörs Industribyggnads AB (HIBAB), äger och förvaltar fastigheter inom Höörs kommun. Totalt äger och förvaltar koncernen drygt 107 000 kvm fördelat på kommunala verksamhetslokaler, bostäder och kommersiella lokaler samt industrilokaler. Koncernen tillhandhåller också vaktmästeri och lokalvård i de kommunala verksamhetslokalerna. Bolagets fastigheter och mark har vid utgången av 2013 ett sammanlagt bokfört värde om 369,1 mnkr (375,3 mnkr).

RUR mnkr	2010	2011	2012	2013
Årets resultat	83,7	6,2	9,4	20,8
Balanskravsresultat	8,2	7,1	11,5	20,8
1 % av skatter och generella bidrag	6,4	6,7	6,8	7,1
Årets reservering till RUR	1,8	0	2,6	13,7
Ackumulerad RUR	1,8	1,8	4,4	18,1

Som framgår av tabellen ovan kan kommunfullmäktige avsätta 13,7 miljoner kronor av årets resultat i ny resultatutjämningsreserv och uppgår i så fall till 18,1 miljoner kronor av det egna kapitalet. Detta motsvarar 4 % av det egna kapitalet. Om kommunfullmäktige antar årets avsättning till resultatutjämningsreserv så blir årets balanskravsresultat 7,1 miljoner kronor.

Sammanställd redovisning

Delar av den kommunala verksamheten bedrivs i form av kommunala företag. Koncernen Höörs kommun består av, förutom den kommunala förvaltningen, av fastighetskoncernen Höörs Fastighets AB och det delägda renhållningsföretaget Mellanskånes Renhållningsaktiebolag.

Årets resultat för koncernen Höörs kommun uppgår till 13 miljoner kronor.

Bolagens verksamhet är fortsatt stabil och uppvisar följande resultat:

Årets händelser

- Styrelsen har föreslagit ägaren att fusionera dotterbolagen med moderbolaget vilket kommer att genomföras i början av 2014.
- Ny organisation 1 januari 2014.
- Kundnöjdheten (NKI) har ökat hos våra bostadshyresgäster.
- Det första bomötena genomfördes.
- Höörgården 40 har sålts.
- Alla våra byggnader har fått fasadskyltar.
- Förhandsbesked på ombyggnation av vinden Fyrkanten 3 till 5 stycken ungdomslägenheter.

- Syllbyte och ventilationsarbetet på Ziegler 1 har kommit i gång.
- Konkurs i fastigheten Veterinären 8.
- Nedskrivning av kvarterat Mejeriet 1.
- Nytt 5-årigt hyresavtal med Region Skåne har tecknats på Brinken 1.
- Kungshällan har blivit trygghetsboende.

De lite större underhålls- och investeringsprojekt som har genomförts under året är:

Berggren 16 ny ventilation	1,4 mnkr
Berggren 16 nya VA-kontor	0,9 mnkr
Atorp 5 och 13	0,7 mnkr
Ziegler 1	0,6 mnkr
Visdomen 4, biblioteket och idrottshallen, ny belysning och undertak	0,5 mnkr
Verkmästaren 1 ny belysning och undertak	0,4 mnkr
Prosten 1, Midgård, inre underhåll	0,4 mnkr
Prosten 4, Samrealskolan, fönsterrenovering	0,3 mnkr
Konvaljen 6, Förmannen 1 och Gesällen 5 nya värmepumpar	0,3 mnkr

Kostnader för underhåll uppgår till 14,1 mnkr för koncernen. Kostnader för investeringar uppgår till 5,9 mnkr för koncernen.

HBAB är med i Skåneinitiativet, vilket innebär att de ska till 2016 spara 20 % värmeenergi, el och vatten utifrån 2007 års förbrukning. Denna utmaning har styrelsen beslutat vi ska ha som mål för hela fastighetsbeståndet i koncernen. Detta är en stimulerande uppgift som kommer kräva mycket av oss alla i stort som i smått. Under 2013 har ett flertal energiprojekt genomförts och i den nya organisationen som träder i kraft 1 januari 2014 har energieffektiviseringarna fått stort fokus. Vi avläser och analyserar alla energimätare månadsvis och med energideklarationernas hjälp tar vi fram bra energiprojekt som sänker våra förbrukningar. Vi har också genomfört förstudier för solenergi vilket lett till att tre projekt är budgeterade till 2014.

Arbetet med det systematiska säkerhetsarbetet har fortsatt under 2013. Vi har till exempel deltagit i kommunens katastrofövningar. Risk- och sårbarhetsanalysen har diskuterats på arbetsplatsträffar i enlighet med koncernens säkerhetspolicy. SBA (Systematiskt Brandskydds Arbete) genomförs i hela fastighetsbeståndet och med hjälp av vårt datorstöd har vi god uppföljning på att egenkontrollen genomförs.

Under 2013 arbetet med att implementera det nya affärssystemet i verksamheten fortsatt. Felanmälan och felavhjälpningsprocessen förbättras kontinuerligt, nu kan affärssystemet användas för uppföljning och statistik, bland annat mäts hur lång tid det tar från mottagandet

av felanmälan tills felet är avhjälpt. Fel följs även upp på fastighetsnivå för att på så vis få möjlighet att kunna arbeta ännu mer förebyggande i framtiden. Statistiken visar att ca 50 % av anmälda fel blir avhjälpta senast dagen efter att anmälan har tagits emot och inom en vecka har ca 85 % av felen blivit åtgärdade.

Under 2013 har utemiljön fortsatt att vara ett prioriterat område. Förbättringar har skett på de hårdgjorda ytorna med asfaltslagningar och målning har skett av parkeringsplatser. Nya armaturer har satts upp på stolpbelysningen på ett par fastigheter. NKI på utemiljön har höjts med hela 6,4 enheter, från 67 till 73,4.

Under 2013 har bolaget sett över effektivitet och flexibilitet vad gäller lokalvård. Lokalvårdarna har självtagit fram verktyg genom grupparbete som har resulterat i städmanualer och även en kringtjänst lista till kunderna. Städområdena ses över för att kunna höja avverknings-takten och med det få ett effektivare affärsområde. Fokus har varit kundbesöken där lokalvårdaren är mer involverad än tidigare vilket har haft positiva effekter som bättre kommunikation mellan kund och lokalvårdare. Målet är att personalen ska vara yrkesutbildade, i år har tre personer certifierats.

Under hösten 2013 genomfördes en NKI (Nöjd Kund Index) hos bostadsgästerna. Svarefrekvensen var 63 %. På det hela taget är bostadsgästerna nöjda med sin hyresvärd. Dock kan utläsas att man är mindre nöjd med lägenhetens standard i vissa bostadsområden. NKI höjdes från 68 till 71. De frågor som får högst betyg är kontakter med bolaget och bemötandet hos vår personal.

Vakanserna bland bostäderna fortsätter att vara låga och uthyrningsgraden fortsätter att ligga över 98 %. Omflyttningen har under 2013 minskat till 14,5 % (17 %). I årsskiftet stod 785 personer i kö och de flesta söker en tvåa i vårt äldre bestånd. Oftast kan sökanden erbjudas en god bostad i rimlig tid. Däremot kan sökanden inte alltid erbjudas en bostad i de områden eller till de hyresnivåer som är mest efterfrågade.

Lokalsidan har haft ett tufft år med två stycken hyresgäster som gått i konkurs under året och ett marknads-läge som inte gynnar lokaluthyrningen. Vid årsskiftet 2 693 kvm outhyrt, 3,6 %.

Under 2013 handlade kompetensutvecklingen om att lära sig det nya affärssystemet, Incit Expand. Ett flertal utbildningar hölls inom de olika modulerna. Yrkesutbildningen av städpersonalen har fortsatt och i år certifierades ytterligare tre stycken. Nu har drygt hälften av städarna en yrkesutbildning. All personal som möter hyresgäster i vardagen har genomgått en utbildning om hur man bemöter personer med psykisk ohälsa. Dessutom har två av våra chefer genomgått ett ledarskapsutvecklingsprogram.

I år genomfördes en hälsoanalys av personalen i samband med hälsokontrollen hos Hälsoringen. Enkäten

visar på att trivseln är stor inom koncernen och att man tycker sitt arbete är utmanande och stimulerande. Man känner delaktighet och medbestämmande och hela 88 % anser sig ha en bra relation till chefen.

Arbetsmiljön är viktig för att personalen ska trivas och vilja vara delaktiga i koncernens utveckling. Därför är det systematiska arbetsmiljö arbetet (SAM) viktigt och i år har arbetet fortskridit med processbeskrivningar och riskanalyser. Medvetenheten om risker i arbetet och vart man ska vända sig om något mot alla förmodan inträffar har ökat väsentligt sedan första hälsoanalysen 2009 från 56 % till 88 %. Hälsoringens ergonom har besökt arbetsplatsträffar och vissa arbetsplatser för att öka medvetenheten om att röra sig rätt vid till exempel tunga lyft, stillasittande jobb, damsugning och moppning.

Styrelsen beslutar om övergripande policys som ska vara vägledande för arbetet i koncernen. För närvarande finns policy för:

- Ekonomi och finans
- Information och kommunikation
- IT
- Miljö
- Personal och arbetsmiljö
- Resor
- Gåvor
- Risk och säkerhet

Ramupphandlingar för olika tjänster så som arkitekt, elrevision, OVK, byggkonsult och storköksservice slutfördes och avtalades under 2013. I samarbete med Höörs kommun görs vissa upphandlingar. I och med vårt medlemskap i HBV har vi tillgång till en mängd ramavtal på material. Alla våra större investeringar och

underhållsåtgärder har upphandlats i enlighet med LOU och annonserats på www.opic.com

- HFABs hyror höjdes den 1 januari med 70 % av KPI, enligt gällande hyresavtal
- HBABs hyror höjdes 1 april 2013 med 2,25 % efter hyresförhandlingar med hyresgästsföreningen
- HIBABs hyror höjdes med index i enlighet med gällande avtal.

HFAB och HBAB har i stort sett 100 % uthyrt om man bortser för korttidsvakans som uppstår vid omflyttningar samt för de större lägenheterna i HBABs fastighet Mejeriet. HIBAB har 2 470 kvm outhyrt.

Fastighetsaffärer

Höörgård 40 såldes 1/5 för 2 450 000 kr med en reavinst på 771 355 kr.

Mål och måluppfyllelse

Vår verksamhet spänner över ett brett spektrum av arbetsuppgifter. Vi målstyr mot energieffektiviseringar, sunda hus och kundfokus. Vår organisation ska med flexibilitet och effektivitet nå sina mål. Vi vill erbjuda våra kunder lokaler som svarar för verksamhetens olika behov och bostäder som svarar för den enskildes behov. Vårt främsta mål är att våra hyresgäster ska trivas med sitt nyttjande av våra fastigheter oavsett om det är som boende, sin arbetsplats eller som elev. För att kunna göra ägare, kunder och andra intressenter nöjda behöver vi vara duktiga inom många områden. En förutsättning för att lyckas är att medarbetarna trivs, utvecklas och tycker om att arbeta hos oss.

Måluppfyllelse Verksamhetsperspektiv

Strategiska mål i olika perspektiv	Mål	Kommentar
Verksamhetsperspektiv		
Att vara en effektiv och flexibel organisation	 Kostnadseffektiv driftsorganisation	Nya organisationen bygger på en effektivare fastighetsförvaltning. Alla städavtal har analyserats och organisationsförändringar pågår
Att ha sunda och tillgängliga fastigheter	 Öka kvaliteten i underhåll- och investeringsprojekt	Processbeskrivningen och mallar finns nu på plats och ny organisation till 2014 stöder målet
God förvaltning av fasta tillgångar	 Förbättra skötsel utemiljö	Kundenkäten visar på en förbättring från NKI 67 till 73,4.
	 Upprätta långsiktiga underhållsplaner	90 % klart, återstår tekniska installationer

Måluppfyllelse kundperspektiv

Strategiska mål i olika perspektiv	Mål	Kommentarer
Kundperspektiv		
Vara en attraktiv hyresvärd	 Öka möjligheten till individuella val i boendet	Tillvalsprogram är lanserat.
Erbjuda valfrihet	 Aktiv hemsida och hyresgästinformation	Magasinet har fått ny redaktör och utkommit 4 gånger under året.
Ha en god och effektiv kommunikation	 Prioritera det personliga mötet	Ett flertal bomöten är genomförda och städverksamheten har genomfört ett dussintal kundträffar.

Måluppfyllelse medarbetarperspektiv

Strategiska mål i olika perspektiv	Mål	Kommentarer
Medarbetarperspektiv		
Vara en attraktiv arbetsgivare	 Stark medvetenhet om verksamhetens mål	Under hösten har alla medarbetare fått individuella styrkort.
Att ha ett öppet arbetsklimat och "vilkänsla"	 Implementera SAM fullt ut	Arbetet har fortskrivit under året med processbeskrivningar och kompetensutveckling
Att ha kompetens kopplat till koncernens behov	 Arbeta med kompetensutveckling	Alla medarbetare har haft medarbetarsamtal

Måluppfyllelse ekonomi & ägandeperspektiv

Strategiska mål i olika perspektiv	Mål	Kommentarer
Ekonomi & ägarperspektiv		
Stärka koncernens ekonomi.	 Soliditet 10 % på sikt	Soliditeten förbättras löpande och uppgår nu till 6,8 % (6,6 % per 121231).
Bidra till kommunens utveckling och bostadsförsörjning	 Minska hyresbortfallet	Marknadsläget och konkurser har lett till ökat hyresbortfall.
Minska miljöpåverkan	 Bygga nya bostäder ca 20 st var 3-5 år	Ett flertal projekt i beredning och beställda detaljplaner
	 Energieffektivisera 20 % till 2016 med 2007 som basår	En mängd energiprojekt pågår.
	 Minska antalet kemikalier inom städ	Alla inköp sker via ramavtalet. Doserare installerade på alla mopptvättmaskiner

Ekonomi

Koncernresultatet 2013 påverkas kraftigt av att fastigheten Mejeriet skrivs ner med 50,0 mnkr. Dock motverkas denna nedskrivning av att tidigare års kvarstående nedskrivning (24,8 mnkr) av fastigheten Åtorp har kunnat återföras. Totalt har dessa transaktioner således belastat årets resultat med 25,2 mnkr. Detta har medfört till att koncernen redovisar en förlust på 13,1 mnkr före skatt. Exkluderas dessa uppgår årets operativa resultat före skatt till 12,1 mnkr. Fördelat per bolag ser:

HFAB:	9,2 mnkr
HBAB:	2,3 mnkr
HIBAB:	0,6 mnkr
TOTAL:	12,1 mnkr

Förklaringen till det starka operativa resultatet i jämförelse med budget 2013 (+6,8 mnkr) och jämfört med föregående år (+6,6 mnkr) står primärt att finna i:

- Reavinst vid försäljningen av Höörsgård 40 (0,8 MSEK)
- Lägre fastighetskostnader pga:
- Mild vinter med lägre kostnader för snöröjning och uppvärmning
- Planerat underhåll framskjutet (bl a pga förseningar med bygglov)
- Upphandlingar genomfört till bättre priser än budgeterat
- Effektivitetsförbättringar och ökad kostnadsmedvetenhet i organisationen

Varje år upprättas en plan för internkontroll där väsentliga processer som påverkar koncernens finansiella förhållanden och varumärket kontrolleras. Koncernen ledningsgrupp ansvarar för genomförandet av kontrollen och utfallet återkopplas till styrelsen och ägaren. Kontrollens syfte är att säkerställa att koncernens styrdokument, fastställda instruktioner och rutiner följs. Granskningen visar att vi har tillfredställande rutiner och instruktioner samt att uppdraget utförts på ett betryggande sätt.

Höörs Fastighets ABs verksamhet och ekonomi påverkas av förändringar i omvärlden. Detta gäller såväl makroekonomiska som regionala faktorer samt politiska förändringar. När det gäller risker har vi identifierat följande områden:

- Hyresutveckling
- Vakanser i beståndet
- Ränterisk
- Driftkostnadsutveckling
- Investerings- och underhållsbehov
- Nedskrivningsbehov i nyproduktionen

Höörs Fastighets AB behöver höja hyran varje år för att kunna förbättra, utveckla samt underhålla fastigheterna på ett professionellt sätt. Hyresnivån på kommunala verksamhetslokaler är reglerat i ett 25 årigt hyresavtal med ett 70 % index. Det återstår 20 år av kontraktslängden. Hyran för bostäder bestäms årligen efter förhandling mellan representanter från Höörs Byggnads AB och Hyresgästföreningen. Hyresökningen är relaterad till det kommande årets förväntade prisökningar, driftkostnader samt det planerade underhållet. Oron i omvärlden och konjunkturedgången påverkar främst HIBAB och risken med att äga industrifastigheter har ökat markant under 2013.

Höör är en tillväxtkommun och som en del av Öresundsregionen bedöms vakanser på bostäder framöver vara obefintliga. Vad gäller lokalvakanser ser vi en ökad risk vilket årets konkurser visat.

Räntekostnaderna är en av de största kostnadsposterna. För närvarande är räntan på en mycket låg nivå men över tid kommer den att gå upp. För att hålla räntekostnaderna på en jämn och kontrollerad nivå arbetar vi med derivatinstrument i enlighet med vår finanspolicy. Koncernen följer kapital- och räntemarknadens utveckling aktivt för att undvika att hamna i en dålig position framöver.

Driftkostnader så som värme, VA och renhållning har vi svårt att påverka. 2013 års driftsbudget var stram och taxehöjningar ska inte leda till kostnadsökningar utan ska mötas med effektiviseringar.

Koncernens resultat utföll under 2013 negativt med 11,7 mnkr och påverkar också det egna kapitalet på samma sätt. Dock har vi under 2013 skrivit upp fastigheten "Lugnet mindre 5" med 12,0 mnkr och detta gör att det egna kapitalet har ökat med 0,3 mnkr. Balansomslutningen har samtidigt minskat med 13,2 mnkr. Detta har lett till att soliditeten förbättrats något och nu uppgår till 6,8 % (6,6% 2012) i koncernen.

Vi har under 2013 internt och översiktligt värderat vårt fastighetsbestånd och då följt på marknadens accepterade avkastningskrav. Värderingen syftar till att bedöma fastighetsportföljens marknadsvärde, det vill säga det mest sannolika priset vid en försäljning av koncernens fastigheter på en öppen och fri fastighetsmarknad vid en viss tidpunkt (2013-12-31). Vissa värden har stämts av med extern värdering.

Värdet har bedömts med stöd av kassaflödeskalkyl i vilken man genom simulering av framtida driftnetton analyserar och bedömer marknadens förväntningar av fastigheternas värde. Restvärdet bedöms genom så kallade evighetskapitaliseringen av sista årets driftnetto.

När det gäller koncernens nyproducerade fastighet kan konstateras att kvarteret Mejeriet har svårt att bära sina produktionskostnader med rådande avkastningskrav. I år har vi nödgats att skriva ner kvarteret Mejeriet

med hela 50 mnkr. Dock har den kvarstående nedskrivningen (från år 2001) av fastigheten Åtorp kunnat återföras i sin helhet med 24,8 mnkr. För att undvika problem med det egna kapitalet i Höörs Byggnads AB (som äger fastigheterna Mejeriet och Åtorp) har fastigheten Lugnet mindre 5 också skrivits upp med 12 miljoner kr.

Vissa värden har stämts av mot gjorda försäljningar eller externa värderingar. Marknadsvärdet i koncernens fastighetsportfölj överstiger de bokförda värdena.

Ränteutvecklingen påverkar kraftigt koncernens långsiktiga resultat. Finansiering sker utifrån mål och risknivåer fastställda i koncernens finanspolicy. Turbulensen i världsekonomin har varit till vår fördel med fortsatt historiskt låga räntor under 2013 om än något högre än under 2012, vilket avspeglar sig i att koncernens räntekostnader ökat med 1,8 mnkr 2013.

Koncernen strävar efter att fördela finansieringen på flera kreditgivare. Under 2012 erbjöd Kommuninvest vid varje upphandlingstillfälle den mest fördelaktiga finansieringen, men under 2013 förändrades detta och vi har därför fått en finansiering som har en ökad spridning jämfört med 2012.

Vi hanterar ränterisken i låneportföljen med finansiella derivatinstrument. Ränte- och kapitalbindningstiden frikopplas därmed från de enskilda lånen och vi har möjlighet att, när som helst, ändra räntebindningstiden för att möta förändringar på räntemarknaden. Vi använder oss av ränteswapar för att åstadkomma en rimlig och väl avvägd ränterisk i skuldportföljen.

Under 2013 förföll en ränteswap om totalt 26 mnkr och inga nya ränteswapar har upphandlats. Vid årsskiftet var den genomsnittliga räntebindningstiden 5,5 år (inkl. ränteswapar). Med den finansiering koncernen nu har, har vi förutsättningar att leverera ett stabilt finansnetto oavsett ränteutvecklingen. Höörs kommun lämnar kommunal borgen till våra lån. Koncernen betalar en årlig borgensavgift på utnyttjat borgensbelopp till Höörs Kommun på 40 räntepunkter. Under 2013 uppgick borgensavgiften till 3,0 mnkr (2012: 3,1 mnkr).

Framtid

Bolaget ska ha en långsiktig och stabil ekonomi med målet om att kunna vara en aktiv part i Höörs utveckling och kommunens vision 2025. Vi kommer gå in i 2014 som ett bolag istället för koncern med en helt ny organisation. Detta gör vi dels för att effektivisera verksamheten men också för att kunna leva upp till ägarens önskemål om nyproduktion. För att kunna bygga nytt behöver vi en stark balansräkning. Det visar årets behov av nedskrivning av kvarteret Mejeriet.

Bortsett från nedskrivningen var resultatet bra och förväntas tack vare de låga räntenivåerna och organisationens flexibilitet kunna upprepas 2014. Det ekonomiska

läget i världen påverkar oss mycket. Med koncernens höga belåning är vi väldigt räntekänsliga vilket gör att vi måste fortsätta arbeta aktivt med vår lånestock och nyttja de finansiella instrument som vår finanspolicy tillåter.

Fortsatt hög efterfrågan på bostäder och i stort sett inga vakanser ger oss anledning att se ljus på intäktsidan. Uthyrningsläget avseende lokaler har under 2013 blivit tuffare på grund av lågkonjunkturen. Tyvärr ser det inte ut att ljusna under 2014.

Vårt nya helintegrerade affärssystem ger oss en mycket bra möjlighet att följa upp ekonomin på fastighetsnivå och arbeta fram strategier för vårt fastighetsägande framöver. Arbetet med långsiktiga underhållsplaner fortskrider och förväntas kunna ligga till grund för framtida budgeteringar. Det hjälper oss att bli ett modernt och offensivt fastighetsbolag som är ett viktigt instrument för vår ägare att utveckla Höör.

Våra ambitioner är att fortsätta på den inslagna vägen och med energieffektiviseringar, måluppfyllelse, samverkan och kommunikation leva upp till styrelsens och ägarens krav. Som fusionerat bolag gör vår storlek att vi har möjlighet att påverka miljön med vad vi gör. Vi tror att vi har möjlighet att fungera som inspirationskälla och föredöme i Höör.

Vi arbetar kontinuerligt med att underhålla våra fastigheter på ett professionellt sätt. Under 2014 kommer vi att satsa mer än någonsin på underhåll/investering i våra bostadsfastigheter. Arbetet med energieffektiviseringar kommer att fortsätta och intensifieras under 2014 för att kunna leva upp till Skåneinitiativet där målet är att fram till 2016 minska energiförbrukningen med 20 % med 2007 som basår. Tanken är att minskad energianvändning ska möta kostnadsökningarna på energi.

Dialogen med våra kunder är av största vikt för vår framgång som bolag och som aktiv part på Höörs fastighetsmarknad utifrån vår ägares intentioner. Därför kommer vi fortsätta med kundenkäter och proritera kundbesök.

Bolaget har arbetat mycket med sin organisation, struktur och rutiner och det arbetet kommer fortsätta även under 2014. Vår värdegrund ”genom arbetsglädje och nytänkande är vi professionella och affärsmässiga” tar vi med oss och fortsätter arbeta med. Vidare ska affärsplanen med dess mål hållas levande och vara känt i hela organisationen med fokus på kunden.

Det finns en stark framtidstro i Höörs kommun och vi vill och kommer vara en aktiv part i utvecklingen. Ett flertal projekt finns i diskussion och planfasen. Både gällande bostäder och kommunala verksamhetslokaler så som förskolor och LSS-boenden. På lite längre sikt ser vi oss som en naturlig del av utvecklande av västra stationsområdet.

Det är av stor vikt att driftkostnaderna kan hållas och om möjligt minskas för att på så sätt succesivt öka under-

hållsvolymer. Detta för att säkerställa och förbättra fastighetsbeståndets skick genom fastighetsbevarande underhåll. Merparten av fastighetsbeståndet är äldre än 30 år vilket innebär att det till viss del nu men framför allt framöver finns ett behov av underhåll och investering i dessa fastigheter. Detta kommer att anstränga vår ekonomi och generera ett behov av hyreshöjningar.

Utöver ovanstående är det av största vikt att koncernen genererar vinst så att Höörs Fastighets AB kan utveckla kommunens behov av hyresbostäder också genom nyproduktion.

Vår framtida utmaning består i att lyckas hålla intäkter, hyresförluster, driftskostnader, underhålls- och investeringsbehov samt räntekostnader på en kontrollerad och rimlig nivå.

MERAB

MERAB är ett av Eslöv, Höör och Hörby gemensamt ägt bolag med uppgift att inom kommunerna svara för den regionala avfallshanteringen. Bolaget bildades 1981. Regionens avfallshantering grundar sig på en helhetssyn på samhällets material- och energiflöden, ett utvecklat kretsloppstänkande och de nationella målen att skydda miljön och spara resurser. Bolaget har en miljöpolicy som anger grundsynen och den övergripande inriktningen för miljöfrågorna. Företaget är ett miljöföretag och verksamheten är ett miljöarbete. Grundsynen är att sluta kretsloppen, använda naturens egna metoder och utnyttja resurserna. Miljömålen är dokumenterade i kommunernas avfallsplaner och MERAB:s intern kontroll.

Årets händelser

Ny renhållningsordning antogs av kommunerna under hösten 2008 och gäller från 1 januari 2009 och 5 år framåt. Under 2013 har en ny avfallsplan arbetats fram för godkännande av kommunstyrelserna i början av 2014. Denna kommer att gälla 4 år framåt.

Allt inkommande avfall till Rönneholms avfallsanläggning transporteras efter vägning till sorteringsplattan på anläggningen. Avfallet sorteras maskinellt och delas upp i återvinningsmaterial, biologiskt avfall, brännbart avfall samt deponirest. Till Rönneholms avfallsanläggning transporteras också allt matavfall för upparbetning, vilket innebär rivning och skiktning av avfallet. Det biologiska avfallet behandlas på Rönneholms avfallsanläggning.

Tekniken för förbehandling av matavfall och annat biologiskt avfall har utvecklats under åren, vilket innebär en effektivare användning av maskinerna, ökande andel av förbehandlat biologiskt avfall har sorterats ut från inkommande material. Detta har lämnats till Maglasäte Gårds biogasanläggning med ökad biogasproduktion som följd, vilket innebär tillvaratagande av lokala resur-

ser; energi och näringsämnen, minskad användning av fossila fordons- och uppvärmningsbränslen, förbättrad lokal miljö och minskade koldioxidutsläpp.

Den maskinella sorteringen sker av allt inkommande avfall på Rönneholms avfallsanläggning. Med skotare, kross, trumsikt samt skruvpress har olika avfallsfraktioner såsom matavfall, brännbart avfall, industri- och grovavfall sorterats och delats upp i komposterbart, biologiskt slam, brännbart samt återvinnings- och deponimaterial, vilket innebär förbättrad behandlingsbarhet, ökad återvinning och energiutvinning samt minskad deponering.

Under året har två Stirling motorer installerats. Dessa motorer drivs av deponigasen och producerar ström och varmvatten. 88 700 kwh el producerades under 2013. Detta ger miljöeffekter som minskat metangasutsläpp till atmosfären, omhändertagande av metangas och minimerade risker för gasläckage.

Kontinuerlig information ges i vårt nyhetsbrev 3-4 ggr/år bl.a. gällande sortering av hushållsavfallet. Merab:s informatörer informerar både hushåll och näringsliv löpande, vilket även detta bidrar till positiva miljöeffekter. Personal har under året erhållit utbildning och erfarenhetsutbyte via studiebesök och seminarier.

Informationskampanjer för att förbättra sorteringen och kvaliteten på matavfallet har genomförts. Målet är att samtliga hushåll ska sortera matavfallet i papperspåsar. MERAB tillhandahåller hållare och papperspåsar kostnadsfritt till samtliga hushåll.

Mål och måluppfyllelse

Miljömålen är dokumenterade i kommunernas avfallsplaner och MERAB:s internkontroll. Avfallsplan för framförallt hushållsavfallet har funnits sen 1988. Ny renhållningsförordning antogs av kommunerna under hösten 2008 och gäller från 1 januari 2009 och gäller 5 år framåt. Arbetsmiljömålen har sammanställts och utvecklats i MERAB:s arbetsmiljöhandbok.

De övergripande målen för MERAB är

- Skydda miljön
- Spara resurser
- Säkra omhändertagandet
- Skapa en god arbetsmiljö
- Hålla en hög servicenivå till en låg kostnad

Strategin för att uppnå detta är en ökad källsortering med insamling av farligt avfall, återvinning av material och en uppdelning av hushållsavfallet i matavfall och brännbart avfall för att minska miljöpåverkan och bättre kunna utnyttja resurserna i avfallet samt för att få en bättre behandlingsbarhet.

Ekonomi

Årets resultat uppgick till 0,2 mnkr (4,1 mnkr). Höörs kommuns andel är 0,1 mnkr.

NYCKELTAL

NYCKELTAL MERAB	2011	2012	2013
<i>Avfallsmängder</i>			
Antal ton	16 889	16 273	15 484
Kg/invånare	275	271	249
<i>Antal abonnemang</i>			
Veckohämtning	103	Ragn-Sells AB	RenoNordenAB
14-dagars	20 731	Ragn-Sells AB	RenoNordenAB
Sommarhämtning	972	Ragn-Sells AB	RenoNordenAB
Latrinhämtning, helårs	8	7	7
Latrinhämtning, sommar	18	14	14

Framtid

Strategierna för att uppnå de övergripande målen för MERAB är en ökad källsortering med insamling av farligt avfall, återvinning av material och en uppdelning av hushållsavfallet i matavfall och brännbart avfall för att minska miljöpåverkan och bättre kunna utnyttja resurserna i avfallet samt för att få en bättre behandlingsbarhet.

Pensionsåtagande och förvaltning av pensionsmedel

Kommunens totala pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 82,0 miljoner kronor, varav den största delen (87 procent) redovisas inom linjen bland ansvarsförbindelser. Under 2010 säkrades pensionsåtagandet med 186 miljoner kronor. Den skuld som återstår består av kommunens åtagande till pensionärer födda 1937 eller tidigare.

Om den totala pensionsskulden räknas med i balansräkningen sjunker soliditeten till 59 procent. Den genomsnittliga soliditeten (inklusive pensionsskuld) i riket låg på 19 procent år 2012.

Kommunfullmäktige har antagit särskilda föreskrifter för förvaltning av pensionsmedel. Syftet med föreskrifterna är att nå en långsiktigt god avkastning med betryggande säkerhet. Enligt kommunens föreskrifter skall normalläget i förvaltning fördelas till 40 procent av räntebärande värdepapper och till 60 procent av aktier. I december beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att göra ett avsteg i hanteringen av pensionsmedel och godkände en försäljning om 40 miljoner kronor av innehavet och placera dessa medel i kortsiktiga säkra placeringar. Detta innebär att andelen räntebärande papper är högre vid årsskiftet.

Höör har hittills avsatt, inklusive återinvesterad avkastning, 71,4 miljoner kronor för pensionsför-

valtning. Vid bokslutstillfället är 31,1 miljoner kronor redovisade som finansiell anläggningstillgång och 40,3 miljoner kronor är redovisade som kortfristig placering.

Förvaltningen handhas av Danske Capital, Swedbank, Agenta och Carlson Investment Management.

Samlad redovisning av pensionsmedelsförvaltningen

Belopp i mnkr

År	2012	2013
1. Avsättning för pensioner och likn. förpliktelser	10,5	10,4
2. Ansvarsförbindelser – Pensionsförpliktelser ej under avsättningar	70,5	71,6
3. Finansiella placeringar (anskaffningsvärde)	62,8	71,4
4. Totala förpliktelser/fin. placeringar (anskaffningsvärde.)	18,2	10,6
5. Finansiella placeringar(marknadsvärde)	69,5	78,3
6. Fin. placeringar(markn. värde) / fin. placeringar(anskaffn. värde)	+6,7	+6,9
7. Realiserad och orealiserad avkastning/vinst/förlust på fin. Placeringar i relation till genomsnittlig fin. placering (bokf. värde)	+11,0 %	+12,0 %

Avgiften för pensionsförvaltningen uppgår till för:

- Carlson, båda fonderna, 0,08 %
- Danske Capital Sverige: 0,19 %
- Danske Capital Global: 0,14 %
- Robur Ethica Sverige: 0,4 %
- Agenta: 0,24 %, plus 15 % rörligt över riskfri ränta med evigt ”high water mark”, någon rörlig avgift har ej utgått 2013. En princip som innebär att andelsägare enbart erlägger prestationsbaserat arvode sedan eventuell underavkastning har återhämtats.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Under våren aviserades relativt stora budgetöverskridanden av socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Även tekniska nämndens skattefinansierade verksamhets aviserade negativ avvikelse under våren. Dessa bedömningar kvarstod i delårsbokslutet då även kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden samt miljö- och byggnadsnämnden aviserade negativa avvikelser.

De stora avvikelserna bestod till stor del av kostnadsökningar inom socialnämndens verksamhetsområde äldreomsorg samt ekonomiskt bistånd. Barn- och utbildningsnämnden aviserade ökade kostnader för volymökningar inom skola och gymnasium samt att skolan hade svårt att anpassa personalorganisationen i rätt takt när antal klasser minskar eller får färre elevantal. Tekniska nämndens skattefinansierade verksamhet, Gatu- parkenheten, prognostiserade ett underskott beroende på minskad mängd beställningsarbete samt ökade kostnader för drift av gatubelysningsanläggningen. Kommunstyrelsens underskott var hänförligt till kostnader för uppsagda och tomma lokaler.

Delårsbokslutet innehöll en utfallsprognos, vad gäller nämndernas nettokostnader, på ett samlat budgetöverskridande om 16,5 miljoner kronor. Bokslutsutfallet blev ett samlat budgetöverskridande på 18,3 miljoner kronor. Utifrån detta perspektiv får prognossäkerheten betraktas som relativt god på totalutfallet. De skäl som ovan angivits för delårsprognosen har i stort sett kvarstått vid bokslutstillfället. Dock har omfattningen av de flesta poster blivit större än vad som var känt vid delåret. Det som prognostiserades vid delår vad gäller skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning ligger kvar även i årsbokslutet. Det som inte var känt vid delårsprognosen var försäljningen av pensionsmedel som genererade en realisationsvinst om 8,7 miljoner kronor. Detta förklarar i huvudsak skillnaden i årets resultat jämfört med delårsprognosen. För att bibehålla en löpande kontroll över den ekonomiska utvecklingen så fortsätter kommunen att månadsvis analysera och prognostisera det ekonomiska utfallet. Detta innebär att samtliga ekonomiska ansvariga

rapporterar sin bedömning till respektive facknämnd som vidare rapporterar detta till kommunstyrelsen inkluderat eventuella åtgärdsbeslut.

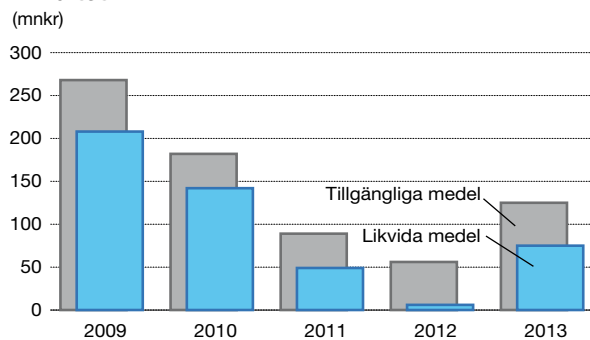
Helårsprognos resultat, budgetavvikelse, mnkr

	Delårsbokslut	Bokslut
Nämnderna	-16,5	-18,3
Finans	+ 20,3	+ 32,1
Total avvikelse	+ 3,8	+ 13,8
Årets resultat	10,8	20,8

Likviditet och lån

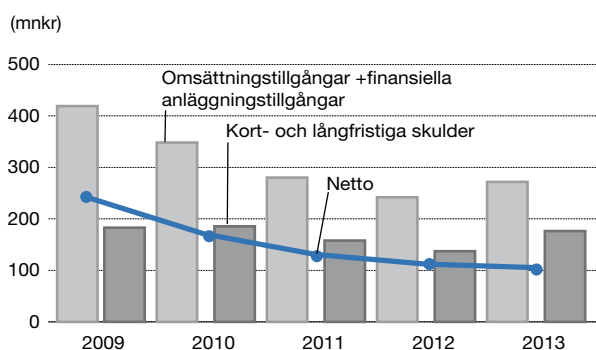
Ett mått som mäter likviditet eller kortfristig betalningsberedskap är kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att de likvida medlen är lika stora som de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten är inklusive checkräkningskredit och kortfristiga placeringar 16,8 procent högre än de kortfristiga skulderna. Nivån är högre jämfört med 2012 då kassalikviditeten uppgick till 44 procent. Kassalikviditeten innehåller den checkräkningskredit om 50 miljoner kronor samt de kortfristiga placeringar om 40,3 miljoner kronor som kommunen har. Bortser man från den så har kommunen 35 miljoner kronor kvar i likviditet. Under året har kommunen upptagit ett långfristigt lån om 40 miljoner kronor som har stärkt likviditeten. Det långfristiga lånet är tvåårigt med en fast ränta på 2,32 % och sista återbetalningsdag är 2016-06-15.

Likviditet

Man kan säga att måttet finansiella nettotillgångar uttrycker betalningsstyrka på ”medellång sikt”. De finansiella nettotillgångarna minskade under året beroende på ovan nämnda upptagna långfristiga lån. Nyckeltalet visar dock på en fortsatt mycket stark nivå.

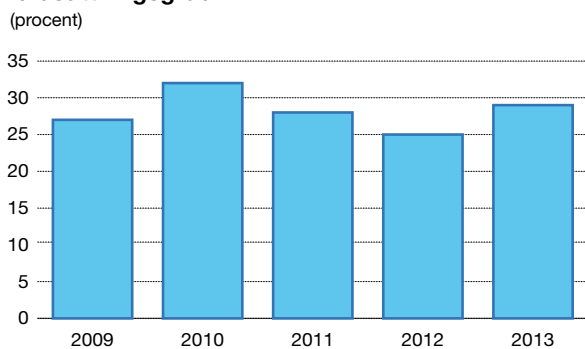
Finansiella nettotillgångar

Skuldsättning och konsolidering

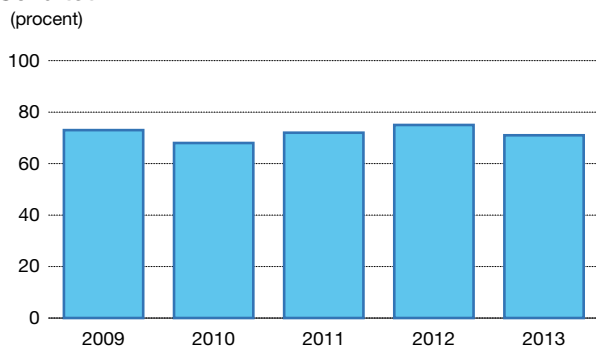
Den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad. Kommunens totala skuldsättningsgrad har ökat med fyra procentenheter jämfört med 2012. Detta beror på upp-tagandet av det långfristiga lånet om 40 miljoner kronor.

Skuldsättningsgrad

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med skatteintäkter. Soliditeten uppgår 2013 till 71 procent, vilket är en minskning jämfört med 2012. Höörs kommun har en fortsatt hög soliditetsnivå och detta visar på en god långsiktig betalningsförmåga.

Soliditet

Investerings- och exploateringsverksamhet

Kommunens nettoinvesteringar uppgick 2013 till 43,8 miljoner kronor. Den större delen av investeringsvolymen återfinns inom kommunstyrelsen/tekniska nämndens ansvarsområden. De mera omfattande investeringarna under året utgörs av stationsområdet trafik och parkering om 6,6 miljoner kronor. Till de större investeringsprojekten kan också nämnas trålbåtar om 6,1 miljoner kronor, gång- och cykelvägar om 5,1 miljoner kronor till projektering och byggstart av Sätöftavägen, Stenskovsvägen, gång- och cykelvägstunnel under väg 13 och Järnvägsgatan. Tillgänglighetsanpassningar av gång- och cykelvägsramper har också gjorts. Västergatan påbörjades och färdigställs våren 2013. Byggnation av gång- och cykelväg till Djurparken pågår där kommunen är medfinansierad.

Renoveringen av Tjurasjö uppgick till 2,9 miljoner kronor. Investeringar till park och lekplatsprogram uppgick till 1,1 miljoner kronor där lekplatsen "Åhusparken" har renoverats, byggnation pågår av lekplatsen "Allé Kapellgatan" och projektet pågår vid Lilla Torg med omnejd.

Inom den avgiftsfinansierade verksamheten har förnyelse gjorts av allmänna reningsverk och pumpstation om 6,2 miljoner kronor, utbyggnader av vatten- och avloppsnätet till en utgift om 4,3 miljoner och ledningsförnyelse vatten och avlopp om 2,2 miljoner kronor.

Barn- och utbildningsnämnden har under året haft utgifter om 1,3 miljoner kronor för diverse inventarier som möbler, pedagogiska inventarier, inköp av höj- och sänkbara skötbord och akustiktavlor. Till kosten har även inköp skett av värmeboxar och vagnar till dessa. Utemiljön har även förbättras på vissa enheter såsom Sätöfta, Gudmuntorp och Holma. Kultur- och fritidsnämnden har under året köpt in ett större möblemang till bl a kommunfullmäktiges sammanträde på Älvkullen för 0,9 miljoner kronor.

Höörs kommun har en investeringsbudget för 2013 som uppgår till 82,0 miljoner kronor vilket innebär en budgetavvikelse om 38,3 miljoner kronor. De största anledningarna till budgetavvikelsen finner man inom den avgiftsfinansierade verksamheten. Flertalet projekt inom den avgiftsfinansierade verksamheten har fördröjts och motsvarar 28,7 miljoner kronor. Anledningen till att ombyggnation av Ormanäs personallokal inte påbörjats beror på bildandet av Mittskåne Vatten som har gjort att projektet pausats vilket motsvarar 2,5 miljoner kronor. Förnyelse av avlopp och reningsverk Norra Rörum/Tjörnarps kommer ej att genomföras. Vattnet kommer istället att ledas till Ormanäs reningsverk för motsvarande 5 miljoner kronor. Utbyggnad av vatten och avlopp ytterområdet har fördröjts och motsvarar 14,7 miljoner kronor. Ledningsförnyelse vatten- och avlopp

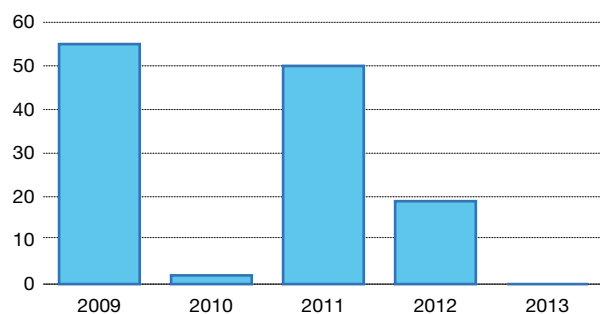
2,5 miljoner kronor, förnyelse vattenverket och täkter 1,4 miljoner kronor och spillvattenlednät Norra Rörum 2,0 miljoner kronor.

Gång- och cykelarbeten har en eftersatt upphandlings-takt motsvarande 5,7 miljoner kronor. Byggnation pågår med renovering av Tjurasjö och Maglasätevägen, dock med eftersatt takt motsvarande 1,8 miljoner kronor. Fördröjning av tågstopp i Tjörnarps motsvarande 2,1 miljoner kronor. Detta arbete påbörjas 2014.

Under de senaste åren har avskrivningarna varit lägre än investeringarna. Om den relativt höga investeringsnivån bibehålls under en längre tid kan detta leda till en försvagning av kommunens finansiella handlingsutrymme. Kommunen har efter finansiering av de löpande driftskostnaderna 37 miljoner kronor över för att finansiera investeringsverksamheten. Detta har inneburit att den löpande verksamheten finansierat investeringsverksamheten till 84 %. Kommunen har tagit upp ett långfristigt lån för att återställa likviditeten enligt planering i budget 2013 och utnyttjar därmed ej längre checkräkningskrediten.

Finansiering av investeringar

(mnkr)

Exploateringsverksamheten har haft nettoutgifter på 2,1 miljoner kronor under året.

För Norra Rörum är planändring genomförd och utbyggnad av gata avvaktas.

Nedlagda kostnader avser de fyra arkitektföretag som deltog i det inbjudna gestaltungsoppdraget samt del av Bangårdsgatans ombyggnad utmed området. Utformningsförslag är utvärderade och förarbete till detaljplanering pågår.

På industriområde Syd pågår planändring. En tomt om 1 500 kvadratmeter är såld.

Planarbete för Etapp 2 pågår på Höör väster och Kvarnbäck. Under 2013 såldes två tomter på Etapp 1. Nio av totalt 29 tomter är fortfarande osålda.

Diskussion om planändring pågår inför byggnation av industrigata på verksamhetsområde Nord.

Karlslundsområdet avslutades under 2013.

Borgensåtagande och övriga ansvarsförbindelser

Stora borgensförbindelser kan betyda väsentlig finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån alternativt ägartillskott.

Höör kommun har borgensåtaganden på 893,9 miljoner kronor vilket motsvarar 57 166 kronor per invånare. Borgensåtagandena har totalt minskat under året. Kommunen har under året gått i ny borgen för Skånes djurpark om 1,5 miljoner kronor.

Höör kommun har 2010-03-24 § 24 Kommunfullmäktige ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser.

Borgen egna hem och småhus

Borgensåtagande: 0,1 miljoner kronor.

Kommunal ansvarsförbindelse skall enligt kreditgarantieförordningen

lämnas för kreditgarantier för egna hem och småhus och för bostadsrättsföreningar - om dessa beviljats räntebidrag. För dessa garantier har kommunen ansvar för eventuella förluster upp till 40 procent av den utestående skulden vid förlusttillfället.

Statliga kreditgarantier lämnas av Statens Bostadskreditnämnd (BKN). Systemet med statliga kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder trädde i kraft den 1 januari 1992. Från samma tidpunkt upphörde statligt reglerade bostadslån att lämnas av SBAB. Kommunen lämnar ingen ny borgen för egna hem och småhus.

Höör Fastighets AB (HFAB)

Borgensåtagande: 400,0 miljoner kronor.

Bolaget bildades år 2009 och äger kommunens verksamhetsfastigheter som sedan hyrs ut till de kommunala verksamheterna under en 25-årsperiod.

Höör fastighets AB har en soliditet om 6,8 procent.

Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms för närvarande som låg.

HBAB

Borgensåtagande: 295,7 miljoner kronor.

HBAB upphör från och med 2014 och fusioneras in i Höör Fastighets AB och borgensförbindelserna går över till HFAB. Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms för närvarande som låg.

HIBAB

Borgensåtagande: 57,7 miljoner kronor.

HIBAB upphör från och med 2014 och fusioneras in i Höör Fastighets AB och borgensförbindelserna går över till HFAB. Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms för närvarande som låg.

MERAB

Borgensåtagande: 6,9 miljoner kronor.

Borgensåtagandet har ökat under året. MERAB har en soliditet om 37,0 procent. Risk för infriande av borgen alternativt ägartillskott bedöms som låg.

Borgen föreningar m.fl.

Borgensåtagande: 133,4 miljoner kronor.

Borgensåtagande omfattar främst Björkvikshallen AB inklusive badanläggning, Edens skola ek. förening, Kubelidens Montessori skola ek. förening samt föreningen Emiliaskolan. Risk för infriande av borgen bedöms för närvarande vara låg. Dock har kommunen pågående förhandlingar med Björkvikshallen AB inklusive badanläggningen.

Framtid/avslutning

Kommunens bokslut har präglats av den uppgång i samhällsekonomin som under hösten infunnit sig och som visar på en mer stark konjunkturutveckling.

De negativa budgetavvikelser som nämnderna presenterat under 2013 har medfört att kommunfullmäktige i november beslutade om resursförstärkningar av nämndernas budgetramar. Förstärkningarna riktades med tyngdpunkt till socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden men även tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden samt miljö- och byggnadsnämnden har fått resursförstärkningar. Totalt motsvarar det en finansiell förstärkning om 15,1 miljoner kronor till verksamheterna.

Efter en svag sommar och en svag höst blev det bättre fart i den svenska ekonomin under slutet av fjolåret. Utvecklingen väntas bli fortsatt stark under 2014 då beräknas svensk BNP öka med 2,6 procent att jämföra med 0,9 procent i fjol.

Bedömning är att framförallt exporten och investeringarna utvecklas betydligt bättre i år. En ökad tillväxt i vår omvärld innebär att den svenska exporten börjar växa igen. Även näringslivets investeringar vänder upp. Betydande ökning förutses ske också i kommunsektorns investeringar. Ett omslag från vikande till ökade lagerinvesteringar i industrin och handeln bidrar också till att förstärka efterfrågan.

Sänkta skatter, låg inflation, låga räntor och växande sysselsättning medverkar till att hushållens reala inkomster stiger i relativt snabb takt. Hushållens sparande har under två års tid legat på en mycket hög nivå. Hushållens konsumtionsutgifter förutses framöver att växa i snabbare takt och att nivån på sparandet efterhand reduceras. Det ger ytterligare draghjälp till tillväxten i den svenska ekonomin.

Sysselsättningen fortsätter öka i år vilket bidrar till att läget på den svenska arbetsmarknaden gradvis förbät-

ras. Nedgången i arbetslösheten blir dock på ett års sikt begränsad. Det fortsatt svaga arbetsmarknadsläget håller tillbaka pris- och löneutvecklingen. Löneökningarna fortsätter att understiga 3 procent och inflationen mätt som KPIX (dvs. KPI exklusive hushållens räntekostnader) håller sig runt 1 procent.

Den låga inflationen begränsar skatteunderlagets tillväxt. I reala termer, dvs. efter avdrag för pris- och löneökningar, är däremot skatteunderlagets tillväxt fortsatt stark. I år begränsas tillväxten till 1,3 procent till följd av sänkta pensioner, men det är ändå en bra bit över den trendmässiga tillväxten på 0,9 procent.

Åren 2015–2017 växer skatteunderlaget med omkring 2 procent per år i reala termer. Den starka tillväxten är ett resultat av återhämtningen på arbetsmarknaden. Sammantaget växer antalet arbetade timmar i den svenska ekonomin med närmare 4 procent mellan 2014 och 2017. Tillväxten i svensk ekonomi kan till stor del återföras på inhemsk efterfrågan – såväl konsumtionen som investeringarna växer snabbt. En viss återhämtning sker också internationellt, men tillväxten på viktiga svenska exportmarknader som t.ex. euroområdet bedöms även fortsättningsvis bli betydligt svagare än tillväxten i Sverige.

Den fortsatta lågkonjunkturen innebär att priser och löner utvecklas långsammare än normalt, men i takt med att resursutnyttjandet stiger ökar också pris- och löneökningstakten. I år och nästa år ökar timlönerna med 2,5 respektive 2,8 procent för att sedan öka med 3,7 procent år 2017 – ett år då den svenska ekonomin återfått konjunkturrell balans. Den underliggande inflationen (KPIX) stiger samtidigt från 0,5 till 1,9 procent.

Förra året växte skatteunderlaget lite långsammare än den historiska trenden. I år prognostiseras ungefär lika stor ökning av arbetade timmar och lite större lönehöjningar, vilket betyder att lönesummans bidrag till skatteunderlaget tilltar. Ändå avtar skatteunderlagstillsväxten något, främst till följd av att den automatiska balanseringen av allmänna pensioner bidrar till att pensionen sänks för många pensionärer. Dessutom väntas utvecklingen på arbetsmarknaden medföra att inkomster av arbetslöshetsersättningar endast ökar marginellt.

För 2015 och 2016 förutspås att den konjunkturella återhämtningen leder till större sysselsättningsökning än i år och minskad arbetslöshet. Det stramare arbetsmarknadsläget leder till att även löneökningstakten blir lite högre. Dessa år stiger också inkomstindex snabbare samtidigt som den automatiska balanseringen av pensionerna ger extra pensionshöjningar. Den sammantagna effekten är rejäla ökning av skatteunderlaget. År 2017 växer skatteunderlaget inte fullt så starkt som året närmast innan. Det är främst en effekt av att arbetsmarknaden beräknas vara i balans, vilket innebär svagare sysselsättningsutveckling.

I reala termer (underliggande ökning av skatteunderlaget rensat för pris- och löneökningar i sektorns kostnader) växer skatteunderlaget mer än genomsnittet för förra konjunkturcykeln alla år under perioden.

2012 färdigställdes 16 nya bostäder jämfört med 14 stycken 2011 och 37 stycken 2010. Statistiken från SCB för 2013 är inte klar än, men mycket tyder på ett relativt lågt antal färdigställda lägenheter, ca 10-20 stycken. Ändrade låneregler och osäkerheten på finansmarknaden har medfört en avmattning på bostadsmarknaden. Under de kommande åren planeras det för en fortsatt utbyggnad av Höör Väster då ett relativt stort antal tomter finns klara för försäljning.

Antalet invånare har ökat med 111 personer under 2013 och uppgick vid årsskiftet till 15 637. Under perioden 2002-2013 ökade befolkningen i medeltal med 134 personer per år. Nuvarande befolkningsprognos visar på en folkmängd om ca 16 700 invånare år 2025.

Befolkningsstillväxten ställer krav på en utbyggnad av den kommunala servicen. Det blir en utmaning att bibehålla en hög servicenivå om det finansiella utrymmet krymper. Behovet av en utbyggd kommunal service speglas av att Höörs kommun under de senaste åren haft en mycket hög investeringsvolym. Sammantaget har investeringar genomförts med cirka 230 miljoner kronor under 2009 – 2013. Även för de närmaste åren planeras en omfattande investeringsverksamhet framförallt inom VA-området.

En god följsamhet till kommunens ekonomiska strategi är en förutsättning för att kommunens finansiella situation skall utvecklas positivt. Detta innebär att;

- Det årliga resultatet stabiliseras på en nivå om en procent av skatter och generellt statsbidrag (ca 7,6 miljoner kronor).
- Nettoinvesteringarna över tiden maximalt överstiger de årliga avskrivningarna med 7,6 miljoner kronor per år.
- Den långfristiga låneskulden även i framtiden begränsas.

Uppfylls dessa förutsättningar har Höörs kommun mycket goda möjligheter att även framgent nå en ”god ekonomisk hushållning”.

Även i ett längre tidsperspektiv påverkar den demografiska utvecklingen förutsättningarna för den kommunala ekonomin och verksamheternas innehåll och omfattning. Kommunens långsiktiga arbete med en strukturerad omprövningsprocess med syfte att anpassa och effektivisera de kommunala verksamheterna fortsätter. I linje med detta har kommunfullmäktige arbetat fram en ny vision för Höörs kommun som började gälla budgetåret 2013 och sträcker sig fram till 2025.

Lars-Johan Rosvall
Ekonomichef

Elisabeth Steen Ekstedt
Redovisningschef

Personalredovisning

Året som gick

Medarbetarundersökning

Vision 2025 anger som ett av inriktningsmålen att ”vi ska ha en god arbetsmiljö där medarbetarnas kompetenser och färdigheter stimuleras och utvecklas”.

För att veta hur kommunen som arbetsgivare uppfattas av sina medarbetare genomförde vi 2013 en kvalificerad medarbetarundersökning med hjälp av företaget Zondera. Resultatet av undersökningen blev mycket positivt. Det visar på ett gott ledarskap och generellt bra medarbetartrivsel. Vissa förbättringsområden gick att identifiera och dessa satsar vi nu på att hantera gemensamt med medarbetarna.

Löneöversyn 2013

Den procentuella löneökningen inom ramen för 2013 års löneöversyn inom kommunen slutade på 2,6 procent. För andra året i rad genomförde man en strukturell satsning på lärarlöner som innebar 3,2 procent till denna grupp.

Arbetsmiljöarbete

För att tillgodose arbetsmiljölagens krav kring uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete genomför vi årligen en enkätundersökning. I varje verksamhet besvarar en grupp bestående av skyddsombud, chef samt personalrepresentant enkäten tillsammans. Resultatet av denna uppföljning rapporteras till respektive sektor och samverkas i respektive sektors samverkansgrupp samt i den centrala samverkansgruppen Cesam. En handlingsplan utarbetas sedan gemensamt av arbetsgivare och fackliga företrädare. Därutöver genomförs löpande och vid behov så kallade psykosociala skyddsronder i arbetsgrupper som signalerar psykosocial ohälsa.

Samverkan

Ett nytt och förbättrat samverkansavtal kommer att tecknas mellan arbetsgivaren och de fackliga organisationerna. Omfattande utbildningsinsatser avseende avtalets praktiska hantering genomförs under våren 2014.

Sjukfrånvaro

Under 2013 har sjukfrånvaron uppgått till totalt 5,07 procent. Motsvarande siffra för 2012 var 5,04 procent. Ökningen är marginell och något lägre än i riket i stort. Bland annat har långtidssjukskrivningarna över 60 dagar glädjande nog minskat överlag.

Den negativa avvikelsen är att både kvinnor och män i åldersgruppen 30–49 år ökar. För män från 3,86 procent till 4,25 procent samt för kvinnor i kategorin från 4,96 procent till 6,07 procent. I de dialoger som sker löpande med Hälsoringen kan konstateras att en stor orsak till ohälsa i ålderskategorin är stressrelaterade sjukdomar, vars orsaker går att finna i en kombination av ett aktivt liv med barn, samt en upplevelse av ökad arbetsbelastning. Tyvärr är även antalet sjukfall relaterade till nacke, axlar och rygg fortsatt höga. Arbetsgivaren fokuserar nu än mer på att identifiera tidiga signaler på ohälsa. Glädjande är att användarna av kommunens gym ökar. Även uttag av friskvårdspeng indikerar allt aktivare medarbetare.

Framtiden

Personalpolitik

Den kommunala verksamheten ska kunna fortsätta att utveckla kvalitet och ta ansvar för nya områden. Detta kräver en modern och förutseende personalpolitik, så att kommunen även i fortsättningen kan rekrytera och behålla kompetent personal. Höörs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna trivs och blir

väl behandlade. Samtidigt är det egna medarbetarsvaret och medarbetarengagemanget viktiga ingredienser för trivsel och välbefinnande i arbetet. Att vara en god arbetsgivare innebär att skapa förutsättningar för medarbetarna att trivas och prestera väl.

Personalförsörjning

Mellan åren 2014–2020 kommer drygt en fjärdedel av kommunens anställda att uppnå pensionsåldern. De senaste åren har i genomsnitt cirka 45 personer årligen slutat på egen begäran. Sammantaget innebär detta att nästan halva personalstyrkan ska nyrekryteras under dessa år. Det är naturligtvis en mycket stor utmaning för Hörs kommun och ska vi lyckas med detta i konkurrens med andra kommuner krävs det att vi kan erbjuda såväl goda arbetsförhållanden som goda anställningsvillkor i övrigt.

Sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetstid, %

Åldersintervall	<29 år		30-49 år		> 50 år		Totalt	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Total sjukfrånvaro	2,99	2,82	4,75	5,68	5,86	5,06	5,04	5,07
Sjukfrånvaro för kvinnor	3,63	3,31	4,96	6,07	6,61	5,87	5,56	5,69
Sjukfrånvaro för män	1,59	1,58	3,86	4,25	2,93	1,65	3,08	2,77
Långtidsjukfrånvaro totalt > 60 dagar	1,30	0,46	30,28	29,00	41,03	31,38	33,84	28,24
Långtidsjukfrånvaro kvinnor > 60 dagar	1,56	0,54	30,95	27,81	39,88	33,03	33,78	28,62
Långtidsjukfrånvaro män > 60 dagar	0,00	0,00	26,21	35,40	51,15	6,73	34,24	25,29

Antal anställda och medelålder

	Anställda (antal)		Anställda (procent)		Medelålder (år)	
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid
Kvinnor	677	77	82	72	47	39
Män	148	30	18	28	48	40
Totalt	825	107	100	100	48	39

Antal anställda per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Kvinnor		Män		Totalt		Årsarbetare	
	Tillsvid.	Visstid	Tillsvid.	Visstid	Tillsvid.	Visstid	Tillsvid.	Visstid
Kommunledningskansli	24	6	17	1	41	7	39,49	5,65
Social sektor	318	30	33	11	351	41	304,33	35,52
Barn- och utbildningssektor	292	32	51	13	343	45	318,50	31,77
Kultur- och fritidssektor	24	9	13	1	37	10	24,80	6,30
Samhällsbyggnadssektor	11		23	1	34	1	33,75	0,50
Miljö- och byggnadssektor	7		6	3	13	3	13,00	1,60
Räddningstjänst	1		5		6		5,50	0,00
Totalt	677	77	148	30	825	107	739,37	81,34

Medelålder fördelat på verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Tillsvidare		Visstid	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Kommunledningskansli	47	52	37	38
Social sektor	47	46	38	41
Barn- och utbildningssektor	49	48	39	39
Kultur- och fritidssektor	49	49	44	54
Samhällsbyggnadssektor	38	49		27
Miljö- och byggnadssektor	46	45		46
Räddningstjänst	48	45		
Totalt	47	48	39	40

Antal hel- och deltidsanställda inom respektive åldersgrupp

Åldersgrupp	Tillsvidareanställda				Visstidsanställda			
	Heltid		Deltid		Heltid		Deltid	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
< 29 år	24	53	21	47	19	63	11	37
30–49 år	271	66	142	34	20	36	35	64
50–64 år	209	60	138	40	10	48	11	52
65–	11	55	9	45			1	100
Totalt	515		310		49		58	

Antal anställda och procent som arbetar deltid

Åldersgrupp	Tillsv.		Visstid	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Kvinnor	284	42,0	46	59,7
Män	26	17,6	12	40,0
Totalt	310	37,6	58	54,2

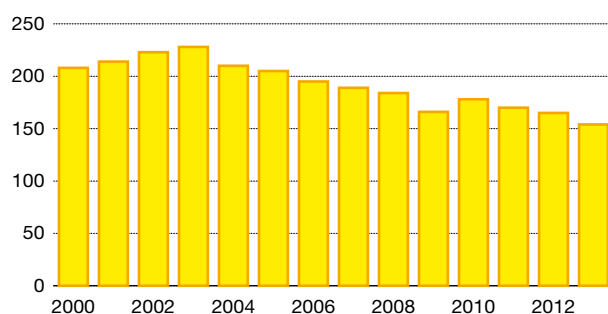
Miljöredovisning

Höörns kommun har en vision om att år 2025 vara en plats där idén om en hållbar utveckling drivits långt. För att nå detta finns ett inriktningsmål som lyder: *Vi ska arbeta systematiskt för att minska den kommunala verksamhetens miljöpåverkan och medverka till att hela samhället minskar sin negativa miljöpåverkan.* Nedan presenteras en del av det miljöarbete som bedrivs i den kommunala verksamheten.

Energieffektivisering

Arbetet med vår energieffektiviseringsstrategi, som gäller till och med år 2014, fortsatte under 2013. Strategin handlar om energianvändning i kommunala lokaler, transporter och fordon men även sådant som gatubelysning och va-verksamhet. Den innehåller målformuleringar och en handlingsplan. Ett mål är att energianvändningen i kommunens och HFAB:s fastigheter ska minska med 20 procent till år 2016, jämfört med år 2007. Ett annat mål är att andelen tjänsteresor med kollektivtrafik ska öka. Bland åtgärderna finns olika tekniska förbättringar, men även utbildnings- och informationsinsatser riktade mot förtroendevalda och anställda. Arbetet med strategin finansieras delvis med hjälp av bidrag från Energimyndigheten.

Total energianvändning i kommunens lokaler
(kWh/m²)

Energirådgivning

Energirådgivningen riktar sig privatpersoner, föreningar och företag. Som privatperson kan man bland annat få råd vid val av värmesystem eller elleverantör. Små och medelstora företag kan få tips och råd om enkla åtgärder som kan spara mycket energi, pengar och miljö. Energirådgivningen sker i samarbete med Hörby och Sjöbo kommuner och är kostnadsfri. Många kontakter med privatpersoner sker i samband med olika mässor.

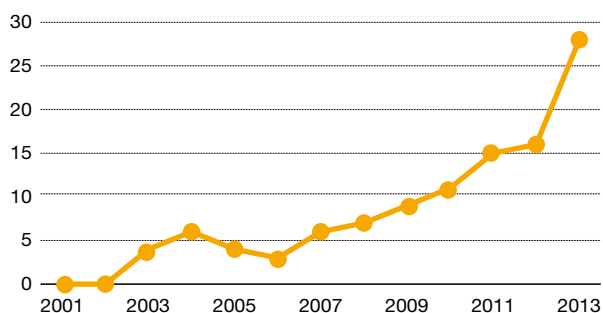
Utöver den löpande telefonrådgivningen har året i stor utsträckning handlat om hållbar mobilitet och transporter. Räkning av cyklar och cyklistar har genomförts vid flera tillfällen. I maj fick kommunhusets personal möjlighet att prova en elcykel. Under den europeiska trafikantveckan bjöds allmänheten in för att prata trafik och prova energisnål bilkörning i en simulator. Invigningen av Höörns station var ett av många fina tillfällen att träffa folk, informera och uppmuntra till att gå eller ta cykeln, genom att dela ut reflexer och fina sadelskydd. Demonstration och information om solenergi genomfördes på Nya Torg i maj.

Ekologiska livsmedel

Ekologisk odling innebär lägre miljöbelastning eftersom maten odlas utan användning av handelsgödsel eller kemiska bekämpningsmedel. Dessutom innebär ekologisk certifiering strängare regler kring djurhållning och djurhälsa. I Höör är målet att 25 procent av inköpta livsmedel, som serveras i skolrestauranger och på boenden, ska vara ekologiskt producerade senast år 2014, räknat på inköpsvärde. Det målet nåddes med marginal under 2013, då andelen ekologiskt odlade livsmedel var 28 procent. I kommunens restauranger arbetar man även med klimatsmart mat och med att minska mängden som slängs.

Andel ekologiska livsmedel

(procent av inköpsvärde)

En dryg fjärdedel av den mat som serveras i skolrestaurangerna är ekologiskt odlad.

Trafik och miljö

Under 2013 har de första åtta delarna i kommunens mycket ambitiösa trafikplan fastställts. Planens yttersta mål är att öka andelen hållbara transporter. Trafikplanens sista fyra delar, som behandlar trygghet, parkering, kollektivtrafik samt trafikmiljö, har varit ute på remiss under året och kommer att bearbetas för fastställande under 2014.

Mer konkreta åtgärder inom trafikområdet under året har bland annat varit att åtgärda en felande i länk i gång- och cykelvägsnätet vid Björkgatan. Västergatans gångbanor och anslutande gångbanor mot Nya Torg och Flygarevägen har tillgänglighetsanpassats, liksom Kapellgatans gångbanor. Årets stora projekt var att färdigställa kollektivtrafiknoden vid stationsområdet, med hissar på båda sidorna av spåren. Stort fokus har lagts på tillgänglighetsanpassningar. Det ombyggda och uppfräschade stationsområdet firades med ett stort invigningskalas den 11 juni, i strålende väder.

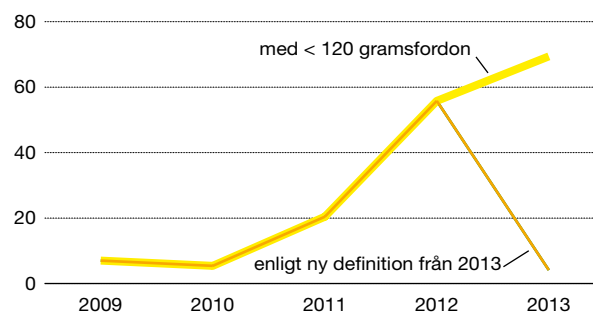
Energirådgivare Anna-Karin Nilsgart i kommunens informations-tält vid stationsinvigningen den 11 juni.

Miljövänliga tjänsteresor

Under året har kommunen antagit en mötes- och rese-policy som bland annat anger riktlinjer för hur kommunanställda och förtroendevalda ska resa i tjänsten. För korta resor är det gång, cykel, tåg, buss, personalbil och bilpoolsbil som gäller, i den ordningen. För lite längre resor inom Skåne ska tåg och buss väljas i första hand. Flygresor är bara aktuellt för längre utrikesresor, samt för resor där destinationen eller tiderna för mötet gör att tåg eller buss inte fungerar. Tågresor plus övernattnings ska prioriteras framför flyg.

Andel miljöfordon i kommunens personbilspark

(procent)

Andelen miljöfordon i kommunens personbilspark var bara 4 procent under 2013. Året före var siffran 56 procent. Vår personbilspark har inte förändrats särskilt mycket, men det har däremot definitionen på miljöbil, vilket förklarar den drastiska förändringen i statistiken. Med den miljöbilsdefinition som gällde fram till 2013 skulle andelen miljöbilar under förra året i stället varit hela 70 procent. Det som hänt är att bensin- och dieslbilar med låg bränsleförbrukning inte längre räknas som miljöbilar. Vad som däremot inte syns i statistiken är våra nya elbilar, eftersom de är registrerade som lastbilar. Under 2013 rullade fyra elbilar i den kommunala förvaltningen.

Miljövänliga transporter: kommunens post åker elbil.

Ogräsbekämpning utan gift

Gatu- och parkavdelningen har under året testat miljövänlig ogräsbekämpning. Metoden som testats innebär att vatten upphettat till cirka 98 grader sprids över ogräset. Hetvattnet hålls varmt av ett isolerande skum bestående av kokos- och majssocker. Temperaturen nära kokpunkten gör att cellstrukturen i ogräset dör eller försvagas på bara några minuter. Även ogräsfrön förlorar förmågan att gro. Skummet är ofarligt för både människor och djur och försvinner efter några timmar.

Personalen på gatu- och parkkontoret testar hett skum mot ogräs.

Utbyggnad av det kommunala vatten- och avloppsnätet

Under 2013 fattades ett viktigt beslut då kommunfullmäktige klubbade igenom en mycket ambitiös och omfattande plan för utbyggnad av va-nätet i Höör. Planen berör 1 027 fastigheter fördelat på 12 områden, däribland Ormanäs och Sätofta hed. Den sträcker sig till år 2019 och genomförandet beräknas kosta omkring 175 miljoner kronor.

Huvudargumenten för utbyggnaden är hälsa och miljö. Enskilda avloppsanläggningar fungerar inte alltid helt tillfredsställande. Därför finns risk för både över-

gödning av vattendrag och att avloppsvatten förorenar dricksvattenbrunnar. Kraven på att kommunerna ska kunna leverera vattentjänster på ett säkert sätt för hälsa och miljö har också ökat på senare år. Lagstiftningen och uttolkningen av lagen har blivit strängare.

För Höörs kommuns fortsatta utveckling är utbyggnaden en mycket viktig fråga. Den är en förutsättning för att inte utvecklingen av många bostadsområden ska avstanna, särskilt som det runt Höör finns många fritidsområden som idag genomgår omvandling till permanentboende.

Nytt naturvårdsprogram

Ett nytt naturvårdsprogram för Höörs kommun antogs av kommunfullmäktige i februari 2013. I programmets områdeskatalog finns 92 värdefulla naturområden beskrivna, med karta. Programmet pekar även ut åtta större landskapsavsnitt med särskilda värden. De inledande texterna fungerar bland annat som ett slags uppslagsverk över gällande miljölagstiftning och annat som styr planering och användning av mark och vatten. Naturvårdsprogrammet ska fungera som ett underlag i kommunens olika verksamheter, som fysisk planering och myndighetsutövning. Programmet kan också användas av privatpersoner som vill veta mer om naturen i Höör.

Miljömål

De sexton nationella miljö kvalitetsmålen utgör en grund för allt miljöarbete och är fastställda av Sveriges riksdag. Höörs kommuns lokala miljömål med handlingsplan antogs av kommunfullmäktige i januari 2008. Syftet med lokala miljömål är att bryta ner och anpassa de nationella och regionala miljömålen till lokala förhållanden. De lokala miljömålen ska fungera som stöd i arbetet med att nå det övergripande målet – en hållbar utveckling.

Gröna nyckeltal

Höörs kommun har använt gröna nyckeltal för att mäta miljötillstånd och trender sedan år 2000. Nyckeltalen är tjugo till antalet. De första sexton nyckeltalen mäter miljötillståndet i kommunen som geografiskt område, medan de fyra sista fungerar som termometer på den kommunala förvaltningens miljöprestanda vad gäller energianvändning, miljövänliga fordon och inköp av ekologisk mat. Flera av nyckeltalen fungerar också som uppföljning av våra lokala miljömål. Några nyckeltal har redovisats här. Samtliga nyckeltal finns på kommunens hemsida: www.hoor.se.

Kommunstyrelsen

ORDFÖRANDE Anna Palm (M)

1:E VICE ORDFÖRANDE Hans-Göran Larsson (FP), 2:E VICE ORDFÖRANDE Stefan Lissmark (S)

DRIFTSREDOVISNING

tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
Intäkter	85 717	88 293	90 751	86 368
Kostnader	-150 308	-156 301	-157 144	-151 844
Driftnetto	-64 591	-68 008	-66 393	-65 476
Budgetavvikelse	260	-1 088	-917	

ÅRETS HÄNDELSER

Kommunkansliet utgör sedan den 1 januari 2013 en central nämndsekreterarfunktion för miljö- och byggnadsnämnden, socialnämnden respektive tekniska nämnden, dess utskott och beredningar.

Under våren genomfördes en omorganisation inom kommunledningskansliet innebärande att en planerings- och utvecklingsenhet inrättades. Enheten ska arbeta med övergripande strategiskt planerings- och utvecklingsarbete, näringslivsutveckling, kvalitetssäkring och processtyrning samt informations- och marknadsföringsarbete. Arbetet med information och marknadsföring har utökats och tjänsten som samhällsplanerare/kommunarkitekt kommer att innebära större fokus på det strategiska planeringsarbetet.

Från och med februari 2013 har vi ny gemensam räddningschef i samarbete med Hörby kommun. Samarbetet med Hörby räddningstjänst har utökats ytterligare genom ett avtal om att ha en gemensam operativt ansvarig. En ny tillsynsplan för lagen om skydd mot olyckor och lagen om brandfarliga och explosiva varor har tagits fram. Räddningstjänsten investerade i ny personlig skyddsutrustning i form av larmställ och hjälmar.

Serviceenheten har under hösten gjort en omfattande växeluppträdning. Denna medför utökade tekniska möjligheter, vilket bland annat ger noggrannare styrning av tillgängligheter i telefon.

130 feriearbetare har fått arbete i sommar inom kommunens verksamheter.

Ny plan för intern kontroll har antagits av kommunstyrelsen under hösten.

Kommunstyrelsen har antagit ett attestreglemente under hösten.

Kommunhuset och Älvkullen har under hösten försetts med trådlösa accesspunkter för en bättre kommunikationsstruktur.

Kommunfullmäktige antog i början av året ett nytt naturvårdsprogram för Höörs kommun.

I mars beslutade kommunfullmäktige om ändrad koncernstruktur inom Höörs Fastighets AB. Ändringen innebär att Höörs Fastighets AB fusioneras med sina dotterbolag Höör Byggnads AB och Höörs Industribyggnads AB.

Arbetet med nya ägardirektiv för Höörs Fastighets AB har inletts.

I november antog kommunfullmäktige nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning och antagande av en resultatutjämningsreserv.

Kommunen finns numera på Facebook.

Ringsjöns vattenråd blev under året en ideell förening där Höörs kommun deltar tillsammans med länsstyrelsen, kommunerna runt sjön samt övriga intressenter kring frågor som rör Ringsjöns tillstånd. Sedan 2011 har EU-projektet Algae Be Gone medverkat i arbetet med att förbättra vattenkvaliteten och minska övergödningen i sjön. Hösten 2013 införskaffades två nya trålbåtar varvid utfiskningen kunde effektiviseras.

Inom projektet Algae Be Gone har under året analyserats hur mycket fosfor som finns på sjöbotten och hur mycket fosfor som rinner till Ringsjöarna. Genom förhyrning av nya trålbåtar och ett effektiviserat fiske har man nu fiskat upp 150 ton vitfisk inom projektet, målsättningen var minst 100 ton. Samtidigt har abborren ökat i sjön under året med 25 procent sedan utfiskningen

startade år 2005. Analyser av alger, djurplankton, vattenväxter, småkryp på bottenarna, och antalet rastande sjöfåglar pekar år 2013 på de bästa resultaten på

länge! Det är klarare vatten i sjön, färre giftalger, mer djurplankton, mer vattenväxter, mer småkryp och fler rastande sjöfåglar.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Medborgarperspektivet

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	2. Vi ska planera och agera för ett bra boende för alla.	2.1 Att till december 2014 öka medborgarnas upplevelse av bra boende genom att i vår fysiska planering möjliggöra för boende i attraktiva områden.	Genom medborgarundersökningen.	Under året har ett antal detaljplaner som ger möjlighet till boende i olika områden antagits i syfte att nå målet. Själva medborgarundersökningen genomförs hösten 2014.	 Målet är uppfyllt.
	3. Våra utemiljöer ska vara attraktiva. Naturen ska upplevas som tillgänglig och våra gatu- och parkmiljöer ska vara tillgängliga, välsköta och säkra.	3.1 Minst ett tätortsnära naturområde ska säkerställas långsiktigt.		Målet avser säkerställande enligt Miljöbalken, det vill säga att bilda naturreservat av ett tätortsnära naturområde. Målet kan inte uppfyllas på grund av resurs-/personalbrist.	 Målet är inte uppfyllt.
Kommunikationer som förenklar livet.	6. Trafiksystemet ska vara tillgängligt och utvecklas för människa och miljö, så att resan fungerar hela vägen.	6.1 Att busstrafiksystemet 2015 når samtliga handelscentrum i tätorten och dess ytterområden.	Antal busstopp vid handelscentrum. Resandestatistik. Mått på turtätheten.	Arbetet för att uppnå målet pågår. Linjestreckningen finns med i 2015 års plan.	 Målet är uppfyllt.
	7. Vi ska agera för att utveckla mobil- och it-infrastrukturen.	7.1 Att öka antalet interna mobilnät i allmänna byggnader, flerfamiljshus och verksamhetsbyggnader.	Procent av byggnader som har internet och mobilnät.	Detta är ett långsiktigt projekt. Under året har internt mobilnät byggts på Björkens demensboende i samarbete med kommunens operatör Telenor, vilket gör att den del som rör måluppfyllelsen 2013 har nåtts.	 Målet är uppfyllt.

Processperspektivet

Strategi	Inriktningsmål	Effekt mål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Kreativt möteslandskap.	10. Vi ska gynna besöksnäringen och samverka för att skapa aktiviteter och arrangemang.	10.1 Att agera för att MittSkåne ska bli den största åretrunddestinationen i Skåne genom att dubbla omsättningen inom besöksnäringen i MittSkåne till 2020.	TEM-undersökningar.	Arbetet sker enligt fattade planer. Projektet Destinationsnav MittSkåne bedrivs i syfte att stärka besöksnäringen. Själva TEM-undersökningen avvaktas tills dess frågan om gemensam organisation för besöksnäringen i MittSkåne är beslutad.	 Målet är uppfyllt.

EKONOMI

Årets utfall blev ett budgetöverskridande om -917 tkr. Detta underskott är i huvudsak hänförligt till kostnader för uppsagda och tomma lokaler. Vi har under året inte kunnat finna några intressenter för dessa lokaler vilket resulterat i en merkostnad för året. Arbetet med att omdisponera, förändra och finna nya lösningar på lokalutnyttjandet för en kostnadseffektivare användning av lokalerna pågår ständigt. Förhoppningen är att denna kostnad ska elimineras under 2014 genom att dessa tomma lokaler ska säljas alternativt hyras ut.

Till de större övriga mindre negativa avvikelserna inom kommunstyrelsens verksamhetsområden hör räddningstjänsten, överförmyndarverksamheten, planverksamheten och näringslivsåtgärder samt it-infrastrukturverksamheten.

Trenden att räddningstjänsten får fler larm håller i sig. Ökningen var cirka 10 procent från 2012 och kostnaden för larm gör att personalkostnaderna överskrider budget. Både intäkterna och kostnaderna ligger cirka 1 000 tkr över budget och detta förklaras bland annat av att man både tillhandahållit tjänster till Hörby samt samkörning av driftkostnader bland annat för verksamhetssystem.

Antalet ärenden inom överförmyndarverksamheten tenderar att öka.

Planverksamheten har under hösten intensifierat arbetet med Ringsjöbandet och stationsområdet.

Inom it-infrastrukturen är behovet av stabilare och bättre kommunikation med kommunens nätverk väsentligt för verksamheterna och förbättringar för att stärka upp detta har gjorts under året.

Bland de större positiva avvikelserna finns reception och telefonväxel samt kontorservice. Även kommunens

bilpool och samt natur- och kulturvård genererade ett överskott.

Hörs kommuns nettokostnad för Ringsjöns vattenråd blev något lägre än budgeterat eftersom tilläggsanslag för löneökningar tillförts.

Projektet Algae Be Gone sträcker sig över flera år och ska avslutas under 2014, varefter hela projektidens ekonomiska utfall kan utvärderas. Årets resultat gav ett underskott om 116 tkr vilket förhoppningsvis kan elimineras i samband med slutredovisningen då de eventuella valutaförlusterna kan vägas in.

De prognoser som kommunens verksamheter har lämnat under året visade på negativa ekonomiska avvikelser. Kommunstyrelsen beslutade därför att nämnderna skulle redovisa åtgärdsplaner för att reducera avvikelserna.

FRAMTID

Med en utökning av nämndens sekreterartjänst kommer man dels att kunna ta över nämndsekreteraruppgifter för den med Hörby kommun gemensamma va- och GIS-nämnden, dels att intensifiera arbetet med förberedelserna inför utnyttjandet av den så kallade politikerportalen, som innebär en helt igenom digital hantering av handlingar med mera till den demokratiska processen i nämnderna, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, med sikte på nästkommande mandatperiod, 2015–2019.

Inom planerings- och utvecklingsenheten behövs en långsiktig lösning för arbetsområdet kvalitetssäkring- och processtyrning. Det strategiska planeringsarbetet kommer att intensifieras vad gäller översiktsplanen, Ringsjöbandet och västra stationsområdet. På sikt behöver vi öka insatserna inom naturvård och miljöstrategi.

Höörns kommun kommer tillsammans med Eslöv, Hörby och MittSkåne Turism ekonomisk förening att bilda MittSkåne Turism AB. Frågan om ny organisation för besöksnäringen kommer att kräva mycket tidsresurser under 2014.

Ekonomikontoret fortsätter att arbeta med att öka införandet av elektroniska beställningar och elektroniska fakturor i kommunen. Detta effektiviserar inköps- och fakturaprocessen samt möjliggör ökad ramavtalstrohet och prismedvetenhet. It-stöd ger även möjligheter till bättre statistik och uppföljning.

Kommunens lokalbehov måste hela tiden hållas i fokus för att inte erhålla hyreskostnader för tomma och oanvända lokaler. Arbetet med att omdisponera, förändra och finna nya lösningar på lokalutnyttjandet för en kostnadseffektivare användning av lokalerna pågår ständigt tillsammans med verksamheterna.

För räddningstjänsten gör den rörlighet som finns på arbetsmarknaden i Höör och att invånarna i Höörs tätort pendlar ut till sina arbeten att vi har svårt att behålla befintlig samt rekrytering av ny deltidspersonal. Årlig rekrytering och utbildning av ny personal genererar stora

kostnader och riskerar en sämre rutin och kompetens i vår verksamhet.

För att säkerställa att man har beredskap i form av personal bör man titta på hur man kan samrekrytera andra medarbetare inom kommunen så att dessa tillika kan vara brandmän inom räddningstjänsten.

Allt större krav ställs på brandmän inom vår organisation i form av kompetenser, material och teknik. Vidare har antalet larm som räddningstjänsten åker på ökat med nästan 70 procent den senaste tioårsperioden, vilket påverkar huvudarbetsgivare och familjer för brandmännen.

Under 2014 kommer kollektivavtalen Allmänna bestämmelser (AB) samt Räddningstjänst i beredskap (RiB) att göras om och enligt prognoser kommer det att innebära högre kostnader för kommunen.

Efter halvårsskiftet återgår arbetet med att fortsätta utfiskningen i Ringsjön till vattenrådet samt att minska tillrinningen och övergödningen av sjön i egen regi när det EU-stödda projektet *Algae Be Gone* avslutas.

Under våren 2014 fortsätter arbetet med att sammanställa resultaten, ta fram åtgärdsplaner samt att avsluta projektet.

En fortsatt satsning på feriearbeten för kommunens ungdomar kommer att ske under 2014.

Revisionen

ORDFÖRANDE Christer Ekelund (M)

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2013 DRIFTSREDOVISNING

tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-710	-809	-808	-810
Driftnetto	-710	-809	-808	-810
Budgetavvikelse	0	1	2	

ÅRETS HÄNDELSER

Revisionen har förutom granskning av del- och helårsbokslut genomfört en övergripande granskning av nämndernas verksamhet samt riktade granskningar varav några ännu inte är avslutade. Vid granskningarna har framkommit att det finns utrymme för förbättringar men det har inte funnits skäl till anmärkningar. Granskningarna finns tillgängliga på kommunens hemsida under politik/revision.

Vid den övergripande granskningen har konstaterats att arbetet inom respektive sektor synes fungera väl. Intern kritik har dock riktats mot bristande samverkan mellan sektorerna. Revisionen noterar dock en viss förbättring av samverkan dem emellan.

Kommunens stiftelsers verksamhet för 2012 har också granskats.

EKONOMI

Revisionen har genomfört sitt uppdrag inom tilldelade resurser.

FRAMTID

Revisorerna kommer fortsatt att utveckla träffar med verksamhetsföreträdare och förlägga möten ute i verksamheterna.

Tekniska nämnden

Skattefinansierade verksamheter

ORDFÖRANDE Erik Mårtensson (KD)

1: EVICE ORDFÖRANDE Camilla Källström (M), 2: EVICE ORDFÖRANDE Marianne Ragntoft (S)

DRIFTSREDOVISNING

tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
Intäkter	9 039	7 900	6 833	6 975
Kostnader	-32 506	-32 218	-34 833	-36 023
Driftnetto	-23 467	-24 318	-28 000	-29 048
Budgetavvikelse	-1 112	449	1 048	

ÅRETS HÄNDELSE

Under våren 2013 genomfördes en organisationsförändring gällande samhällsbyggnadsfrågor i kommunen. Planenheten flyttade från kommunledningskontoret till tekniska sektorn och bytte i samband med det namn från tekniska sektorn till samhällsbyggnadssektorn. Planenheten ingår nu i den nybildade plan- och GIS-enheten.

Kommunfullmäktige fattade i juni beslut om att va-verksamheten och GIS-verksamheten från och med årsskiftet tillsammans med motsvarande verksamheter i Hörby kommun ska bilda en ny organisation under ny gemensam nämnd, va-/GIS-nämnden i Höör och Hörby med säte i Höörs kommun. Va-verksamheten verkar nu under benämningen Mittskåne Vatten och GIS-verksamheten under GeoInfo Mittskåne.

Gatu- och parkenheten har under 2013 genomfört ett omfattande digitaliseringsprojekt som gått ut på att samla analog data kring park- och grönytor, klassificera ytorna för att underlätta förvaltningen samt ge en bredare kostnadsbild av parkverksamheten. Dessa data ligger nu i kommunens nya GIS-system.

Stort fokus har lagts på kommunens asfaltbelagda gatunät och beläggningsunderhållet har fått en hög prioritet under 2013. För att undvika ytterligare kapitalförstörelse på beläggningssidan krävdes insatser om 2,6 mkr under året. I samband med att ett antal tjänster på parksidan blev vakanta gjordes valet att avvakta rekryteringar för att kunna satsa ytterligare 300 tkr på

beläggningsunderhållet. Fortfarande satsas mest pengar på att belägga de gator och vägar som i störst omfattning bidrar till att förhindra ytterligare kapitalförstörelse.

På grund av ökade kapitalkostnader under året och därmed minskade resurser tvingades parkavdelningen skära ner på antalet säsongsanställda till ett minimum. Detta ledde till en försämrad kvalitet på grönyterna genom längre skötselintervall och färre timmar per ytenhet. Personalen upplever en ökad press men ingen markant ökning av klagomål från allmänheten har kunnat identifieras.

Gatu- och parkenheten gjorde under året en stor satsning genom att rusta upp och tillgänglighetsanpassa lekplatsen i Åhusparken. Upprustningen avslutades med ett stort invigningskalas och användningen av lekplatsen har ökat mycket. Inom ramen för park- och lekplatsprogrammet togs också beslut att äntligen återplantera allén längs Kapellgatan, vilket var ett beslut som togs emot med uppskattning av våra medborgare.

På gatubelysningssidan påbörjades under 2013 det långsiktiga arbetet med att byta ut gamla kvicksilverarmaturer i Tjörnarps mot en nyare och mer kostnadseffektiv LED-teknik. Samtliga kvicksilverarmaturer ska vara utbytta senast 2015.

Ombyggnationen av djurbegravningsplatsen till en minneslund påbörjades under 2013. Från och med 2014 kommer där att finnas en plats att i lugn och ro minnas sitt husdjur. Gatu- och parkenheten kommer framöver att ta emot kremerade djur.

Under året har GIS-enheten haft fokus på att förbättra kvaliteten av kommunens basdata och har nu uppnått högsta nivå i samverkansavtalet om leveranser med Lantmäteriet. Samarbetet med Hörby hade en trög inledning men detta har löst sig och vi följer det planerade processschemat, dock med försening på ett halvår. Personal från Hörby har som planerat gått över och påbörjat sin anställning i Höör vid årsskiftet.

Planenheten har under året blivit en del av samhällsbyggnadssektorn. Denna omorganisering har medfört ett mer gränslöst samarbete, fortfarande med nära koppling

till kommunarkitekten på planerings- och utvecklingsenheten. I samband med omorganiseringen utökades antalet tjänster och det har anställts en tredje planarkitekt.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måloppfyllelse
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	2. Vi ska planera och agera för ett bra boende för alla.	2.2 För att undvika problem och risker för kommuninvånare och trafik ska våra asfaltsvägar vara väl underhållna.	Andel vägyta som genomgår beläggningssunderhåll under 2013 uppgår till cirka 21 500 m ² .	Drygt 21 000 m ² lades under 2013. Endast en mindre del på Stenskogens gång- och cykelväg saknas och läggs under 2014.	 Målet är uppfyllt.
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	3. Våra utemiljöer ska vara attraktiva. Naturen ska upplevas som tillgänglig och våra gatu- och parkmiljöer ska vara tillgängliga, välskötta och säkra.	3.2 Våra utemiljöer ska skötas effektivt och vi ska ha kunskap om vad det kostar att sköta våra parker som helhet men också fördelat på olika typer av vegetationsytor. För att få fram konkreta nyckeltal som visar på kostnaderna för att sköta till exempel finklippta gräsytor, buskvegetation eller slaghacksytor ska 100 procent av parkmarken karteras under 2013.	100 procent av parkytorna ska karteras under 2013.	Under hösten slutfördes arbetet med att kartera och lägga in parkytorna i kommunens GIS-system.	 Målet är uppfyllt.
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	3. Våra utemiljöer ska vara attraktiva. Naturen ska upplevas som tillgänglig och våra gatu- och parkmiljöer ska vara tillgängliga, välskötta och säkra.	3.3 Attraktionsvärdet i kommunens parker och grönytor ska öka. Detta åstadkoms genom mer blomsterprakt i form av perennytor, ett utökat sommarblomsprogram och mer blomsterökar.	En avgränsad anläggning, park eller annan grönyta, ska årligen få en ökad blomsterprakt, vilken planeras utifrån platsens läge och förutsättningar.	Upprustning lekplats Åhusgatan och alléplantering på Kapellgatan klar. Planteringsarbetet vid upprustningen av parken vid Tjursjö kvarstår till våren 2014.	 Målet är uppfyllt.
Kommunikationer som förenklar livet.	6. Trafiksystemet ska vara tillgängligt och utvecklas för människa och miljö, så att resan fungerar hela vägen.	6.2 Cykeltrafiken ska öka med 1 procent under 2013.	Mätning av cykeltrafiken utförs under hösten 2012 och hösten 2013.	Mätningen i oktober 2013 visar på en ökning om 1,2 procent.	 Målet är uppfyllt.

EKONOMI

Budgetramen år 2013 för skattefinansierade verksamheter, efter ramförstärkning, blev 29 048 tkr. Resultatet för perioden blev 28 000 tkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse med 1 048 tkr.

Den huvudsakliga förklaringen till överskottet hänförs till gatu- och parkenheten där det kan konstateras att vi under året haft lägre personalkostnader på grund av ett antal vakanta tjänster samt en längre sjukskrivning. En annan bidragande faktor är de milda vintrarna under 2013, som har medfört ett överskott för vinterväghållningen. Även inom samhällsbyggnadskontoret har personalkostnaderna varit något lägre till följd av en delpension som ersätts först under 2014.

FRAMTID

Under 2014 kommer vi att implementera den nya organisationen enligt samverkansavtalet med Hörby kommun gällande va och GIS. En stor förändring inom verksamheten som kräver mycket arbete för att bära frukt. Stor vikt kommer att läggas vid de strategiska diskussionerna inom samhällsbyggnadsområdet, till exempel kommande exploateringar för bebyggelse och verksamheter samt fiberutbyggnad för bredbandtillgång i kommunen. Vi arbetar vidare bland annat med utbyggnad på Höör Väster och planläggningen av västra stationsområdet.

Inom plan- och GIS-enheten kommer fokus att ligga på att sprida kännedom om och nyttan av kartan, analyser och presentationer. Vi bidrar till utveckling av

kommunens interna och externa kartsystem och tar fram underlag för övriga verksamheter i deras arbete med att uppfylla uppsatta mål. Vi bidrar med kvalitativa kartdata och ger möjlighet till åtkomst av bättre beslutsunderlag.

Plan- och GIS-enheten tar större ansvar i att samordna planprocessen i samspelet med övriga verksamheter inom och utanför samhällsbyggnadssektorn. Målet är en smidigare process där problemställningar hanteras så tidigt som möjligt. Vi vet att det kommer att bli ett större intresse och ökade förfrågningar från medborgarna: dels planändringar i samband med va-utbyggnadsområden, dels planuppdrag i samband med Ringsjöbandet.

Gatu- och parkenheten kommer under 2014 att genomgå en genomlysning av den befintliga organisationen. Beroende på resultatet av översynen kommer vakanta tjänster att återbesättas under 2014. Kopplat till organisationsgenomlysningen kommer också en översyn av den i dagsläget feldimensionerade fordons- och maskinparken att genomföras. Målet är att sänka totalkostnaden genom att anpassa och dimensionera maskinparken efter de behov och den verksamhet som gatu- och parkenheten bedriver i dagsläget.

Under 2014 kommer gatu- och parkenheten att fortsatt satsa på upprustningar av lekplatser och grönområden. Lekplatserna vid Valhallavägen samt Hästhagen kommer att genomgå en lättare renovering och lekplatsen vid Slalomgränd kommer att renoveras i sin helhet.

Utbyte av kvicksilverarmaturer kommer att fortsätta under 2014 och 2015.

Tekniska nämnden

Avgiftsfinansierade verksamheter

ORDFÖRANDE Erik Mårtensson (KD)

1: EVICE ORDFÖRANDE Camilla Källström (M), 2: EVICE ORDFÖRANDE Marianne Ragntoft (S)

DRIFTSREDOVISNING

tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
Intäkter	21 535	22 348	22 520	22 430
Kostnader	-21 999	-21 610	-20 021	-22 519
Driftnetto	-464	738	2 499	-89
Budgetavvikelse	-457	831	2 588	

ÅRETS HÄNDELSE

Under året har en tid- och handlingsplan tagits fram för utbyggnad av vatten och spillvatten till ytterområden. Tidplanen har godkänts av tekniska nämnden och kommunstyrelsen. Länsstyrelsen ser mycket positivt på den tid- och handlingsplan som redovisats och önskar kvartalsvis uppföljning. Tidplanen innebär att strax över 1 000 fastigheter ansluts till en beräknad kostnad på 175 mkr. Utbyggnaden i områdena finansieras av berörda fastighetsägare. Tidplanen innebär även att överföringsledningar byggs till Tjörnarps och Norra Rörums för att på sikt möjliggöra att lägga ner de mindre vatten- och reningsverken.

Sexton fastigheter har under våren anslutits till kommunalt spillvatten. Det har under våren anställts en va-ingenjör som främst arbetar med kundservice och en projektingenjör som arbetar med va-utbyggnadsprojektet.

Den genomförda taxeöversynen har resulterat i en ny konstruktion av va-taxan och är baserad på branschorganisationen Svenskt Vattens förslag, som många kommuner använder. Förändringen av brukningstaxan innebär en ökning av intäkterna med 6 procent från och med årsskiftet medan anläggningstaxan i stort sett är oförändrad.

Uppförandet av ny slamavvattningsanläggning samt utbytet av ställverk och elinstallationer på Ormanäs reningsverk är inne i sin slutfas. Länsstyrelsens beslut

av tillståndsansökan har överklagats till miljödomstolen på grund av att de villkor som ställdes skulle få orimliga ekonomiska konsekvenser. Arbetet med att utöka vattenskyddsområdet i Tjörnarps till följd av den utökade vattendomen pågår.

Va-enheten kommer från och med den 1 januari 2014 att bilda en gemensam va-organisation med Hörby kommun – Mittskåne Vatten. Under hösten har det varit mycket fokus på att planera och genomföra förändringarna till följd av detta. Organisationen kommer tillsammans med GeoInfo Mittskåne lyda under en gemensam nämnd, va-/GIS-nämnden i Höör och Hörby.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE**Medborgarperspektivet**

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	2. Vi ska planera och agera för ett bra boende för alla.	2.3 Vi ska ha hög kvalitet på det kommunala dricksvattnet. Maximalt tre kemiska eller biologiska analyser med bedömningen "Tjänligt med anmärkning" efter omprov. Avser utgående vatten från vattenverk eller på ledningsnätet.	Antal prov med bedömning "Tjänligt med anmärkning".	Alla prov på utgående vatten har varit tjänliga.	 Målet är uppfyllt.

Processperspektivet

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Hållbarutveckling.	11. Vi ska arbeta systematiskt för att minska den kommunala verksamhetens negativa miljöpåverkan och medverka till att hela samhället minskar sin negativa miljöpåverkan.	11.3 Minska mängden tillskottsvatten till reningsverken med i snitt 1 procent per år under en femårsperiod genom att vidta åtgärder i det kommunala spillvattenledningsnätet samt ställa krav på åtgärder på fastighetsägares ledningsnät.	Minskning av tillskottsvatten i procent på totalflödet till reningsverken (m ³ tillskottsvatten per år/mm årsnederbörd).	Nyckeltalen har förbättrats avsevärt (år 2013: 234 m ³ /mm och år 2012: 451 m ³ /mm), men då låga grundvattennivåer under sommar och höst påverkar nyckeltalet är det oklart om det rör sig om en faktisk minskning av tillskottsvattnet. Kontroll och krav på fastigheter är genomförda och berörda fastighetsägare får ett antal månader på sig att åtgärda felen. Reiliningsarbeten på allmänna nätet genomfördes under hösten.	 Målet är uppfyllt.

EKONOMI

Den ursprungliga budgetramen 2013 för avgiftsfinansierade verksamheter var 0 kronor men efter löneöversynen tilldelades ytterligare medel till nämnderna och den slutliga budgetramen för va-kollektivet blev –89 tkr. Resultatet för perioden blev 2 499 tkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse med 2 588 tkr. Budgetavvikelsen beror främst på minskade kostnader för kapitaltjänster, entreprenader och el.

De minskade kostnaderna för kapitaltjänster, totalt 1 022 tkr, beror på att investeringsprojekt inte startats i den omfattning som planerats och att de därmed inte har kunnat färdigställas inom planerad tidsram. Överskottet inom va-entreprenader, 727 tkr, beror delvis på att verksamheten planerat och utfört flera stora investeringsprojekt samt på organisationsförändringen till Mittskåne Vatten, vilket tagit tid från mindre entreprenader.

Att kostnaderna för el har minskat med 402 tkr beror främst på inkommande flöden till reningsverken som är kopplade till nederbörd och grundvattennivå, vilket varierar mellan åren. En omfattande förnyelse av framför allt Ormanäs reningsverk med energieffektivare utrustning har också haft en viss påverkan.

Övriga större avvikelser som påverkar och ökar va-enhetens resultat är lägre licensavgifter för verksamhetssystemet.

FRAMTID

Under 2014 fortsätter arbetet med att arbeta samman de tidigare va-verksamheterna i Hörby och Höörs kommun till den gemensamma organisationen Mittskåne Vatten. Detta innebär många små och stora förändringar för att uppnå syftet med samarbetet, det vill säga att få en bättre va-verksamhet där man kan leverera en tjänst av bättre kvalitet med bättre framförhållning och planering.

Arbetet fortgår enligt beslutad tid- och handlingsplan för va-utbyggnad till ytterområden. Arbetet med den nya taxekonstruktionen gör att hela debiteringsunderlaget uppdateras under 2014.

På Ormanäs reningsverk finns numera en ny slam-avvattningsanläggning med hygienisering. Dock kan den kommande slamförordningen komma att kräva ytterligare åtgärder då vi idag har höga halter av vissa tungmetaller i slammet. Källan till dessa måste hittas för att inte riskera att slammet återförs till åkermark. Dock är andra metoder för att avsätta slam mindre lämpliga då dessa är avsevärt dyrare och dessutom inte uppfyller intentionerna i det nationella miljömålet om återföring av fosfor till jordbruksmark.

Kultur- och fritidsnämnden

ORDFÖRANDE Tom Ström (M)

1:E VICE ORDFÖRANDE Axel Paulsson (C), 2:E VICE ORDFÖRANDE Jill Andersson (S)

Driftsredovisning

tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
Intäkter	2 734	3 144	3 054	2 515
Kostnader	-34 544	-36 653	-36 891	-36 571
Driftnetto	-31 810	-33 509	-33 837	-34 056
Budgetavvikelse	384	+38	+219	

Årets händelser

Nämnden har haft sedvanliga sammanträden plus några extrasammanträden. Ett idéseminarium genomfördes under hösten med ledamöter, ersättare och personal.

Under helgen 4–5 maj genomfördes UKM:s regi- onsfestival (Ung Kultur Möts) på Älvkullen med ett hundratal deltagande ungdomar. Första lördagen i juni arrangerades *Ringsjön runt* för 47:e gången. På nationaldagen arrangerade nämnden och ortens föreningar *Kulturkvartersdagen* med mycket god uppslutning. Mid- sommarfirande utanför Berggrenska gården arrangerades av Lions och Åke Hjerpe med stöd från kultur- och fritidsnämnden. Årets *Sommarkvällar med Åke Hjerpe* var som vanligt välbesökta och uppskattade. Helgen 9–11 augusti genomfördes SM i fälttävlan i Rolsberga. Kommunens informationstält bemannades bland annat med personal från kultur- och fritidsnämnden. Under Jakt- och fiskemässan på Bosjökloster 24–25 augusti visade kultur- och fritidsnämnden kommunens rekrea- tions- och strövområden.

Pågående projekt är *Ridled NO-Skåne* i samver- kan med kommunerna i nordost. Ridledsprojektet är pågående och skulle färdigställas under 2013, men är förlängt till sommaren 2014. Kultur- och fritidsnäm- den har genomfört SKUTT-lägret (SKolUngdom Testar Träning) för inaktiva barn på hemmaplan och samordnar *Skateprojektet*. Samverkan med Höörs Föreningsallians fortsätter. Under sommaren har elva ungdomar jobbat

som så kallade sommarföretagare och två grupper (sex ungdomar) arbetade som sommarorkester.

Arbetet med ett *Kulturmiljöprogram* fortsätter. Kommunfullmäktige har antagit programmet för tätorten och kultur- och fritidsnämnden fortsätter med resten av kommunen. Byggnadsvårdspriset delades ut för tredje gången vid nationaldagsfirandet. Nämnden har fått bidrag till tre utvecklingsanställningar från *Kulturarvslyftet* för att digitalisera samlingar och hjälp till *Kulturmiljöprogrammet*. Två av dessa anställningar avslutades i augusti.

Samarbetet med skolan fortsätter både som hjälp till ansökan med Skapande skola-satsningen och med anord- nande av en kulturupplevelse till varje elev varje läsår. Arbetet med en så kallad kulturgaranti för kommunens grundskoleelever fortsätter. Försök med skolbio startade under hösten.

Kultur i vården är i samverkan med social sektor. Under 2013 har fyra projekt rullat: musik, konst och minneskorgar på äldreboenden samt filmprojektet Med kameran som röst med avslutande filmfestival.

Älvkullens stora sal har fått nytt möblemang (stolar, bord och talarstolar). Ungdomscaféet är nu öppet för ungdomar från högstadiet till och med det år de fyller 20 år. Aktiviteterna på Älvkullen är många och skiftande. Huset gör skäl för namnet Allaktivitetshus och de fram- tida planerna är många och spännande.

Biblioteket arbetar med ny inredning av huvudbiblio- teket. Arkitektförslag har tagits in och beställning pågår. Den utåtriktade verksamheten för barn och ungdom expanderar. Dels har biblioteket satsat på fritidsaktivite- ter som kreativ verkstad, bokfika och ”After dagis – kul för de små efter förskolan”, dels tar samarbetet med skolan allt mer av tiden.

Musikskolan satsar även i år extra på att vara en kre- ativ mötesplats genom samarbete med kulturföreningar samt att nå ut i grundskolan. Verksamheten bjöd in till

fler skolkonserter och föreställningar än vanligt och det ordinarie grundskolesamarbetet löpte på med stråkklasser i Tjörnarps, förskolesång i flera av kommunens förskoleklasser, kör på Sätoftaskolan samt Kulturrensursen som under året varit på Gudmuntorps skola. Genom Skapande skola har Musikskolans kulturrensurspedagoger haft extra uppdrag på Sätoftaskolan och Tjörnarps skola samt särskola och ett par dramapedagoger hade verksamhet på Ringsjöskolan som nu vill lägga in detta i sin ordinarie budget. Elever fick möta, spela med och agera förband åt kända artister och professionella musiker i samarbete med Höörs Musik- och Teatersällskap

på Kulturhuset Anders, Malmö opera, Höörs Jazz och Höör Barock.

Kommunens projekt med att Musik- och kulturskolan ska få ändamålsenliga lokaler senast 2015 fortsätter.

Björkvikshallens ägare stängde Björkviksbadet under fem veckor vintern 2013. Detta medförde mycket stor olägenhet framför allt för Höörs Simsällskap som förlorade en stor del av sina träningsmöjligheter och som därför tappade många av sina medlemmar. Kultur- och fritidsnämnden försökte hjälpa till genom att bistå med tider i Hörbybadet, busstransporter och möjlighet till ökat föreningsbidrag under den här perioden.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Medborgarperspektivet

Strategi	Inriktningsmål	Effekt mål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	2. Vi ska planera och agera för ett bra boende för alla.	2.6 Kulturprogrammet färdigställs senast 2014-12-31.	Olika kommunområden arbetas av efter hand.	Tätorten klar. Norra Rörum är klar för remiss och Tjörnarps är under bearbetande.	 Målet är uppfyllt.
	3. Våra utemiljöer ska vara attraktiva. Naturen ska upplevas som tillgänglig och våra gatu- och parkmiljöer ska vara tillgängliga, välskötta och säkra.	3.4 Tätortsnära natur, spontanidrottsplatser, skatepark, kulturella och aktiva mötesplatser.	Antal anläggningar, besöksfrekvens, nöjdhet.	Våra nuvarande anläggningar är i gott skick.	 Målet är uppfyllt.
Kreativt möteslandskap.	5. Höör ska vara en arena för kultur, friluftsliv, fritid och reaktion.	5.1 Kulturgaranti ska införas för barn och ungdomar senast 2014-12-31. Kulturgarantin innefattar minst en kulturupplevelse per år. Skapande skola i alla skolor.	Antal skolföreställningar. Skapande skola. Nöjdhet hos elever och lärare.	Skolföreställningar, Skapande skola, skolbio, kulturrensursen, författarbesök med mera finns under läsåret 2013-2014.	 Målet är uppfyllt.
		5.2 Folkhälsoperspektivet innefattar kultur- och fritidsområden, rekreations- och strövområden, anläggningar, kulturkvarter, spontanidrottsplatser, skatepark, allaktivitetshus med mera.	Antal projekt – Kultur i vården, tjeiprojekt, SKUTT, antal besökare. Nöjdhet mäts. Antal ledare i föreningarna.	Kultur i vården har just nu fyra projekt på gång. SKUTT klart för 2013.	 Målet är uppfyllt.

Strategi	Inriktningmål	Effekt mål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
		5.3 Älvkullen är en arena för möten där alla blir sedda för den man är och där man kan påverka sin fria tid. Detta innefattar Ungdomscaféet för ungdomar från årskurs 7 till och med året de fyller 20 år. Exempel på projekt: Rockskolan för årskurs 4–9 där barn och ungdomar får möjlighet att utveckla sin musikalitet.	Antal besökare, antal projekt. Nöjda besökare och lyckosamma projekt.	En lokal och regional UKM-festival har planerats, genomförts och utvärderats av ungdomar som även varit artister. Rockskolans elever har medverkat. Disco, LAN och andra aktiviteter har planerats, genomförts och utvärderats av ungdomar.	 Målet är uppfyllt.
		5.4 Biblioteket ska vara en attraktiv mötesplats för alla kommuninvånare genom att lokalerna fräschas upp och mediebeståndet ska vara aktuellt, brett och mångsidigt.	Utbyte av inredning 2013 och antal medier som bytts ut med plan "nolltillväxt".	Inredningsförslag framtaget och beställning påbörjad. Mediebeståndet har nästan "nolltillväxt".	 Målet är inte uppfyllt.
		5.5 Musik- och kulturskolan vill vara en kulturell mötesplats och en inspirationskälla för framtidens kulturkonsumenter. Den ska ge en långsiktig utbildning och ett stabilt musikaliskt och/eller annat kulturellt kunnande.	Projektinriktad verksamhet som leder till resultat i form av föreställningar. Mätetal: Antal elever, kurser och projekt. Nöjdhet och lyckade projekt.	Extra satsning på samverkan med föreningar och skola. Medverkan i UKM-festivalen.	 Målet är uppfyllt.

Processperspektivet

Strategi	Inriktningmål	Effekt mål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Kreativt möteslandskap.	10. Vi ska gynna besöksnäringen och samverka för att skapa aktiviteter och arrangemang.	10.2 Arrangemang, torgdagar, mässor, Kulturnatt, Bosjökloster, Sommaropera, Skyltsöndagen, Ringsjön runt, Musik på Bosjökloster, Kulturkvartersdagen.	Antal arrangemang, stödorganisation, enkel personlig enkätfråga vid evenemanget.	Sektorn arrangerar och medverkar i ett stort antal projekt.	 Målet är uppfyllt.

Ekonomi

Allmänskulturell verksamhet, fritidsverksamhet och bibliotek fick under året ökade intäkter i form av bidrag från bland annat Riksantikvarieämbetet för Kulturarvslyftet och Region Skåne/Kultur Skåne för bland annat Ung Kultur Möts-festivalen, barnkulturprogram samt olika filmprojekt där även Sparbanksstiftelsen tillsammans med kommunalt bidrag möjliggjort inköp av en digital filmprojektor så att Bio Vision kunnat medverka till aktuella skolbiovisningar. Det var främst genom dessa intäkter som verksamheterna inom kultur- och fritidsnämnden fick 539 tkr högre intäkter än budgeterat. Kostnaderna ökade i motsvarande mån för dessa projekt. Den totala kostnadsavvikelsen stannade vid 320 tkr dels eftersom badet höll stängt under fem veckor, vilket ledde till lägre kostnader för skötselbidrag, dels eftersom färre föreningar än beräknat beviljats bidrag och att kostnaderna för idrottsanläggningar och fritidsverksamheten vid Älvkullen var lägre än budgeterat. Sammantaget blev nämndens resultat för 2013 ett överskott med 219 tkr netto.

Framtid

Under 2014 måste Musik- och kulturskolan få besked om vad som ska göras med deras nuvarande lokaler för att arbetsmiljön ska bli godtagbar för elever och personal. Biblioteket arbetar för ett "Meröppet bibliotek" för att bättre kunna möta invånarnas krav och behov.

Arbetsutskotten i barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden kommer att fortsätta att ha regelbundna träffar för att lättare kunna se på uppkomna frågeställningar och komma fram till gemensamma lösningar.

Samverkan med social sektor fortsätter med *Kultur i vården*, som innehåller många spännande projekt för att höja kvaliteten och välbefinnandet för de äldre.

Folkhälsoarbetet bland både unga, äldre och övriga medborgare är ett prioriterat arbete för sektorn.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

ORDFÖRANDE Björn Andreasson (M)

1:E VICE ORDFÖRANDE Brita Edholm (FP), 2:E VICE ORDFÖRANDE Maria Boström-Lambrén (S)

DRIFTSREDOVISNING

tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
Intäkter	153 595	153 808	176 231	165 407
Kostnader	-476 115	-490 071	-524 400	-502 388
Driftnetto	-322 520	-336 263	-348 169	-336 981
Budgetavvikelse	-2 171	-5 880	-11 188	

ÅRETS HÄNDELSER

Ny skolorganisation

Under året genomfördes en organisationsförändring avseende grundskolorna i Höör. Skolenheterna Lindvallaskolan, Jeppaskolan och Samrealskolan slogs ihop till en ny skolenhet – Enebackeskolan. Syftet var tudelat; en större enhet ger större möjligheter till att omfördela resurser efter de förutsättningar och behov som eleverna har. Ett annat syfte var att en större enhet ger bättre förutsättningar för kollegialt erfarenhetsutbyte, något som är ett av barn- och utbildningsnämndens viktigaste redskap för skolutveckling och högre måluppfyllelse. Barn- och utbildningsnämnden har beslutat att gå vidare med arbetet att genomföra större enheter i grundskolan.

Kvalitetsarbetet

Barn- och utbildningsnämnden har under hösten reviderat sitt strategidokument – kvalitets- och utvecklingsprogrammet. Ett femte prioriterat mål har tillfogats och det är barn och elevers inflytande över verksamheten och det egna lärandet. Det femte målet har tillkommit efter en analys av att barn och elevers inflytande behöver stärkas i samtliga av barn- och utbildningsnämndens verksamheter. Kvalitets- och utvecklingsprogrammet är huvudmannens dokument för att genomföra systematiskt kvalitetsarbete enligt skollagen. Det systematiska kvalitetsarbetet innehåller följande delar: internkontroll, kvalitetsrapporter, processorientering och klagomålshantering.

Inkluderande lärmiljöer

När det gäller likvärdighet i process och resultat är detta ett prioriterat utvecklingsområde för barn- och utbildningssektorn. Styrdokumenten menar inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det avgörande för att detta ska ske är att utveckla lärares arbete. Forskningen visar att när lärare får syn på att det de gör har betydelse för elevernas lärande och resultat, det är då det sker skolutveckling. Barn- och utbildningssektorn prioriterar arbetet med inkluderande lärmiljöer. Redskapen för att nå dit är kollegialt lärande och erfarenhetsutbyte mellan lärarna med en tydlig handledare. Som ett led i arbetet med inkluderande lärmiljöer lades kommunens resursskola Munkarp ner inför läsåret 2013/14. Det var en viktig förutsättning för utvecklingsarbetet att alla elever skulle finnas på sina respektive skolenheter och få det stöd och den hjälp som de behöver för sitt lärande och sin utveckling. Den gemensamma målbilden för utvecklingsarbetet är att ”i en skola för alla måste alla vara beredda att möta alla”. Grunden för utvecklingsarbetet är goda relationer till eleverna och att lärarna tror att alla elever kan lära sig.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Medborgarperspektivet

Effekt mål 4.1

4.1.1 Resultatet 2013 är 74 procent elever med fullständigt betyg. Det är lägre än både 2012 och 2011.

4.1.2 Meritvärdet är 208 poäng för 2013. Det är högre än 2012, men lägre än 2011.

4.1.3 Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 6 är mycket bra i samtliga ämnen. I engelska är måluppfyllelsen 94 procent i nivå med riksgenomsnittet. Matematik har 96 procent måluppfyllelse och svenska nästan 100 procent, vilket är högre än riksgenomsnittet.

4.1.4 Resultaten 2013 på de nationella ämnesproven i årskurs 9 är för svenska 99 procent, som har minst E i provbetyg, 89 procent för matematik och 95 procent för engelska. Resultaten i svenska överstiger riksgenomsnittet, men inte i matematik och engelska.

Effektmål 4.2

Enkätundersökningar som genomförts i förskoleklassen och grundskolan visar att alla elever med några få undantag känner sig trygga och trivs. I de klasser där elever känt sig otrygga har åtgärder vidtagits. Vuxenutbildningens elever känner sig trygga. Föräldraenkäter och samtal visar att barnens vistelse i förskolan är trygg.

Effektmål 4.3

Mätningarna har visat att i skolenheterna för de tidigare skolåren, F–6, upplever eleverna att det i stor utsträckning är studiero. En enhet visade avvikande resultat och där har särskilda åtgärder vidtagits. Resultaten vid skolenheterna för de senare skolåren, 7–9, visar att de flesta eleverna upplever en positiv och lugn stämning på de flesta lektioner. En del elever anger att de upplever mindre studie- och arbetsro på en del lektioner och då särskilt om ordinarie lärare är borta. På högstadiet har det framkommit att det strukturerade arbetssättet leder till bättre arbetsro i klassrummet. De enheter som inte tidigare hade tydliga ordningsregler har tillsammans med eleverna utarbetat sådana under året. Vuxenutbildningens elever upplever att deras studiemiljö är lugn och trivsamt.

Strategi	Inriktning	Effekt	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Höör som en del av kunskapsregionen.	Förskola och skola ska vara i toppklass och skapa goda framtida förutsättningar för barn och unga.	4.1 Öka måluppfyllelsen i grundskolan avseende kunskapsuppdraget.	4.1.1 Andelen elever som får fullständiga betyg ska öka och överstiga de tre senaste årens genomsnitt. 4.1.2 Meritvärdet ska öka och överstiga de tre senaste årens genomsnitt. 4.1.3 Andelen elever som når godkänt på de nationella proven i årskurs 6 ska överstiga riksgenomsnittet. 4.1.4 Andelen elever som når godkänt på de nationella proven i årskurs 9 ska överstiga riksgenomsnittet.	4.1.1 Resultatet 2013 är lägre än både 2012 och 2011. 4.1.2 Meritvärdet är högre än 2012, men lägre än 2011. 4.1.3 Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 6 är mycket bra i samtliga ämnen. 4.1.4 Resultaten i svenska överstiger riksgenomsnittet, men inte i matematik och engelska.	 Målet är inte uppfyllt.
		4.2 Eleverna i grundskolan, barnen i förskolan och de studerande i vuxenutbildningen ska känna sig trygga i sina verksamheter.	Enkäter och intervjuer med elever, personal och föräldrar samt bedömning och värdering av det förebyggande och målinriktade arbetet mot diskriminering.	Enkätundersökningar som genomförts i förskoleklassen och grundskolan visar att alla elever med några få undantag känner sig trygga och trivs.	 Målet är uppfyllt.
		4.3 Studie- och arbetsro i verksamheterna.	Varje skolenhet använder egna självskattningsverktyg för att mäta studiero.	En del elever anger att de upplever mindre studie- och arbetsro på en del lektioner och då särskilt om ordinarie lärare är borta.	 Målet är inte uppfyllt.
		4.4 Ökat lärande i förskolan.	Utvärdering sker genom observationer och dokumentation av personal och ledning.	Det prioriterade målet lärande i förskolan har lett till ett omfattande utvecklingsarbete av lärmiljöer och den pedagogiska verksamheten i förskolan. Arbetet har kommit olika långt på olika avdelningar.	 Målet är uppfyllt.

EKONOMI

Budgetramen för barn- och utbildningsnämnden år 2013 var 336 981 tkr. Driftsnettot uppgår till 348 169 tkr. Årets resultat uppgår därmed till ett underskott på 11 188 tkr varav 4 036 tkr är hänförligt till gymnasieramen.

16 000 tkr av den budgeterade intäkts- och kostnadsökningen beror på måltidsverksamheten som från och med 2013 finns under barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

Kostnaderna för grundbeloppen har varit 2 400 tkr högre än budgeterat under året. Det är totalt sett en volymökning i antalet elever jämfört med budget på cirka 50 elever. Det största underskottet är på skolan. Kostnadsökningen beror även på att en högre andel elever väljer fristående och andra kommuners skolor. De fasta kostnaderna (främst lokaler, stödresurser, ledning och administration) är oförändrade oavsett andelen elever men då differensen på den ökade volymen har valt fristående och andra kommuners skolor så genererar det en ”dubbel” kostnad. Det är även färre elever från andra kommuner som väljer att gå i kommunens verksamheter vilket leder till mindre intäkter.

Kostnaderna för tilläggsbelopp har varit 1 900 tkr högre än beräknat. Dessa fördelas efter beslut från barn- och utbildningschefen. Under hösten har ett restriktivare beslutsfattande med grund i rättspraxis vid beviljande av tilläggsbelopp hållits. En av nämndens besparingsåtgärder har även varit att sänka nivån på tilläggsbeloppet med 20 procent.

Under året har Munkarps skola avvecklats som ett led i att komma i ram. Detta kommer att leda till framför allt minskade kostnader under kommande år.

Av underskottet, exklusive gymnasieskolan, svarar skol- och förskoleområdena för 4 087 tkr. Förskoleverksamheten inklusive resursteam och dagbarnvårdare genererar ett mindre underskott på 332 tkr.

Skolenheternas förskoleklasser och fritidshem genererar ett överskott på 230 tkr respektive 60 tkr. Resultatet för verksamhet skola har ett underskott på 4 319 tkr.

Underskotten kommer framför allt från skolenhet Ringsjöskolan och Sätöftaskolan årskurs 4–9.

Underskottet på Ringsjöskolan är 1 468 tkr. Cirka 400 tkr härrör från insatser till ensamkommande flyktingbarn som inte täckts av flyktingschablonen. I början av hösten skedde ett rektorsbyte och personalorganisationen var inte anpassad till det elevtapp som även det inträffade under hösten. De åtgärder som har gjorts har inte gett ekonomisk effekt under året.

Sätöftaskolans underskott om 1 539 tkr beror även här på ett lägre elevantal under hösten än prognostiserat. Personalstyrkan har varit för hög i förhållande till antalet elever. Ett ökat behov av stöd till elever med särskilt

stöd i kombination med lägre tilläggsbelopp är också en bidragande orsak till underskottet om cirka 500 tkr.

Enebacken bildades under hösten av skolenheterna Jeppa, Samreal och Lindvalla. Detta har lett till en volymökning av barn, men omställningskostnaderna har genererat ett budgetunderskott om 85 tkr. Även Sätöftaskolan årskurs 1–3 och Gudmuntorp har ett mindre underskott. Skolenhet Tjörnarps håller sin budget med ett resultat på +/-0 tkr.

Vuxenutbildningen har ett budgetöverskott på 886 tkr, varav 318 tkr är underskott för introduktionsprogrammet som ryms inom gymnasieramen. Vuxenutbildningen söker varje år statsbidrag för gymnasial vuxenutbildning. Utbildningar erbjuds i motsvarande omfattning men beslut om statsbidrag kom i början på januari. Då det rått osäkerhet kring detta bidrag har kostnader hållits nere för att inte överskrida befintlig budgetram (500 tkr).

Totalt för gymnasieskolan redovisas ett underskott om 4 036 tkr. Volymerna har blivit större än budgeterat. Studie- och yrkesvägledning har varit högt prioriterat under 2013 i syfte att minska elevers avhopp.

FRAMTID

Arbetet inom barn- och utbildningssektorn fortsätter med ett starkt fokus på skol- och verksamhetsutveckling. Fokus på arbetet kommer även fortsättningsvis att vara inkluderande lärmiljöer för samtliga elever med speciellt fokus på att förbättra måluppfyllelsen för de elever som är i behov av särskilt stöd. I förskolan kommer arbetet att fortsätta fokusera på barns lärande och att utveckla pedagogiska miljöer som skapar förutsättningar för det.

I delårsbokslutet 2013 beskrevs hur Skolinspektionen i sin regelbundna tillsyn över barn- och utbildningssektorns verksamheter hade förelagt huvudmannen avseende likvärdighet i utbildningen. Det fanns stora skillnader avseende likvärdigheten i såväl förutsättningar som process och resultat, ansåg Skolinspektionen. Resultatet av det i huvudsak politiska arbetet i barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott har blivit en budget 2014 som innehåller två centralt placerade specialpedagoger som ska förstärka de skolenheter där behoven är som störst. Budgeten innehåller också riktade anslag för förberedelseklassernas verksamhet. Att ha ordentliga resurser för att möta de barn och elever som kommer till vårt land så att de snabbt kan lära sig det svenska språket och ingå i ordinarie klasser är ett prioriterat område för hela kommunen i och med det avtal som kommunen slutit med Migrationsverket om bland annat ensamkommande flyktingbarn.

Socialnämnden

ORDFÖRANDE Jessica Ashworth (M)

1:E VICE ORDFÖRANDE Harriet Paulsson (C). 2:E VICE ORDFÖRANDE Anders Magnhagen (S)

DRIFTSREDOVISNING

tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
Intäkter	62 980	62 633	138 057	145 599
Kostnader	-289 202	-288 296	-368 502	-366 493
Driftnetto	-226 222	-225 663	-230 445	-220 894
Budgetavvikelse	-12 764	-7 999	-9 551	

ÅRETS HÄNDELSER

Systemet för prestationsbaserad budget inom hemtjänst och särskilt boende samt boende inom omsorg om funktionsnedsatta (OF) har utvecklats genom en ständig genomgång av processer och flöden i organisationen, vilket medfört förändringar men också ytterligare tydliggjort uppdrag, ansvar och kvalitetshöjningar.

Kommunstyrelsen har gett socialnämnden i uppdrag att utreda ett eventuellt införande av lagen om valfrihet (LOV) inom omsorgstjänster. Utredningsuppdraget pågår.

Det har varit en märkbar ökning av förfrågningar till sektorn om hjälp till bostad från medborgarna. Social sektor kan bistå och har bistått vid mycket speciella tillfällen med tillfällig lösning i form av ”tak över huvudet”.

Projektet Utvägen visar fortsatt bra resultat och kommer 2014 att permanentas. Resultaten kommer att redovisas i forskningsrapporten.

Samarbetet med Barnahus har varit lyckat och nyttjats i mycket hög grad under året då antalet orosanmälningar ökat markant liksom anmälningar som rör familjevåld och brott mot barn.

En social insatsgrupp håller på att formeras i Höör och arbetet kommer att startas under 2014.

Det framgångsrika arbetet med hemtagningsteam vid hemgång från sjukhus och ett bra stöd i det egna hemmet från hemtjänsten har medfört att det funnits en hel del

tomma platser fördelade på de olika boendena inom äldreomsorgen. 16 boendeplatser har lagts ner under året.

Under året frångår nämnden rambeslut och återinför detaljerade beslut inom äldreomsorgen i enlighet med Socialstyrelsens krav.

En medarbetarenkät har genomförts under året.

Neddragning av personal har kunnat genomföras utan uppsägningar tack vare bemanningspoolen och social sektors arbetsmetodik.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Socialtjänstens vision i Höörs kommun:

- Medborgaren är den naturliga kunskapsparten i det vardagliga mötet med socialtjänsten. Med en aktiv dialog och medarbetare som med stolthet arbetar i verksamheten säkerställs en god kvalitet.

Strategier:

- Vi ska arbeta förebyggande, funktionsstödjande, rehabiliterande och målstyrt.
- Genom att våra möten med medborgaren vilar på begreppen meningsfullhet, hanterbarhet och begriplighet möjliggör vi en känsla av sammanhang (KASAM).
- Medarbetare och ledare inom social sektor arbetar ständigt för att utveckla det hälsobefrämjande (salutogena) förhållningssättet.
- Vi ska kontinuerligt följa upp och utvärdera.

Medborgarperspektivet

Bra boende är en förutsättning för att medborgaren ska kunna leva självständigt och vara deltagande i samhällslivet. Det saknas alternativ till särskilt boende inom äldreomsorgen. Inom omsorg om funktionsnedsatta (OF) måste beslut verkställas och alternativet är köp av plats som oftast blir dyrare än i egen regi. Det finns en efterfrågan på trapphusboende.

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	1. Vi ska ha medborgardialog för att skapa delaktighet och ge medborgarna möjlighet att påverka och ta ansvar.	1.2 Vi ska arbeta för att frigöra medborgarens resurser.	Medborgarenkäter, genomförandeplaner, bemötandeplaner.		 Målet är uppfyllt.
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	1. Vi ska ha medborgardialog för att skapa delaktighet och ge medborgarna möjlighet att påverka och ta ansvar.	1.3 Medborgarinflytandet ska öka.	Stickprov i utredningar, medborgarenkäter, uppföljning av genomförandeplaner.		 Målet är uppfyllt.
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	2. Vi ska planera och agera för ett bra boende för alla.	2.4 Vi ska påverka samhällsplaneringen för äldre, och för människor med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar samt för ungdomar och andra med låg inkomst.	Delaktighet i olika planeringsgrupper, föra vidare behov till nämnden.		 Målet är uppfyllt.
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	2. Vi ska planera och agera för ett bra boende för alla.	2.5 Under planeringsperioden ska OF matcha behoven av bostäder för målgruppen.	Enkätundersökning bland målgruppen ska utföras, boendeenkät.	Saknas boendealternativ.	 Målet är inte uppfyllt.

Processperspektivet

På grund av att medarbetare såsom handläggare, enhetschefer och it-samordnare slutat och nyrekryteringar har inte varit i fas har vissa arbetsmoment fått bortprioriteras.

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	8. Vi ska ge kommunal service med god kvalitet som tillgodoser medborgarnas behov.	8.5 Våra möten vilar på begreppen meningsfullhet, hanterbarhet och begriplighet.	Medborgarenkäter, synpunkter gällande bemötande, telefonintervju med medborgare.	Målet har inte uppnåtts på grund av att vissa planerade telefonintervjuer inte är genomförda.	 Målet är inte uppfyllt.
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	8. Vi ska ge kommunal service med god kvalitet som tillgodoser medborgarnas behov.	8.6 Vi ska ha ett ISO 9001-certifierat ledningssystem för kvalitet.	Certifierat ledningssystem för kvalitet.	Extern utvärderare.	 Målet är uppfyllt.
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	8. Vi ska ge kommunal service med god kvalitet som tillgodoser medborgarnas behov.	8.7 Avvikelser och klagomål om brister i interna processer som drabbar medborgaren ska noggrant följas upp och användas i förbättringsarbete.	Klagomål angående bemötande ska minska, procent av arbetsplatsträff där klagomål har diskuterats, synpunkter ska öka.	Socialstyrelsens brukarenkät 2013.	 Målet är uppfyllt.
Stärka vår position genom kommunikation.	9. Hörs kommun ska vara välkänd och förknippas med positivitet.	9.2 Verksamheterna ska vara meningsfulla, hanterbara och begripliga.	Medborgarenkäter, uppdaterad information på hemsidan, telefonintervju med medborgare.	Målet har inte uppnåtts på grund av att vissa planerade telefonintervjuer inte är genomförda.	 Målet är inte uppfyllt.
Hållbar utveckling.	11. Vi ska arbeta systematiskt för att minska den kommunala verksamhetens negativa miljöpåverkan och medverka till att hela samhället minskar sin negativa miljöpåverkan.	11.4 Verksamheterna ska präglas av långsiktigt hållbar utveckling.	Energimätning, mäta elförbrukning, jämföra andelen cykelanvändning med andelen bilanvändning, mängden kastad mat.	Nyantagen resepolicy.	 Målet är uppfyllt.

Medarbetarperspektivet

Lönekriterierna är gjorda men är inte färdigförhandlade.

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Hållbar utveckling.	12. Vi ska ha en god arbetsmiljö där medarbetarnas kompetenser och färdigheter stimuleras och utvecklas.	12.2 Vi ska aktivt påverka innehållet på utbildningar och fortbildningar som är riktade mot socialnämndens verksamheter.	Medarbetare med adekvat utbildning.		 Målet är uppfyllt.
Hållbar utveckling.	12. Vi ska ha en god arbetsmiljö där medarbetarnas kompetenser och färdigheter stimuleras och utvecklas.	12.3 Sjukfrånvaron ska sjunka jämfört med 2012.	Sjukfrånvaro.	Analysen är inte helt klar.	 Målet är inte uppfyllt.
Hållbar utveckling.	12. Vi ska ha en god arbetsmiljö där medarbetarnas kompetenser och färdigheter stimuleras och utvecklas.	12.4 Våra lönekriterier utgår ifrån socialnämndens mål och stimulerar medarbetarnas engagemang.	Beslutade och samverkade.	Lönekriterierna inom äldreomsorgen för undersköterskor och vårdbiträden är inte klara.	 Målet är inte uppfyllt.

Finansiella perspektivet

Söka medel från EU är resurskrävande och staben har inte haft den möjligheten under 2013 på grund av att flera nyckelfunktioner inte varit tillsatta samt att neddragning av SAS- och MAS-tjänsten genomfördes under 2013.

Jämförbara kommuner är Hedemora, Heby, Skurup, Lilla Edet, Nybro, Håbo och Markaryd. I genomsnitt kostar det ekonomiska biståndet 1 125 kronor per invånare. I Höörs kommun är kostnaden 996 kronor per invånare. Endast två av de åtta kommunerna har lägre kostnad.

Strategi	Inriktningsmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Hållbar utveckling.	13. Höörs kommun ska ha en god ekonomisk hushållning.	13.6 Övertid och mertid ska minska för tillsvidareanställd personal.	Övertid och mertid ska minska för tillsvidareanställd personal.	Övertidskostnaden för sektorn 2013 var 1 866 000 kronor. Jämfört med 2012 då kostnaden var 1 836 000 kronor.	 Målet är inte uppfyllt.
Hållbar utveckling.	13. Höörs kommun ska ha en god ekonomisk hushållning.	13.7 Vi ska utöka budgeten för kompetenshöjning med att söka externa medel.	Vi ska utöka budgeten för kompetenshöjning med att söka externa medel.	Aktiviteter är genomförda via "mötasprojektet". För att genomföra andra planerade aktiviteter har ansökan lämnats till Vinnova.	 Målet är inte uppfyllt.

EKONOMI

Socialnämndens budgetöverskridande är i huvudsak relaterat till en stor ökning av hemtjänstinsatser och ekonomiskt bistånd. Budgetöverskridandet om 7,4 mkr inom hemtjänsten har till stor del finansierats av besparingar om 2,9 mkr inom de särskilda boendena där man bland annat avvecklat Orupslund som särskilt boende under året. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har överskridit budget med 2,6 mkr. Utöver detta har nämnden under året haft budgetöverskridande kostnader för köp av boendeplatser inom omsorg till personer med funktionsnedsättning om 0,9 mkr, budgetöverskridande kostnader för beslut inom personlig assistans om 0,6 mkr, samt flyktingrelaterade merkostnader om 0,8 mkr som inte går att återsöka hos Migrationsverket.

FRAMTID

Socialnämndens verksamhet är till allra största del lagreglerad och en personalintensiv verksamhet. Social sektor har inom en femårsperiod ett flertal nyckelpersoner som kommer att gå i pension.

Utvecklingen inom hemtjänsten är att antalet medborgare ökar och så ser det ut i flera kommuner. Frågan om kontinuitet är ständigt återkommande. Höjd personalitet inom äldreomsorgen kommer att medföra en

kostnad för kommunen då Socialstyrelsens föreskrift för bemanning inom särskilt boende dag och natt träder i kraft 2015. Bemanningen idag är 0,54 och 0,64 i Höör. Schemaläggning och delade turer är frågor som ständigt belyses utifrån att vara en attraktiv arbetsgivare som även måste kunna fortbilda och kompetensutveckla medarbetare.

Boendefrågan är mycket viktig för social sektor. Har inte kommunen en långsiktig strategi så måste det till akuta lösningar som många gånger varken är de bästa eller billigaste.

- Skyddat boende.
- Personer som saknar bostad, tillfälligt boende.
- Medborgare som inte får hyreskontrakt.
- Alternativa boenden för personer inom OF för att kunna möta framtidens efterfrågan, trapphusboende.
- Kommunens utökade ansvar genom avtal med Migrationsverket.

Flera insatser och utveckling som är svåra att såväl verksamhetsmässigt som ekonomiskt bedöma konsekvenserna av är

- försörjningsstödet
- placeringar inom barn och familj
- platsköp inom äldreomsorgen
- verkställighet inom LSS
- tillgång till specifika yrkeskategorier såsom sjuksköterskor och socialsekreterare.

Miljö- och byggnadsnämnden

ORDFÖRANDE Gunnar Sundström (FP)

1:E VICE ORDFÖRANDE Jonas Lundgren (M), 2:E VICE ORDFÖRANDE Mariane Sörensen (S)

DRIFTSREDOVISNING

tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
Intäkter	3 207	3 739	4 564	3 900
Kostnader	-6 740	-7 103	-10 146	-9 018
Driftnetto	-3 533	-3 364	-5 582	-5 118
Budgetavvikelse	-423	25	-464	

ÅRETS HÄNDELSER

En ny byggnadsinspektör har anställts under året. Ärendehantering som gäller bostadsanpassningsbidrag (BAB) har effektiviserats. Arbetet med att effektivisera även bygglovshanteringen har fortsatt bland annat genom att förbereda för att Mittbygge, som är en digital tjänst för bygglovsansökan, ska komma igång.

Samarbetet med räddningstjänsten har utökats betydligt även inom bygglovsområdet. Detta har lett till förbättringar av brandsäkerheten i såväl privata som offentliga miljöer.

Inom miljöområdet har en ny inspektör anställts inom avloppsområdet. De utökade barnproverna med fler kemiska analyser har varit uppskattade.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Målet för handläggning av bygganmälan är inte uppfyllt fullt ut eftersom handläggningstiden har varit tre veckor i stället för två. Detta beror på att byggloven och BAB prioriterats högre.

Målet om tillsyn av enskilda avlopp är inte uppnått. Det beror på att myndigheten hade en vakans under våren och att arbetet med utbyggnad av nytt va i kommunen har krävt mycket tid av vår handläggare på avloppssidan.

Livsmedelsinspektionerna har inte riktigt nått upp till målen. Dessa landar på 59 stycken i stället för 75. Detta beror på lägre tjänstgöringsgrad i början på 2013. Vikarie anställdes, men trots detta når vi inte riktigt målen för 2013.

Strategi	Inriktningmål	Effektmål	Så här följs målet upp	Kommentar	Måluppfyllelse
Attraktiv boendeort mitt i regionen.	8. Vi ska ge kommunal service med god kvalitet som tillgodoser medborgarnas behov.	8.2 Tiden för att handlägga ett bygglov.	Mäts löpande över året och målsättningen är att snitttiden ska vara mindre än åtta veckor.		 Målet är uppfyllt.
		8.3 Tiden för att handlägga en byggnämnan.	Mäts löpande över året och målsättningen är att snitttiden ska vara mindre än två veckor.		 Målet är inte uppfyllt.
		8.3 Tiden för handläggning av BAB (bostadsanpassningsbidrag).	Mäts som tiden från det att ärendet är klart hos social sektor tills beställning av åtgärd är lagd. Snitttiden ska inte uppgå till mer än två veckor från att ärendet bedömts vara komplett.		 Målet är uppfyllt.
Hållbar utveckling.	11. Vi ska arbeta systematiskt för att minska den kommunala verksamhetens negativa miljöpåverkan och medverka till att hela samhället minskar sin negativa miljöpåverkan.	11.5 Tillsynsarbetet med enskilda avlopp ska leda till att kväveutsläppen minskar med 300 kilo per år och fosforutsläppen med 70 kilo per år.	Mäts med en schablonberäkning över olika typer av enskilda avlopp.		 Målet är inte uppfyllt.
		11.6 Antalet inspektioner som myndigheten utför på livsmedelsområdet.	Mäts i antal och målet för året ska vara 75 stycken.		 Målet är inte uppfyllt.
		11.7 Antalet inspektioner som myndigheten utför på miljöområdet.	Mäts i antal och målet för året ska vara 120 stycken.		 Målet är uppfyllt.
		11.8 Antalet inspektioner som myndigheten utför på hälsoskyddsområdet.	Mäts i antal och målet för året ska vara 55 stycken.		 Målet är uppfyllt.

EKONOMI

Utfallet för årets intäkter på byggsidan är högre än budgeterat. Större delen av överskottet består av sanktionsavgifter för olovliga bygganden. Syftet med denna avgift är att ge myndigheten ett verktyg för att se till att det byggs enligt de regler som finns och inte att skapa en viss intäkt. Således går denna intäkts storlek inte att förutse.

Kostnaden för bostadsanpassningsbidrag överskrider budget avsevärt. Dessa bidrag är till för att hjälpa invånare att kunna bo kvar hemma efter sjukdom eller olycksfall. Under 2013 har ett antal synnerligen stora ärenden kommit in och verksamheten för BAB visar på ett underskott på 2 292 tkr, vilket påverkar det totala resultatet.

Totalt sett har myndigheten en god kostnadskontroll inom de områden där myndigheten själv kan påverka utfallet, det vill säga verksamheten inom miljö och bygg,

och man har genom minskade kostnader bidragit till en något lägre avvikelse i bokslutet.

Trots ett bra resultat i övrigt sänker det stora underskottet inom BAB resultatet och miljö- och byggnadsnämnden visar ett resultat på totalt -464 tkr.

FRAMTID

Det digitala bygglovsansökningssystemet Mittbygge kommer att vara igång under våren 2014. Detta kommer att minska handläggningstiden för bygglov och informationen till de sökande kommer att bli bättre.

Myndigheten kommer också att anställa ytterligare en bygglovshandläggare under våren 2014.

Ny taxa för miljösidan har antagits under 2013 och börjar gälla från och med 1 januari 2014.

Myndighetens informationshantering framför allt på webben kommer att ses över.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) med undantag för hantering av investeringsbidrag enligt RKR 18 eftersom utgift minus investeringsbidrag redovisas.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristig placering har gjorts till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet. Avsättningar för pensionsskuld har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen och är beräknad av KPA per 2013-12-18.

Förändrade redovisningsprinciper

En ny kontoplan, Kommun-Bas 13, har under året implementerats och från och med årsbokslut 2013 (i enlighet med RKR 18, redovisning av intäkter) har omklassificering av anslutningsavgifter för vatten- och avloppsverksamheten skett, vilket innebär att anslutningsavgifterna kommer att redovisas som en långfristig skuld i stället för en kortfristig skuld. Detta är inte resultatpåverkande och har ej effekt på eget kapital. Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt den nya principen.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet, utgift minus investeringsbidraget, med avdrag för planenliga avskrivningar. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen om ett halvt basbelopp exklusive mervärdesskatt.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter redovisas enligt RKR 18, vilket innebär att anslutningsavgifter bokförs som långfristig skuld och upplöses i takt med att investeringsutgifterna för anläggningarna avskrivs.

Avskrivningstid

Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärde exklusive restvärde. Viss vägledning finns i Sveriges kommuner och landstings (SKL) förslag på avskrivningstider. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Fakturor (utställda av Höörs kommun)

Fakturor, utställda efter periodskiftet, har periodiserats till föregående period, om de avser en vara eller tjänst som Höörs kommun levererat/utfört under den perioden.

Fastighetsavgift

Intäkter från fastighetsavgift baseras på SKL:s bokslutsprognos (cirkulär 12:75). Intäkterna består av slutligt utfall av 2012 års fastighetsavgift samt prognos av 2013 års fastighetsavgift.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mkr. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar.

Kapitalförvaltning

Kapitalförvaltningen (finansiella anläggningstillgångar) är värderad post för post till det lägsta av anskaffningsvärdet och försäljningsvärdet.

Kapitalkostnader

Avskrivning beräknas med olika procentsatser beroende på beräknad nyttjandeperiod. Anskaffningsvärden per den 31 december 2012 ligger till grund för avskrivningsbeloppens storlek 2013. Internränta för 2013 har beräknats med 3,5 procent på bokförda värden per den 31 december 2012. Samma principer gäller för all verksamhet, det vill säga både skatte- och avgiftsfinansierad.

Leasing

Den leasingverksamhet som finns är av typen operationell leasing. Leasingavtal med villkor som innebär att kommunen i allt väsentligt åtnjuter de ekonomiska fördelar och bär de ekonomiska risker som förknippas

med ägandet av objektet och om avtalstiden överstiger 3 år samt överstiger ett halvt basbelopp så definieras som finansiell leasing i enlighet med RKR 13.2

Leverantörsskulder

Leverantörsfakturor, som inkommit efter den 31 december, har periodiserats till föregående period, om de avser en vara eller tjänst som levererats/utförts under det året.

Lån

Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden vilket innebär att lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till RKR 15.1.

Pensionsskuld

Kommunens skuld till personalen har bokförts som en avsättning.

Personalomkostnadspålägg

- Anställda på kommunala avtal med pensionsförmåner, 40,05 procent (6,83 procent avser pensionsåtaganden).
- Förtroendevalda/uppdragstagare, 32,84 procent.

Pensionsskuldens ökning bokförs med ett procentuellt påslag på lönen.

Räntor (kostnads- respektive intäktsräntor)

Räntor på lån samt ränteintäkter på likvida medel har periodiserats till den redovisningsperiod de avser.

Semesterskuld och okompenserad övertid

Kommunens skuld till personalen per den 31 december har skuldbokförts som en kortfristig skuld.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkterna baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med RKR 4.2.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procent inflytande. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av kommunens totala ekonomiska ställning och åtaganden. Kommunens redovisningsprinciper är vägledande. I den sammanställda redovisningen har eliminering gjorts för interna mellanhavanden mellan kommunen och företagen och interna mellanhavande mellan företagen. Obeskattade reserver har räknats som eget kapital till 78,0 procent och som avsättning till 22,0 procent. För redovisningen används en proportionell konsolideringsmetod som innebär att den andel som kommunen äger ingår i den sammanställda resultat- och balansräkningen samt finansieringsanalysen. Den sammanställda redovisningen baseras på reviderade uppgifter avseende bolagen. De underlag som funnits tillgängliga vid upprättandet har använts för de olika avräkningarna.

Statsbidrag

Statsbidrag som hör till en viss redovisningsperiod, men som inte flutit in före periodskiftet, har fordringsbokförts.

BEGREPPSFÖRKLARINGAR

Avskrivningar

Årlig värdeminskning av anläggningstillgångar där avskrivning sker utifrån förväntad nyttjandeperiod.

Balanslikviditet

Visar förhållandet i procent mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen per den 31 december samt hur kapitalet använts (tillgångar) och hur det har anskaffats (skulder, avsättningar och eget kapital).

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder och avsättningar. Består av anläggningsskapital (bundet kapital i anläggningar för stadigvarande bruk) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drifts- och investeringsändamål).

Finansiella intäkter

Intäkter som kommer från placerade medel, exempelvis ränta på bankkonto och utlämnade lån.

Finansiella kostnader

Kostnader som kommer från upplåning, räntekostnader och pensionsskuld.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella kostnader och intäkter.

Kassaflödesanalys

Beskriver hur kommunen fått in pengar under året och hur de använts.

Generella statsbidrag

Statsbidrag som inte är speciellt riktade till någon verksamhet.

Intern ränta

En kalkylmässig kostnad för det anläggningsskapital som utnyttjas inom en viss verksamhet.

Kapitalkostnader

Samlingsbegrepp för planmässig avskrivning och intern ränta.

Kassalikviditet

Kassalikviditet är likviditeten i procent av kortfristiga skulder.

Kortfristiga

Skulder respektive fordringar som förfaller under det närmaste året.

Långfristiga

Skulder respektive fordringar som förfaller efter mer än ett år.

Nettoinvestering

Årets investeringsutgifter minus investeringsinkomster (exempelvis bidrag).

Nettokostnad

Driftskostnader inklusive avskrivningar efter avdrag för driftsbidrag, avgifter och ersättningar.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till rätt redovisningsperioder.

Resultaträkning

Sammanfattar intäkter och kostnader samt visar årets förändring av det egna kapitalet.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Skuldsättningsgrad

Talar i procent om förhållandet mellan skulder och eget kapital.

Soliditet

Beskriver i procent hur mycket av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Beräknas genom att dividera eget kapital med summan tillgångar.

Resultaträkning

Mnkr		Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
Verksamhetens intäkter	Not 1	135,2	132,8	123,7
<i>därav jämförelsestörande poster</i>		11,2	11,2	0,0
Verksamhetens kostnader	Not 2	-797,5	-816,8	-808,1
<i>därav jämförelsestörande poster</i>		0,0	0,7	0,0
Av- och nedskrivningar	Not 3	-14,6	-15,7	-19,2
Verksamhetens nettokostnader		-676,9	-699,7	-703,6
Skatteintäkter	Not 4	557,1	575,9	570,4
Generella statsbidrag och utjämning	Not 5	125,5	133,7	136,8
Finansiella intäkter	Not 6	4,6	12,7	4,7
Finansiella kostnader	Not 7	-0,9	-1,8	-1,3
Resultat före extraordinära poster		9,4	20,8	7,0
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0
Årets resultat		9,4	20,8	7,0

Kassaflödesanalys

Mkr		Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat		9,4	20,8	7,0
Justering för av- och nedskrivningar		14,6	15,7	19,2
Justering för ianspråktaga avsättningar	Not 8	0,4	0,0	-1,9
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		0,0	0,0	31,4
<i>Medel för verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		24,4	36,5	55,7
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		-2,5	2,0	-14,2
Ökning (-)/minskning (+) förråd med mera		-8,8	-2,8	0,0
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		-21,1	-19,5	-30,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-8,0	16,3	11,1
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investeringsutgifter	Not 9	-45,3	-53,3	-60,3
Investeringsinkomster	Not 10	7,1	35,9	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-38,2	-17,4	-60,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Förändring av låneskuld		0,0	40,0	40,0
Justering direkt mot eget kapital		0,0	0,0	0,0
Ökning (+)/minskning (-) övriga långfristiga skulder		0,0	18,6	0,0
Ökning (-)/minskning (+) långfristiga fordringar	Not 11	2,8	12,0	2,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		2,8	70,6	42,0
Årets kassaflöde		-43,4	69,5	-7,2
Likvida medel vid årets början		49,2	5,8	13,1
Likvida medel vid årets slut		5,8	75,3	5,9
		-43,4	69,5	-7,2

Balansräkning

Mkr		Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
	Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	
	Materiella anläggningstillgångar				
	<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	Not 12	226,6	241,0	258,3
	<i>Pågående projekt</i>	Not 13	34,4	42,3	60,9
	<i>Maskiner och inventarier</i>	Not 14	45,7	51,4	49,8
	Finansiella anläggningstillgångar	Not 15	114,0	75,5	114,6
	<i>däruv pensionsförvaltning</i>		57,6	31,1	0,0
	Summa anläggningstillgångar		420,7	410,2	483,6
	BIDRAG TILL INFRASTRUKTURELL INVESTERING	Not 16	1,8	1,8	0,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
	Förråd med mera	Not 17	39,8	42,6	38,7
	Kortfristiga fordringar	Not 18	80,6	78,6	74,0
	Kortfristiga placeringar	Not 19	5,2	40,3	0,0
	Kassa och bank	Not 20	0,6	35,0	6,0
	Summa omsättningstillgångar		126,2	196,5	118,7
	SUMMA TILLGÅNGAR		548,7	608,5	602,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
	Eget kapital	Not 21			
	Årets resultat		9,4	20,8	7,0
	Resultatutjämningsreserv		0,0	4,4	0,0
	Övrigt eget kapital		402,0	407,0	417,3
	Eget kapital		411,4	432,2	424,3
	Avsättningar				
	Avsatt till pensioner	Not 22	10,5	10,4	7,8
	Övriga avsättningar		0,0	0,0	0,0
	Summa avsättningar		10,5	10,4	7,8
	Skulder				
	Långfristiga skulder	Not 23	16,6	58,6	40,0
	Kortfristiga skulder	Not 24	110,2	107,3	130,2
	Summa skulder		126,8	165,9	170,2
	SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		548,7	608,5	602,3
	Ställda panter		Inga	Inga	Inga
	Pensionsförpliktelser som ej upptagits i balansräkningen	Not 25	70,5	71,6	56,0
	Övriga ansvars- och borgensförbindelser	Not 26	910,5	893,9	918,0
	Beviljad checkräkningskredit		50,0	50,0	40,0

Noter

Mkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Driftsredovisningens intäkter	341,9	442,0
Jämförelsestörande post, realisationsvinster	2,0	0,7
Jämförelsestörande post, FORA återbetalning	11,2	10,5
Övriga intäkter finansförvaltningen	0,0	0,2
avgår interna poster	-219,9	-320,6
Summa kommunens intäkter	135,2	132,8
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Driftsredovisningens kostnader	-1 033,1	-1 152,7
avgår beräknat PO-pensionspåslag	22,8	24,4
avgår kapitalkostnader	25,7	24,1
avgår övriga interna poster	219,9	320,6
Pensionskostnader inklusive löneskatt	-29,5	-30,6
Jämförelsestörande post, diskonteringsränta pensioner	0,0	-0,7
Övriga kostnader finansförvaltningen	-3,3	-1,9
Summa kommunens kostnader	-797,5	-816,8
Not 3 Avskrivningar enligt plan/nedskrivningar		
Fastigheter och anläggningar	-7,1	-8,2
Inventarier och maskiner	-7,5	-7,5
	-14,6	-15,7
Not 4 Skatteintäkter		
Preliminär kommunalskatt	550,0	579,3
Prognos slutlig kommunalskatt	7,0	-3,8
Justeringspost föregående års prognos	0,1	0,4
	557,1	575,9
Not 5 Generella statsbidrag och utjämnings		
Fastighetsavgift	28,4	30,0
Inkomstutjämningsbidrag	130,6	135,9
Kostnadsutjämningsavgift	-25,7	-25,7
Regleringsavgift/-bidrag	7,6	7,1
Utjämningsavgift LSS	-15,4	-13,6
	125,5	133,7
Not 6 Finansiella intäkter		
Räntor på likvida medel	0,9	0,4
Borgensavgift kommunala bolag	3,1	3,1
Utdelning aktier och andelar Kommuninvest	0,4	0,2
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	8,7
Övriga finansiella intäkter	0,2	0,3
	4,6	12,7

Mkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Not 7 Finansiella kostnader		
Räntor på lån, checkräkningskredit	-0,4	0,0
Räntor på lån, långfristiga	0,0	-0,5
Ränta på pensionskuld	-0,4	-0,8
Ränta på skatteskuld	-0,1	0,0
Övriga finansiella kostnader	0,0	-0,5
	-0,9	-1,8
Not 8 Justering för ianspråktaga avsättningar		
Förändring av avsatt till pensioner	0,4	-0,1
Förändring av avsatt till kundförluster	0,0	0,1
	0,4	0,0
Not 9 Investeringsutgifter		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	-8,8	-12,7
Maskiner och inventarier	-8,2	-11,7
Pågående ny-, till- och ombyggnad	-26,3	-20,3
Återinvestering i pensionsförvaltning	-2,0	-8,7
	-45,3	-53,3
Not 10 Investeringsinkomster		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	0,0	0,1
Maskiner och inventarier	0,0	0,0
Pågående ny-, till- och ombyggnad	1,9	0,8
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	5,2	35,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,0	0,0
	7,1	35,9
Not 11 Förändring långfristiga fordringar		
Finansiell placering pensionsförvaltning	0,0	0,0
Kortfristig placering	0,0	0,0
Jämkningsmoms HFAB	2,3	12,1
Utlämnade va-lån	0,5	-0,1
	2,8	12,0
Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Markreserv		
Anskaffningsvärde	41,4	41,4
Utgående bokfört värde	41,4	41,4
Nyttjandeperiod 0 år		
Verksamhetsfastigheter		
Anskaffningsvärde	15,8	16,0
Omklassificering	-1,9	0,0
Årets investeringar	2,1	0,7
Årets avskrivningar	-0,8	-1,0
Ackumulerade avskrivningar	-1,8	-2,6
Utgående bokfört värde	13,4	13,1
Nyttjandeperiod 10–50 år		

Mkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Fastigheter för affärsverksamhet		
Anskaffningsvärde	134,1	57,6
Omklassificering	-73,4	0,0
Årets investeringar	0,0	13,3
Årets försäljning	0,0	-0,1
Årets avskrivningar	-2,6	-2,6
Årets aktiveringar från pågående projekt	0,1	7,0
Ackumulerade avskrivningar	-7,7	-10,3
Utgående bokfört värde	50,5	64,9
Nyttjandeperiod 10–50 år		
Publika fastigheter		
Anskaffningsvärde	109,3	120,1
Omklassificering	-25,9	0,0
Årets investeringar	8,5	17,9
Årets försäljning	-1,9	-0,8
Årets avskrivningar	-3,5	-4,6
Årets aktiveringar från pågående projekt	45,3	3,1
Ackumulerade avskrivningar	-12,0	-15,5
Utgående bokfört värde	119,8	120,2
Nyttjandeperiod 10–50 år		
Övriga fastigheter		
Anskaffningsvärde	3,5	1,9
Omklassificering	0,2	0,0
Infrastrukturell medfinansiering (se not 18)	-1,8	0,0
Årets investeringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,1	-0,1
Årets aktiveringar från pågående projekt	0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar	-0,3	-0,4
Utgående bokfört värde	1,5	1,4
Nyttjandeperiod 10–50 år		
Varav investeringar under tvist	0,0	0,0
Summa	226,6	241,0
Not 13 Pågående projekt		
Ingående värde	56,9	34,4
Årets aktiveringar	-46,9	-12,0
Årets försäljningar/nedskrivning/utrangering	0,0	0,4
Årets investeringar	24,4	19,5
Utgående bokfört värde	34,4	42,3

Mkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Not 14 Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	125,7	72,3
Omklassificering	-62,2	0,0
Årets investeringar	8,3	12,7
Årets avskrivningar	-7,5	-7,5
Årets nedskrivningar	0,0	0,0
Årets aktiveringar från pågående projekt	1,5	1,5
Årets försäljning	0,0	0,0
Återföring ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar	-20,1	-27,6
Utgående bokfört värde	45,7	51,4
Nyttjandeperiod 3–25 år		
Not 15 Finansiella anläggningstillgångar		
<i>Aktier i dotterföretag</i>		
Höörs Fastighets AB	40,0	40,0
Höörs Byggnads AB, HBAB	0,0	0,0
Höörs Industribyggnads AB, HIBAB	0,0	0,0
Mellanskånes Renhållnings AB, MERAB	0,5	0,5
	40,5	40,5
<i>Övriga aktier och andelar</i>		
Kommunassurans Syd Försäkrings AB	0,7	0,7
Kommuninvest i Sverige AB	0,7	0,7
	1,4	1,4
<i>Långfristiga fordringar</i>		
Jämkningsmoms HFAB	12,1	0,0
Utlämnade va-lån	2,4	2,5
	14,5	2,5
Pensionsförvaltning		
Aktier, svenska	12,4	2,5
Aktier, utländska	18,6	10,8
Hedgefond	10,5	10,5
Räntebärande värdepapper, svenska	16,1	7,3
	57,6	31,1
Summa	114,0	75,5
<i>Pensionsförvaltning marknadsvärde 2013-12-31</i>		
Aktier, svenska	16,2	4,3
Aktier, utländska	19,1	13,9
Hedgefond	10,5	11,2
Räntebärande värdepapper, svenska	18,5	8,6
	64,3	38,0

Mkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Not 16 Bidrag till infrastrukturell investering		
Anskaffningsvärde	1,9	1,8
Årets bidrag till infrastrukturell investering	0,0	0,1
Årets upplösning av aktiverat bidrag	-0,1	-0,1
Årets aktiveringar	0,0	0,0
Ackumulerade upplösningar av aktiverat bidrag	0,0	-0,1
Utgående bokfört värde	1,8	1,8
Nyttjandeperiod högst 25 år		
<i>Avser medfinansiering av plattform till Pågatåg</i>		
Not 17 Förråd och exploateringar		
Upparbetade exploateringsinkomster	-20,8	-21,9
Upparbetade exploateringsutgifter	60,6	64,5
	39,8	42,6
Not 18 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	12,8	10,7
Osäkra kundfordringar, äldre än ett år	-0,9	-0,5
Statsbidragsfordringar	10,8	4,4
Skattekontot/skattefordran	0,4	0,0
Momsfordran	4,6	7,9
Förutbetalda kostnader	0,6	0,7
Förutbetalda kostnader via Inköp och faktura (IoF)	4,3	22,9
Upplupna intäkter	7,8	5,9
Upplupna skatteintäkter	18,3	7,4
Upplupen fastighetsavgift	15,3	18,5
Jämkningsmoms HFAB	2,3	0,0
Övriga fordringar	4,3	0,7
	80,6	78,6
Not 19 Kortfristiga placeringar		
Agenta, konto inom Handelsbanken, avser pensionsavsättning	5,2	40,3
	5,2	40,3
Not 20 Kassa och bank		
Kassa, bank, övrigt	0,6	35,0
	0,6	35,0
Not 21 Eget kapital		
Ingående eget kapital enligt fastställd BR	402,0	411,4
Justering Eget kapital	0,0	-18,1
Ackumulerad Resultatutjämningsreserv tom 2012	0,0	4,4
2013 Resultatutjämningsreserv	0,0	13,7
Årets resultat	9,4	20,8
Utgående eget kapital	411,4	432,2

Mkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Not 22 Avsatt till pensioner		
Ingående avsättning	10,1	10,5
Pensionsutbetalningar	-1,0	-1,0
Nyintjänad pension	0,9	0,0
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,4	0,3
Sänkning diskonteringsränta	0,0	0,7
Förändring av löneskatt	0,1	0,0
Övrigt	0,0	-0,1
Utgående avsättning	10,5	10,4
<i>Överskottsfonden beräknad av KPA till 0 mkr</i>		
Aktualiseringsgrad	94,0%	95,0%
<i>Inom Hörs kommun har två personer ÖK-SAP (överenskommen särskild ålderspension). Upplysningar om pensionsförpliktelse med tillämpning av RIPS07.</i>		
Not 23 Långfristiga skulder		
Långfristigt lån, Kommuninvest	0,0	40,0
Skuld för anläggningsavgift va	16,6	18,6
	16,6	58,6
Not 24 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	30,0	31,5
Periodisering av skatteintäkter	0,0	3,8
Skatteskuld	0,6	0,6
Checkräkningskredit	6,6	0,0
Mervärdeskatt och punktskatter	1,0	0,9
Semesterskuld, övertid med mera, inklusive sociala avgifter	25,0	25,9
Lön timanställda, övertid med mera, december, inklusive sociala avgifter	5,4	5,3
Lön retroaktiv 2012, lärare, inklusive sociala avgifter	2,8	0,0
Personalens källskatt	6,1	5,6
Arbetsgivaravgift	7,3	6,9
Avgiftsbestämd ålderspension	12,3	13,0
Beräknad löneskatt avgiftsbestämd ålderspension	3,0	3,2
Anslutningsavgifter va (se långfristiga skulder, not 23)	0,0	0,0
Interimsskuld Inköp och faktura (IoF)	1,8	1,1
Övriga interimsskulder	7,1	8,7
Övrig kortfristiga skulder	1,2	1,1
	110,2	107,3
Not 25 Pensionsförpliktelser som ej upptagits i balansräkningen		
Ansvarsförbindelse beräknad av KPA	56,7	57,6
Beräknad löneskatt	13,8	14,0
Kommunens totala pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 82 mnkr varav 87 % redovisas inom linjen bland ansvarsförbindelser	70,5	71,6

Mkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Not 26 Ansvars- och borgensförbindelser		
Höörs Fastighets AB	400,0	400,0
Höörs Industribyggnads AB	65,7	57,7
Höörs Byggnads AB	295,7	295,7
Delsumma dotterföretag	761,4	753,4
MERAB	8,1	6,9
Kommunala bolag totalt	769,5	760,4
Föreningar med mera varav:	140,8	133,4
Maglasäte IF (beviljat byggkreditiv 537 844 kronor)	0,5	0,5
Edens skola ekonomisk förening	9,5	9,3
Kubelidens Montessoriförskola, skola, fritidshem ekonomisk förening	22,6	16,5
Föräldra- och personalkooperativet I	0,8	0,7
Björkvikshallen AB	62,2	60,0
HKF Recreation AB (beviljad borgen 9 000 000 kronor)	4,2	4,0
Skånes djurpark	0,0	1,5
Föreningen Emiliaskolan	41,0	40,9
Kommunalt förlustansvar egna hem	0,2	0,1
Summa borgensåtaganden	910,5	893,9
Borgensförluster under året	0,0	0,0
<p><i>MERAB har en total borgen om 30,8 mkr, varav Höörs andel är begränsad. Solidarisk borgen – Kommuninvest i Sverige AB. Höörs kommun har 2010-03-24 § 24 KF ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Vid helår uppgår denna summa till 269 401 727 843 kr. Underborgen – Höörs kommun har tecknat underborgen såsom för egen skuld som säkerhet för vad Färs och Frosta Sparbank AB kan komma att utge med anledning av ramavtal för Swapavtal, FRA-avtal med mera. Björkvikshallen 65 015 000 kronor och Höörs Fastighets AB 150 000 000 kronor.</i></p>		

Driftsredovisning per nämnd

Tkr		Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikelse
Kommunstyrelse	Driftintäkter	88 292	90 751	86 368	4 383
	Driftkostnader	-156 300	-157 144	-151 844	-5 300
	Nettokostnader	-68 008	-66 393	-65 476	-917
Revision	Driftintäkter	0	0	0	0
	Driftkostnader	-809	-808	-810	2
	Nettokostnader	-809	-808	-810	2
Teknisk nämnd, skattefinansierad	Driftintäkter	7 900	6 833	6 975	-142
	Driftkostnader	-32 218	-34 833	-36 023	1 190
	Nettokostnader	-24 318	-28 000	-29 048	1 048
Teknisk nämnd, avgiftsfinansierad	Driftintäkter	22 348	22 520	22 430	90
	Driftkostnader	-21 610	-20 021	-22 519	2 497
	Nettokostnader	738	2 499	-89	2 588
Kultur- och fritidsnämnd	Driftintäkter	3 144	3 054	2 515	539
	Driftkostnader	-36 653	-36 891	-36 571	-320
	Nettokostnader	-33 509	-33 837	-34 056	219
Barn- och utbildningsnämnd	Driftintäkter	153 808	176 231	165 407	10 824
	Driftkostnader	-490 071	-524 400	-502 388	-22 012
	Nettokostnader	-336 263	-348 169	-336 981	-11 188
varav gymnasieverksamhet	Driftintäkter	1 104	1 109	974	135
	Driftkostnader	-71 552	-68 721	-64 550	-4 171
	Nettokostnader	-70 448	-67 612	-63 576	-4 036
Socialnämnd	Driftintäkter	62 633	138 057	145 599	-7 542
	Driftkostnader	-288 296	-368 502	-366 493	-2 009
	Nettokostnader	-225 663	-230 445	-220 894	-9 551
Miljö- och byggnadsnämnd	Driftintäkter	3 739	4 564	3 900	664
	Driftkostnader	-7 103	-10 146	-9 018	-1 128
	Nettokostnader	-3 364	-5 582	-5 118	-464
TOTALT	Driftintäkter	341 865	442 009	433 194	8 816
	Driftkostnader	-1 033 061	-1 152 746	-1 125 666	-27 080
	Nettokostnader	-691 196	-710 737	-692 472	-18 265

VA-verksamhetens räkenskaper

Resultaträkning, VA-verksamheten

Tkr		Bokslut 2012	Bokslut 2013
<i>Rörelsens intäkter:</i>			
Nettoomsättning	1	22 212	22 389
Övriga rörelseintäkter		136	131
Summa rörelsens intäkter		22 348	22 520
<i>Rörelsens kostnader:</i>			
Råvaror och förnödenheter		-10 674	-9 571
Personalkostnader (inklusive justeringar)		-5 371	-5 952
Avskrivningar enligt plan	2	-2 679	-2 673
Summa rörelsens kostnader		-18 724	-18 196
Rörelseresultat		3 624	4 324
Räntekostnader och liknande resultatposter	3	-2 886	-1 825
Resultat efter finansiella poster		738	2 499
Årets resultat		738	2 499

Balansräkning

Tkr		Bokslut 2012	Bokslut 2013
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	4	62 029	73 526
Inventarier och maskiner	5	846	877
Summa anläggningstillgångar		62 875	74 403
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordringar hos koncernföretag	6	2 478	5 193
Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter	7	612	381
Summa omsättningstillgångar		3 090	5 574
SUMMA TILLGÅNGAR		65 965	79 977
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital		1 269	2 007
Årets resultat		738	2 499
Summa eget kapital		2 007	4 506
SKULDER			
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	8	211	257
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	9	46 315	55 824
Kortfristiga skulder			
Skuld anslutningsavgifter	10	16 560	18 579
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	872	811
Summa skulder		63 958	75 471
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		65 965	79 977
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser			
Ansvarsförbindelser	12	0	0

Noter, va-verksamhet

Tkr	Utgående balans 2012	Utgående balans 2013
Not 1 Nettoomsättning		
Brukningssavgifter	21 253	21 404
Anslutningsavgifter	2 060	6 623
Periodisering av anslutningsavgifter (som skuld i balansräkningen)	-1 712	-6 256
Övriga externa intäkter	611	618
Totalt	22 212	22 389
Not 2 Avskrivningar enligt plan		
Årets avskrivningar fördelas enligt följande:		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2 565	2 558
Inventarier och maskiner	114	115
Totalt	2 679	2 673
Not 3 Räntekostnader och liknande resultatposter		
Räntor på lån		
Internränta för lån till kommunen uppgår till 3,5 procent	2 886	1 825
Totalt	2 886	1 825
Not 4 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	120 135	125 451
Ackumulerade avskrivningar	58 106	51 925
Planenligt restvärde	62 029	73 526
Not 5 Inventarier och maskiner		
Anskaffningsvärde	1 213	1 284
Ackumulerade avskrivningar	367	407
Planenligt restvärde	846	877
Not 6 Kortfristiga fordringar		
Fordran på kommunen	2 478	5 193
Totalt	2 478	5 193

Tkr	Utgående balans 2012	Utgående balans 2013
Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Förutbetalda kostnader	0	2
Upplupna intäkter	612	379
Totalt	612	381
Not 8 Avsättning för pensioner		
Pensioner	170	207
Beräknad löneskatt	41	50
Totalt	211	257
Not 9 Långfristiga skulder		
Internlån från kommunen	46 315	55 824
Totalt	46 315	55 824
Not 10 Kortfristiga skulder		
Skuld anslutningsavgift	16 560	18 579
Totalt	16 560	18 579
Not 11 Kortfristiga skulder		
Semesterlöneskuld, okompenserad övertid	435	572
Upplupna kostnader	437	239
Totalt	872	811
Not 12 Ansvarsförbindelser		
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i balansräkningen	0	0
Beräknad löneskatt	0	0
Totalt	0	0

Investeringsredovisning per nämnd

Tkr		Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikelse
Kommunstyrelse	Investeringsinkomster	0	800	0	800
	Investeringsutgifter	-17 610	-17 132	-12 632	-4 500
	Nettoinvesteringar	-17 610	-16 332	-12 632	-3 700
Teknisk nämnd, skattefinansierad	Investeringsinkomster	1 893	0	0	0
	Investeringsutgifter	-12 278	-10 245	-20 961	10 716
	Nettoinvesteringar	-10 385	-10 245	-20 961	10 716
Teknisk nämnd, avgiftsfinansierad	Investeringsinkomster	0	123	0	123
	Investeringsutgifter	-8 816	-13 438	-41 975	28 537
	Nettoinvesteringar	-8 816	-13 316	-41 975	28 659
Kultur- och fritidsnämnd	Investeringsinkomster	0	0	0	0
	Investeringsutgifter	-1 632	-941	-2 300	1 359
	Nettoinvesteringar	-1 632	-941	-2 300	1 359
Barn- och utbildningsnämnd	Investeringsinkomster	0	0	0	0
	Investeringsutgifter	-2 680	-1 985	-2 512	527
	Nettoinvesteringar	-2 680	-1 985	-2 512	527
varav gymnasieverksamhet	Investeringsinkomster	0	0	0	0
	Investeringsutgifter	0	0	0	0
	Nettoinvesteringar	0	0	0	0
Socialnämnd	Investeringsinkomster	0	0	0	0
	Investeringsutgifter	-298	-945	-1 663	718
	Nettoinvesteringar	-298	-945	-1 663	718
Miljö- och byggnadsnämnd	Investeringsinkomster	0	0	0	0
	Investeringsutgifter	-26	0	0	0
	Nettoinvesteringar	-26	0	0	0
TOTALT	Investeringsinkomster	1 893	923	0	923
	Investeringsutgifter	-43 340	-44 687	-82 043	37 356
	Nettoinvesteringar	-41 447	-43 764	-82 043	38 279

Större investeringsobjekt och exploatering

Större investeringsprojekt, nettoinvesteringar

Tkr		Utfall	Budget	Ackumulerat	Ackumulerad	Ackumulerad
Projektnummer	Projektamn	2013	2013	utfall t.o.m. 2013	budget t.o.m. 2013	avvikelse
9389	Stationsområde, trafik och park	6 604	0	19 473	21 465	1 992
9415	Förnyelse ARV och PST	6 221	5 500	6 221	5 500	-721
9410	Trålbåtar	6 149	4 471	6 178	8 971	2 793
9192	Gång- och cykelvägar, trafiksäkerhet	5 111	10 800	36 512	64 515	28 003
9299	Utbyggnad av va, ytterområden	4 305	19 000	23 194	44 448	21 254
9396	Utbyggnad av Tjurasjö	2 886	3 600	2 926	10 514	7 588
9068	Ledningsförnyelse va	2 230	4 700	2 230	4 700	2 470
9419	Park- och lekplatsprogram	1 077	1 400	1 077	1 400	323
9256	Möblemang Älvkullen	884	1 000	884	1 000	116
9121	Inventarier 10 år	850	1 690	850	1 690	840
TOTALT	Nettoinvesteringar	33 506	48 071	96 734	160 113	63 379

Exploateringsredovisning

Tkr	Projekt	Benämning	Utgående balans 2013-12-31			Ackumulerat. utfall t. o. m. 2013.	Anm.
			Utgifter	Inkomster	Netto		
9989		Norra Rörum	52	0	52	-52	P
9990		Byggland	134	0	134	-4 914	P
9991		Industriområde Syd	1 138	300	838	-5 269	P
9992		Kvarnbäck	261	804	-543	-25 837	P
9993		Industriområde Nord	1 646	35	1 611	-6 530	P
		Totalt	3 231	1 139	2 092	-42 602	

P- Pågående, A- Avslutad

Sammanställd redovisning för Höörs kommun och dess bolag

Resultaträkning

Mkr	Not	2012	2013
Verksamhetens intäkter	1	186,6	186,4
<i>därav jämförelsestörande poster</i>		11,2	11,2
Verksamhetens kostnader	2	-800,7	-813,7
<i>därav jämförelsestörande poster</i>		0	0,7
Avskrivningar	3	-28,9	-56,9
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-643,0	-684,2
Skatteintäkter		557,1	575,9
Generella bidrag		125,5	133,7
Finansiella intäkter	4	4,9	12,4
Finansiella kostnader	5	-23,2	-26,1
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		21,3	11,6
Extraordinära intäkter		0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0
Förändring i uppskjuten skatt		0,0	0,0
Skatt		-0,2	1,4
ÅRETS RESULTAT		21,1	13,0

Kassaflödesanalys

Mkr		Bokslut 2012	Bokslut 2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		21,1	13,0
Justering för av- och nedskrivningar		28,9	56,9
Justering för ianspråktaga avsättningar		0,1	0,7
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		-0,5	0,0
<i>Medel för verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>49,6</i>	<i>70,6</i>
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		-10,5	0,1
Ökning (-)/minskning (+) förråd med mera		-17,1	5,5
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		-14,6	-11,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		7,4	64,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investeringsutgifter	Not 6	-61,9	-68,9
Investeringsinkomster	Not 7	7,9	40,5
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-54,0	-28,4
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring av låneskuld	Not 8	-2,7	17,8
Justering direkt mot eget kapital		0,0	0,0
Ökning (+)/minskning (-) övriga långfristiga skulder		0,0	48,5
Ökning (-)/minskning (+) långfristiga fordringar		2,8	-19,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0,1	46,4
Årets kassaflöde		-46,5	82,8
Likvida medel vid årets början		120,1	73,6
Likvida medel vid årets slut		73,6	156,4
		-46,5	82,8

Balansräkning

Mkr		Bokslut 2012	Bokslut 2013
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar			
<i>Mark, byggnader, tekn anläggningar</i>	Not 9	887,8	878,6
<i>Pågående projekt</i>	Not 10	34,8	43,9
<i>Maskiner och inventarier</i>	Not 11	60,8	73,0
Finansiella anläggningstillgångar	Not 12	74,0	45,4
<i>därav pensionsförvaltning</i>		57,6	31,1
Summa anläggningstillgångar		1 057,4	1 040,8
BIDRAG TILL INFRASTRUKTURELL INVESTERING	Not 13	1,8	1,8
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd mm	Not 14	48,1	42,6
Kortfristiga fordringar	Not 15	79,7	79,6
Kortfristiga placeringar	Not 16	5,2	40,3
Kassa och bank	Not 17	68,4	116,1
Summa omsättningstillgångar		201,4	278,6
SUMMA TILLGÅNGAR		1 260,6	1 321,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	Not 18		
Årets resultat		21,1	13,0
Resultatutjämningsreserv		0,0	4,4
Övrigt eget kapital		299,6	327,5
Summa eget kapital		320,7	344,9
Avsättningar			
Uppskjuten skatt		11,5	10,1
Avsatt till pensioner		10,6	10,4
Övriga avsättningar		4,2	5,1
Summa avsättningar	Not 19	26,3	25,6
Skulder			
Långfristiga skulder	Not 20	769,3	817,8
Kortfristiga skulder	Not 21	144,3	132,9
Summa skulder		913,6	950,7
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 260,6	1 321,2
Ställda panter	Not 22	41,6	0,0
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR	Not 23	70,5	71,6
Övriga ansvars- och borgensförbindelser	Not 24	141,0	133,5
Beviljad checkräkningskredit		98,3	98,3

Noter

Mkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Höörs kommun	135,2	132,8
HFAB-koncernen	118,5	120,3
MERAB	18,9	20,5
avgår elimineringar mellan bolagen	-86,0	-87,2
Summa intäkter	186,6	186,4
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Höörs kommun	-797,5	-816,8
HFAB-koncernen	-73,9	-67,1
MERAB	-15,3	-16,9
avgår elimineringar mellan bolagen	86,0	87,2
Summa kostnader	-800,7	-813,7
Not 3 Avskrivningar enligt plan/nedskrivningar		
Höörs kommun	-14,6	-15,7
HFAB-koncernen	-15,9	-41,6
MERAB	-1,5	-2,7
avgår elimineringar mellan bolagen	3,1	3,1
	-28,9	-56,9
Not 4 Finansiella intäkter		
Höörs kommun	4,6	12,7
HFAB-koncernen	3,5	2,8
MERAB	0,1	0,1
avgår elimineringar mellan bolagen	-3,3	-3,3
	4,9	12,4
Not 5 Finansiella kostnader		
Höörs kommun	-0,9	-1,8
HFAB-koncernen	-25,6	-27,4
MERAB	0,0	-0,2
avgår elimineringar mellan bolagen	3,3	3,3
	-23,2	-26,1
Not 6 Investeringsutgifter		
Höörs kommun	-45,3	-53,3
HFAB-koncernen	-14,4	-5,9
MERAB	-2,2	-9,7
avgår elimineringar mellan bolagen	0,0	0,0
	-61,9	-68,9
Not 7 Investeringsinkomster		
Höörs kommun	7,1	35,9
HFAB-koncernen	0,6	3,9
MERAB	0,2	0,7
avgår elimineringar mellan bolagen	0,0	0,0
	7,9	40,5
Not 8 Förändring av låneskuld		
Höörs kommun	0,0	40,0
HFAB-koncernen	-10,8	-19,9
MERAB	8,1	-2,3
	-2,7	17,8

Mkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Höörs kommun	226,6	241,0
HFAB-koncernen	770,0	743,6
MERAB	6,5	6,1
avgår elimineringar	-115,3	-112,2
	887,8	878,6
Not 10 Pågående projekt		
Höörs kommun	34,4	42,3
HFAB-koncernen	0,4	1,6
MERAB	0,0	0,0
avgår elimineringar	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	34,8	43,9
Not 11 Maskiner och inventarier		
Höörs kommun	45,7	51,4
HFAB-koncernen	9,7	9,3
MERAB	5,4	12,2
Utgående bokfört värde	60,8	73,0
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar		
Höörs kommun	114,0	75,5
HFAB-koncernen	12,3	10,0
MERAB	0,3	0,4
avgår elimineringar	-52,6	-40,5
	74,0	45,4
Not 13 Bidrag till infrastrukturell investering		
Höörs kommun	1,8	1,8
<i>Avser medfinansiering av plattform till Pågatåg</i>		
Not 14 Förråd och exploateringar		
Höörs kommun, exploateringar	39,8	42,6
HFAB-koncernen	0,0	0,0
MERAB	8,3	0,0
	48,1	42,6
Not 15 Kortfristiga fordringar		
Höörs kommun	80,6	78,6
HFAB-koncernen	3,3	4,5
MERAB	2,5	1,6
avgår elimineringar	-6,7	-5,1
	79,7	79,6
Not 16 Kortfristiga placeringar		
Höörs kommun	5,2	40,3
HFAB-koncernen	0,0	0,0
MERAB	0,0	0,0
avgår elimineringar	0,0	0,0
	5,2	40,3
Not 17 Kassa och bank		
Höörs kommun	0,6	35,0
HFAB-koncernen	64,8	78,2
MERAB	3,0	2,9
	68,4	116,1

Mkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Not 18 Eget kapital		
Höörs kommun	411,4	432,2
HFAB-koncernen	57,2	57,5
MERAB	7,9	7,9
avgår elimineringar	0,0	0,0
<i>Eliminering reavinst</i>	- 155,8	- 152,7
Utgående eget kapital	320,7	344,9
Not 19 Avsättningar		
Höörs kommun	10,5	10,4
HFAB-koncernen	10,5	9,1
MERAB	5,3	6,1
Utgående avsättning	26,3	25,6
Not 20 Långfristiga skulder		
Höörs kommun	0,0	58,6
HFAB-koncernen	773,3	753,4
MERAB	8,1	5,8
avgår elimineringar	- 12,1	0,0
	769,3	817,8
Not 21 Kortfristiga skulder		
Höörs kommun	126,8	107,3
HFAB-koncernen	19,4	27,3
MERAB	4,8	3,5
avgår elimineringar	- 6,7	- 5,1
	144,3	132,9
Not 22 Ställda panter		
Höörs kommun	0,0	0,0
HFAB-koncernen	41,6	0,0
MERAB	0,0	0,0
	41,6	0,0
Not 23 Pensionsförpliktelser som ej upptagits i balansräkningen		
Ansvarsförbindelse beräknad av KPA	56,7	57,6
Beräknad löneskatt	13,8	14,0
Kommunens totala pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 82 mnkr varav 87 % redovisas inom linjen bland ansvarsförbindelser.	70,5	71,6
Not 24 Ansvars- och borgensförbindelser		
Föreningar med mera varav:	140,8	133,4
Maglasäte IF (beviljat byggkreditiv 537 844 kr)	0,5	0,5
Edens skola ekonomisk förening	9,5	9,3
Kubelidens Montessoriförskola, grundskola och fritidshem ekonomisk förening	22,6	16,5
Föräldra- och personalkooperativet	0,8	0,7
Björkvikshallen AB	62,2	60,0
Skånes djurpark	0,0	1,5
HKF Recreation AB (beviljad borgen 9 000 000 kr)	4,2	4,0
Föreningen Emiliaskolan	41,0	40,9
Kommunalt förlustansvar egna hem	0,2	0,1
Summa borgensåtaganden	141,0	133,5
Borgensförluster under året	0,0	0,0

Mkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013
<p>Solidarisk borgen – Kommuninvest i Sverige AB. Höörs kommun har under 2010-03-24 § 24 KF ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Vid helår uppgår denna summa till 269 401 727 843 kr.</p> <p>Underborgen – Höörs kommun har tecknat underborgen såsom för egen skuld som säkerhet för vad Färs och Frosta Sparbank AB kan komma att utge med anledning av ramavtal för Swapavtal, FRA-avtal med mera. Björkvikshallen 65 015 000 kronor och Höörs Fastighets AB 150 000 000 kronor.</p>		

HÖÖRS KOMMUN

Revisorerna

Kommunfullmäktige
i Höörs kommun**Revisionsberättelse för år 2013**

Vi har granskat kommunstyrelsen och nämndernas verksamhet 2013 och genom utsedda lekmannarevisorer även verksamheten i Höörs Fastighets AB, Höörs Byggnads AB, Höörs Industribyggnads AB och Mellanskånes Renhållningsaktiebolag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i ”Revisorernas redogörelse för år 2013”.

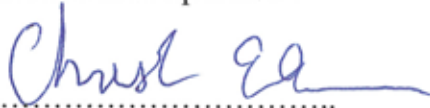
Sammantaget bedömer vi att det redovisade utfallet för år 2013 i stora delar är förenligt med fullmäktiges mål för en god ekonomisk hushållning, både ur ett finansiellt såväl som ur ett verksamhetsperspektiv.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ledamöterna i kommunstyrelsen och nämnderna ansvarsfrihet. Vi vill dock för år 2013 framhålla att:

- det är viktigt att nämndernas driftbudgetföljsamhet förbättras

Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning godkänns.

Höör den 10 april 2014

Christer Ekelund

Yngve Nilsson

Jörgen Lindquist

Sven Dahlman

Arno Werner

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Bilaga 1 Revisorernas redogörelse 2013
- Bilaga 2 Sakkunnigas rapport – Höörs kommun – Årsredovisning 2013
- Bilaga 3 Granskningsrapport – Höörs Fastighetsaktiebolag
- Bilaga 6 Revisionsberättelse – Höörs Fastighetsaktiebolag
- Bilaga 7 Granskningsrapport - MERAB

